

PDB Name: John Wyndham-Kukly

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

John Wyndham

Kukly

1

Když jsem byl docela malý, míval jsem někdy sen o městě - bylo to divné, protože to začalo ještě dříve, než jsem se dozvěděl, co to město vůbec je. Ale to město seskupené v oblouku na břehu velkého modrého zálivu mi přicházelo na mysl znovu a znovu. Viděl jsem ulice s řadami domů, mořskou hladinu, dokonce i čluny v přístavu. Přitom v bdělém stavu jsem ani moře, ani čluny nikdy neviděl...

A domy se nepodobaly ničemu z toho, co jsem znal. I doprava na ulicích byla zvláštní, v povozech nebyli zapřaženi koně a na obloze se někdy objevovaly zářivé předměty ve tvaru ryb, a určitě to nebyli ptáci.

Nejčastěji jsem tento podivuhodný svět vídal v denním světle, ale občas i v noci, kdy pobřeží bylo ozářeno světly, připomínajícími šňůry světlušek, některá světla jiskřila, jako by je vítr vynášel do vzduchu nebo snášel na vodní hladinu.

Byl to nádherný a fascinující pohled a jednou, když jsem byl ještě docela malý a neměl dost rozumu, jsem se zeptal své nejstarší sestry Mary, kde to kouzelné město je.

Zavrtěla hlavou a řekla, že žádné takové místo teď už neexistuje. Ale třeba to jsou vzpomínky na dávno minulé doby. Sny jsou podivná věc a není pro ně vysvětlení, a tak jsem možná zahlédl kousíček z toho světa, který kdysi existoval - nádherného světa, v němž žili dávní lidé, dokud ještě Bůh neseslal na

zemi Utrpení.

Ale pak mě velmi vážně varovala, abych se o tom nikomu nezmiňoval; ostatní lidé, pokud je jí známo, nemají takové představy ani ve snech, ani za dne, a tak je nejlepší o tom pomlčet.

Byla to dobrá rada a já jsem naštěstí měl dost rozumu, abych ji uposlechl. Lidé v našem kraji vždy velmi rychle zpozorovali cokoli podivného nebo odlišného, dokonce i na mé leváctví se dívali s nedůvěrou. A tak jsem se v té době i několik let později o svém snu nikomu nezmiňoval - vlastně jsem na to skoro zapomněl, protože jak jsem vyrůstal, sen přicházel stále řidčeji a později jen výjimečně.

Ale na Maryinu radu jsem nezapomněl. Nebýt jí, snad bych se byl někomu zmínil o zvláštním způsobu, kterým jsem se dorozumíval se sestřenicí Rosalindou, a určitě bychom se byli oba dostali do velkých nesnází - kdyby mi někdo náhodou uvěřil. Myslím, že ani ona, ani já jsme tomu v té době nepřikládali žádnou váhu: prostě jsme měli v krvi opatrnost. Určitě jsem nebyl v ničem odlišný. Byl jsem normální kluk, vyrůstal jsem docela normálně, svět kolem sebe jsem bral takový, jaký byl. Něco se se mnou stalo, teprve když jsem potkal Sophii. Ani pak to nebyla bezprostřední změna. Když teď pohlédnu zpátky, uvědomuji si, že tehdy ve mně poprvé začaly klíčit pochybnosti.

Toho dne jsem jako obvykle šel ven sám. Bylo mi asi deset let. Sestra Sarah, druhá nejmladší z rodiny, byla o pět let starší. Byl to dost velký rozdíl, a tak jsem si většinou hrával sám. Často jsem chodíval cestou směrem na jih, minul několik polí, až jsem se dostal k vysokému náspu, po kterém se dalo jít pořád dál.

Násep pro mě tehdy nebyl žádnou hádankou: byl příliš velký, než aby ho mohli postavit lidé, ani mi nenapadlo ho spojovat s podivuhodnými činy dávných lidí, o nichž jsem občas slyšel. Byl to prostě násep, širokým obloukem se přibližoval a pak přímo, jako když střelí, směřoval k vzdáleným horám; tvořil část našeho světa a nebyl o nic podivnější než řeka, obloha nebo samotné hory.

Procházel jsem se často po vrcholku náspu, ale zřídka kdy jsem slézal na jeho druhou stranu. Z neznámého důvodu mi byla země za ním cizí - ne nepřátelská, prostě jen cizí. Ale objevil jsem tam místo, kde stékající déšť vyryl v písku koryto. Když jsem si sedl na vršek a odstrčil se, svištěl jsem dolů, letěl kousek vzduchem a přistál na hromadě měkkého písku.

Znal jsem to místo už dost dlouho a vždycky jsem tam byl sám. Až jednou, zrovna když jsem se sbíral ze země po třetím sjezdu a chystal se ke čtvrtému, uslyšel jsem znenadání nějaký hlas: "Ahoj!"

Rozhlížel jsem se, ale nepoznával jsem, odkud hlas přichází. Pak jsem zahlédl, jak se zachvělo pár větviček v blízkém křoví. Keře se rozhrnuly a vyhlédla tvář. Byla to drobná, opálená tvářička, ověšená tmavými kudrnami. Měla dost vážný výraz, ale oči jí zářily. Chvíli jsme na sebe hleděli, a pak jsem i já řekl: "Ahoj."

Chvíli váhala, ale pak rozhrnula křoví. Uviděl jsem děvčátko trochu menší než já a asi o něco mladší. Měla na sobě červenohnědé pracovní kalhoty a žlutou košili. Vpředu měly kalhoty lacl, na kterém byl našitý kříž z tmavohnědé látky. Vlasy jí po stranách svazovaly žluté stužky. Stála několik vteřin tiše, jakoby v nejistotě, jestli to není v křoví bezpečnější, a pak zvítězila zvědavost a dívka vyšla ven.

Hleděl jsem na ni překvapeně, protože jsem ji neznal. Čas od času se u nás sešly děti z širokého dalekého okolí, a tak se mi zdálo divné, že jsem ji nikdy předtím nepotkal.

"Jak se jmenuješ?" zeptal jsem se.

"Sophie," řekla. "A ty?"

"David," odpověděl jsem. "Kde bydlíš?"

"Tamhle," mávla rukou neurčitě někam k neznámé zemi za náspem.

Odvrátila oči k písčité stružce, ve které jsem před chvílí jezdil.

"Je to švanda?" zeptala se toužebně.

Váhal jsem, zda ji mám přibrat do hry, a pak jsem řekl: "Je. Pojd' si to zkusit."

Zaváhala. Vteřinu či dvě si mě prohlížela, pak se nenadále rozhodla. Vyškrábala se na vrcholek náspu přede mnou.

Fičela dolů stružkou a vlasy i stužky jí vlály. Když jsem přistál za ní, ztratila už svůj vážný pohled a oči jí zářily vzrušením.

"Ještě jednou," řekla a škrábala se po svahu vzhůru.

Stalo se to při třetím sjezdu. Odstrčila se stejně jako při předešlých jízdách. Sledoval jsem, jak

svíští dolů a končí ve víru písku. Nějak se jí podařilo přistát pár stop vlevo od obvyklého místa. Čekal jsem, až se zvedne - než vystartuji sám. Nezvedala se.

"Dělej," pobídl jsem ji netrpělivě. Pokoušela se zvednout, a pak zavolala: "Nemůžu, bolí to."

Riskoval jsem sešup a přistál vedle ní.

"Co je?" zeptal jsem se. Svrátila tvář. V očích měla slzy. "Nemůžu vyndat nohu," řekla.

Levá noha se zaryla do jemného písku. Odhrabal jsem ho rukama. Její bota vězela mezi dvěma vyčnívajícími kameny. Zkoušel jsem s ní pohnout, ale nešlo to.

"Nemůžeš ji nějak vykroutit?" navrhl jsem. Zatřala zuby a pokusila se o to.

"Nejde to."

"Pomůžu ti," nabídl jsem se.

"Ne, ne, bolí to," protestovala.

Nevěděl jsem, co dělat. Bylo jasné, že ji každý pohyb bolí. Uvažoval jsem. "Musíme přeríznout tkaničky, abys mohla botu zout. Rozvázat to nejde," rozhodl jsem.

"Ne, ne, to ne," řekla zděšeně, "to nesmíme."

Její zděšení mě mátl. Kdyby vytáhla nohu z boty, mohli bychom ji vyrazit kamenem, ale takhle se nedalo nic dělat. Položila se do písku, koleno uvězněné nohy trčelo do výšky.

"Moc to bolí," řekla. Nedokázala už zadržet slzy. Začaly jí stékat po tváři. Ale ani teď se nerozplakala úplně, jen slabě kňourala.

"Stejně budeš muset tu botu zout," řekl jsem jí. "Ne," protestovala znovu. "Ne, to nesmím. Nikdy. Nesmím."

Rozpačitě jsem si vedle ní sedl. Sevřela mi ruku a rozplakala se. Pochopil jsem, že ji to bolí čím dál víc. Poprvé v životě jsem se octl v situaci, kdy jsem musel rozhodnout. A já rozhodl.

"Nedá se nic dělat. Musíš se vyzout," řekl jsem. "Jinak tady taky můžeš třeba umřít."

Chvilí to trvalo, než se podrobila. S obavami se dívala, jak rozřezávám tkaničku. Potom řekla: "Jdi pryč! Nesmíš se dívat."

Chvilí jsem váhal, ale v dětství je člověk zvyklý podřizovat se spoustě nepochopitelných, ale důležitých konvencí, a tak jsem poodešel a otočil se zády. Slyšel jsem, jak rychle oddechuje. Pak se zas rozplakala. Obrátil jsem se.

"Nedokážu to," řekla s vyděšenýma, uslzenýma očima. Klekl jsem si k ní, abych prozkoumal situaci. "Nesmíš to nikomu prozradit, nikomu," řekla. "Nikdy, slib mi to."

Slíbil jsem.

Byla velice statečná. Zase jen tak slabě kňourala.

Když se mi konečně podařilo vysvobodit nohu, vypadala podivně. Byla totiž celá zkroucená a oteklá - tehdy jsem si ani nevšiml, že má víc než obvyklý počet prstů ...

Podařilo se mi vyprostit střevis z rozsedliny, ale když jsem jí ho podal, nedal se na oteklou nohu obout. Nemohla na ni ani došlápnout. Chtěl jsem ji nést na zádech, ale byla těžší, než jsem čekal, a bylo mi jasné, že takhle se daleko nedostaneme.

"Přivedu nějakou pomoc," řekl jsem.

"Ne, polezu po zemi," řekla.

Šel jsem vedle ní, nesl jí střevis a cítil se zbytečný. Doplazila se dost daleko, ale nakonec toho musela nechat. Nohavice se jí na kolenou rozedraly a začala krváčet. Doposud jsem nepoznal nikoho, ani kluka ani holku, kdo by tolik vydržel, skoro mě to děsilo. Pomohl jsem jí postavit se na zdravou nohu a podpíral ji, aby mi mohla ukázat, kde bydlí: proužek kouře, který označoval její domov. Když jsem se ohlédl, byla už zase na všech čtyřech a mizela v křoví.

Dům jsem našel snadno a trochu s obavami jsem zaklepal. Dveře otevřela vysoká žena. Měla jemnou, hezkou tvář a velké, jasné oči. Šaty měla rudohnědé a trochu kratší, než jaké nosily ženy u nás doma, ale měla na nich obvyklý kříž, od krku k lemu a přes prsa. Jeho zelená barva ladila s šátkem na hlavě.

"Vy jste Sophiina matka?" zeptal jsem se.

Zkoumavě si mě prohlédla a zamračila se. Potom řekla příkře, s neklidem v hlase:

"Stalo se něco?"

Řekl jsem jí všechno.

"Ach," vykřikla, "její noha!"

Znovu si mě zkoumavě prohlédla, opřela o stěnu koště, které držela v ruce a bryskně se zeptala:

"Kde je?"

Vedl jsem ji cestou, po které jsem přišel. Při zvuku jejího hlasu vylezla Sophie z křoví.

Matka se podívala na znetvořenou, oteklou nohu a krvácející kolena.

"Ach, ty můj miláčku ubohý!" řekla, sevřela ji do náručí a líbala. Pak dodala: "Viděl to?"

"Ano," řekla Sophie. "Je mi to moc líto, maminko. Zkoušela jsem to sama, ale nedokázala jsem to a tolik to bolelo."

Matka pomalu přikývla. Povzdechla si. "No, už se nedá nic dělat. Vylez si nahoru."

Sophie se jí vyšplhala na záda a společně jsme se vraceli do domu.

Příkázání a nařízení, kterým se člověk naučí v dětství, se dají mechanicky zapamatovat, ale nemají valný význam, dokud před sebou nemáte nějaký názorný příklad - a i pak ještě musíte rozpoznat, že to příklad je.

Tak i já jsem trpělivě seděl a sledoval, jak matka poraněnou nohu omývá, přikládá chladivý obklad a zavazuje, a nerozpoznal jsem žádnou spojitost s tvrzením, které jsem ve svém životě slyšel skoro každou neděli.

"A Bůh stvořil člověka, aby byl Jeho obrazem. A Bůh určil, že člověk má mít jedno tělo, jednu hlavu, dvě paže a dvě nohy, že každá paže má být skloubena na dvou místech a má končit rukou: že každá ruka má mít čtyři prsty a jeden palec: že každý prst bude mít rovný nehet..."

A tak dále až po slova:

"Pak Bůh stvořil také ženu a rovněž ji učinil k svému obrazu, pouze s některými rozdíly podle jejích přirozených vlastností: její hlas bude vyšší než mužův, neporostou jí vousy: bude mít dva prsy..."

A tak dále.

Znal jsem to celé, slovo od slova - a přesto ve mně pohled na Sophiiny šest prstů žádnou vzpomínku nevyvolal. Viděl jsem její nohu spočívající na matčině klíně. Všiml jsem si, jak se na ni matka na chvíli tiše zahleděla, pozvedla ji, sklonila se, aby ji jemně políbila, a pak vzhledla se slzami v očích. Cítil jsem lítost nad jejím zármutkem i nad Sophií a její poraněnou nohou - ale to bylo všechno.

Když bandážování skončilo, rozhlížel jsem se zvědavě po pokoji. Byl to o hodně menší dům, než jsme měli my, ale víc se mi líbil. Připadal mi přátelský. A i když Sophiina matka byla neklidná a ustaraná, nevzbuzovala ve mně pocit nevítaného vetřelce ve spořádané rodině, jaký jsem často míval u nás doma. A tahle místnost se mi také zdála o to hezčí, že tu na stěnách nevisely žádné průpovídky, na které by lidé s rozhořčením poukazovali. Místo toho jsem viděl několik kreseb koní a moc se mi líbily.

Za chvíli doskákala Sophie k židli u stolu, byla už upravená a z obličeje zmizely stopy po slzách. Až na nohu už byla docela v pořádku a s důstojnou pohostinností se vyptávala, zda jím rád vejce.

Potom mi paní Wenderová řekla, abych tam na ni počkal, než odnese Sophii nahoru. Vrátila se za několik minut a posadila se ke mně. Sevřela mi ruku do dlaní a chvíli mi vážně hleděla do očí. Vnímál jsem intenzivně její neklid, ale zpočátku mi nebylo zcela jasné, z čeho pramení. Překvapilo mě to, protože předtím nic nenaznačovalo, že má tuto schopnost. Vyslal jsem k ní své myšlenky, pokoušel se ji uklidnit a dokázat jí, že ze mě nemusí mít strach, ale nepronikl jsem k ní. Dál mě pozorovala a oči jí zářily skoro jako Sophii, když se pokoušela neplakat. Hleděla na mě upřeně, ale její myšlenky byly beztvaré a plné úzkosti. Pokusil jsem se znovu, ale ani teď jsem k ní nepronikl. Potom zvolna přikývla a řekla nahlas: "Jsi hodný chlapec, Davide. Byl jsi k Sophii velmi laskavý. Chci ti za to poděkovat."

Cítil jsem se trapně a zahleděl se na své boty. Nevzpomínal jsem si, že by mě kdy nazvali hodným chlapcem, nevěděl jsem, co na to říci.

"Ty máš Sophii rád, vid'?" pokračovala a stále mě pozorovala.

"Ano," odpověděl jsem. A pak jsem dodal: "Myslím, že je hrozně statečná. Určitě to moc bolelo."

"Jsi ochotný zachovat kvůli ní tajemství - důležité tajemství?" zeptala se.

"Ano - samozřejmě," souhlasil jsem, ale byl jsem v rozpacích, protože jsem neměl představu, o jaké tajemství se jedná.

"Viděl - viděl jsi její nohu?" ptala se a hleděla mi upřeně do tváře. "Její - prsty?"

Přikývl jsem.

"Ano," řekl jsem znovu.

"Víš, to je to tajemství, Davide. Nikdo jiný o tom nesmí vědět. Ty jsi kromě jejího otce a mě jediný člověk, který to ví. O tom nesmí vědět nikdo jiný. Vůbec nikdo - nikdy."

"Ne, nesmí," přikývl jsem vážně.

Zmlkla - vlastně se odmlčel jen její hlas, ale myšlenky jí běžely dál, jako by v ní zoufale, nešťastně doznívalo "nikdo" a "nikdy". Pak se cosi změnilo a objevilo se v ní napětí a prudkost a strach. Odpovídat jí myšlenkami nebylo nic platné, a tak jsem se neobratně pokoušel zdůraznit své odhodlání slovy.

"Nikdy se to nikdo nedozví," ujišťoval jsem ji vážně.

"Je to moc, moc důležité," naléhala. "Ani ti to neumím vysvětlit."

Ale ve skutečnosti mi nemusela nic vysvětlovat. Pocit naléhavosti a důležitosti byl jasně srozumitelný z jejích myšlenek. Slova zdaleka neměla tu sílu.

Řekla: "Kdyby to kdokoliv zjistil - byli by - byli by k ní strašně zlí. Musíme se postarat, aby se to nikdy nestalo."

Jako by z jejího neklidu vyrůstalo něco pevného, podobného ocelovému lanu.

"Protože má šest prstů?" zeptal jsem se.

"Ano, to právě nesmí vědět nikdo kromě nás. Musí to zůstat tajemstvím mezi námi," opakovala naléhavě. "Slibuješ, Davide?"

"Slibuju. Jestli chcete, můžu to odpřisáhnout," nabídl jsem jí.

"Slib stačí," řekla.

Byl to tak závažný slib, že jsem byl ochotný uchovat tajemství přede všemi, dokonce i před sestřenicí Rosalindou. Ale v duchu jsem se divil, proč je to pro paní Wenderovou tak důležité. Proč by měl jeden mrňavý prst působit tolik strachu a úzkosti? Jenže dospělí dělali často povyk neúměrný příčinám. A tak jsem se držel toho hlavního - potřeby zachovat tajemství.

Sophiina matka na mě dál hleděla smutnými a nevidoucíma očima, až mi to začalo být nepříjemné. Všimla si toho a usmála se. Byl to velice laskavý úsměv.

"Tak dobrá," řekla. "Uchováme to v tajnosti a už o tom nebudeme mluvit, platí?"

"Platí," souhlasil jsem.

Na stezce vedoucí dolů ode dveří jsem se ještě otočil.

"Smím zas za Sophii brzy přijít?" zeptal jsem se. Zaváhala a po chvíli zvažování řekla: "Dobrá, přijď, ale jen když si budeš jistý, že o tom nikdo neví," souhlasila.

Až když jsem se vrátil k náspu a vydal se po jeho vrcholku na cestu k domovu, spojila se mi monotónní nedělní příkázání s tvrdou skutečností. Došlo k tomu náhle, jako bych slyšel cvaknutí západky v zámku. Měl jsem plnou hlavu Definice člověka: "...a každá noha bude mít dva klouby a jedno chodidlo a každé chodidlo bude mít pět prstů a každý prst bude končit rovným nehtem..." a tak dál až nakonec: "A každý tvor, který se navenek zdá lidským, ale není takto utvořen, není člověkem. Není ani mužem, ani ženou. Je rouháním proti pravé podobě Boží a je zavrženíhodným před tváří Páně."

Zcela nečekaně jsem byl vyveden z rovnováhy, stál jsem před záhadou. Stále mi vtloukali do hlavy, že rouhání je něco strašného. Ale na Sophii nic strašného nebylo. Bylo to obyčejné děvče - i když daleko rozumnější a statečnější než většina jiných. Ale podle Definice...

Někde je určitě chyba. Mít jeden prstík navíc - vlastně dva prstíky, protože na druhé noze má určitě také takový - to ji přece nemůže činit "zavrženíhodnou před tváří Páně..."?

Na světě je to podivně zařízeno...

2

Domů jsem se vracel jako mnohokrát předtím. Tam, kde les zasahoval až k náspu a hltavě se do něj zakusoval, jsem se seškrábal na úzkou, málo používanou pěšinu. Odtud jsem už byl stále ve střehu a nespustil ruku z nože. Správně bych neměl vstupovat do lesa, protože občas - i když jen zřídka - se stávalo, že někteří velcí tvorové pronikali do civilizovaných končin až k Waknuku a někdy mohl člověk narazit i na zvířata, podobná divokým psům či kočkám. Ale i tentokrát jsem měl štěstí a zaslechl pouze

malá zvířata a ta přede mnou prchala.

Ušel jsem asi míli a přišel k obdělávané zemi, kde už byl za třemi čtyřmi pozemky vidět náš dům. Prodral jsem se na okraj lesa, v skrytu obhlédl situaci a pak jsem schovaný za křovinami přešel všechna pole kromě posledního a znovu zastavil a vyhlížel. V dohledu byl pouze starý Jacob, který na dvoře rozvážně nakládal hnůj. Když se otočil, přelétl jsem v bezpečí za jeho zády nekryté území dvora, vyšplhal se do okna a odkradl se do svého pokoje.

Není snadné popsat náš dům. Od té doby, co můj dědeček, Elias Storm, postavil asi před padesáti lety první část, přistavovali k němu obyvatelé další místnosti a přístěnky. Ted' vypadal jako rozvětvený kmen, na jednom konci z něho vyrůstaly kůlny, skladiště, stáje a stodoly, na druhém se větvil na prádelny, mlékárny, sýrárny, čeledníky a tak dál, a to všechno ze tří čtvrtin obklopovalo velký udusaný dvůr, ten kryla hlavní budova a v jeho středu se rozkládalo hnojiště.

Jako všechny domy v distriktu byl i ten náš postaven ze solidních, hrubě přitesaných trámů, ale poněvadž tu byl nejstarší, byly jeho vnější zdi většinou vyplněny cihlami a kameny z rozvalin, které zbyly ze staveb dávných lidí, jen pro vnitřní zdi bylo použito omítnutého rákosu.

Můj děd se mi jevil jako poněkud jednotvárně až suchopárně ctnostný člověk, takový dojem aspoň ve mně vzbudil otec. Teprve později jsem si sestavil obraz, který byl sice věrohodnější, ale ne tak účtyhodný.

Elias Storm sem přišel z východu, odněkud od moře. Proč přišel, není docela jasné. On sám tvrdil, že ho bezbožné mravy východních krajů přinutily hledat méně zkaženou, spolehlivější krajinu, ale slyšel jsem nářky, že ho tam už nechtěli jeho krajané. Tak či tak, zaneslo ho to tedy do Waknuku, tenkrát ještě zaostalé, téměř pohraniční krajiny - s celým pozemským jméním naloženým na šesti povozech, to mu bylo pětáctýřicet. Byl to drsný, pánovitý člověk, od všech nelítostně vyžadoval morální čistotu. Pod huňatým obočím mu oči planuly bojovným ohněm. Často měl ústa plná úcty k Bohu, v srdci však neustálý strach z ďábla a zřejmě se nedalo poznat, co z toho bylo jeho vůdčí silou.

Brzy potom, co začal stavět obydlí, se vydal na cestu a zpět si přivedl nevěstu. Byla plachá, hezká v takovém tom narůžovělém a zlatavém odstínu a o pětadvacet let mladší. Říkalo se, že se pohybovala jako nádherné hříbě, když myslela, že ji nikdo nepozoruje; a jako vylekaný zajíc, když na ní spočinul manželův pohled.

Mezi lidmi se ale chuděra chovala neslaně nemastně. Nepřišla na to, že manželství má vyvolávat lásku, neumožnila svému muži, aby spolu s ní znovu omládl, nevynahrádila mu to ani tím, že by zkušeně vedla domácnost.

Elias nebyl z těch, kteří přehlížejí nedostatky. Za pár let smazal hříběcí svěžest výtkami, růžová a zlatá vybledly před jeho kázáním, a stvořil tak žalostný přízrak, pouhý stín manželky, která opustila svět bez námitek rok po narození druhého syna.

Děd Elias neměl nikdy ani nejmenších pochybností o podobě svého dědice. Jeho víru měl můj otec v krvi, dědovy zásady ho poháněly a obojí měl pod kontrolou mozek, bohatě zásobovaný poučkami z bible a Nicholsonových Pokání. Ve víře byli otec a syn zajedno, rozdíl byl pouze v chování; v otcových očích se neobjevovalo kazatelské zanícení, jeho mravní síla byla spíše v oblasti zákonů.

Můj otec Joseph Storm se oženil až po smrti Eliase a rozhodně neměl v úmyslu zopakovat chybu svého otce. Názory mé matky byly v souladu s jeho vlastními. Měla silně vyvinutý smysl pro povinnosti a vždy si byla jistá, v čem spočívají.

Náš distrikt - a tedy i náš dům jako přední v něm - se nazýval Waknuk podle ústního podání, v němž se v těchto místech vyskytovala krajina toho jména, před dávnými a dávnými časy, v dobách dávných lidí. Pověst byla jako obvykle nepřesná, ale jistě tam tehdy stávaly nějaké domy, protože tu po nich zůstaly zbytky a základy, dokud jsme jich nepoužili pro nové stavby. Také tu byl onen dlouhý násep ubíhající k horám a obrovská jizva, kterou po sobě určitě zanechali dávní lidé, když ve svém nadlidském úsilí odřízli půlku hory při pátrání po něčem, co je zajímalo. Snad se to místo tehdy nazývalo Waknuk, zkrátka a dobře stalo se tedy Waknukem, spořádaným, ukázněným, Boha ctícím společenstvím lidí, kteří byli roztroušeni asi ve stovce malých i větších usedlostí.

Otec byl významnou místní osobností. Když jako šestnáctiletý poprvé vystoupil na veřejnosti s nedělní řečí v kostele, který postavil jeho otec, nežilo v našem distriktu ještě ani šedesát rodin. A své

postavení si udržel i v době, kdy při neustálém odlesňování přibývalo půdy vhodné k farmaření a přicházeli další osadníci. I pak byl největším vlastníkem půdy a dál o nedělích kázal a prakticky objasňoval, co si na nebesích myslí o různých otázkách lidského konání a v určených dnech zákon sám uplatňoval jako smírčí soudce. Ve zbylé době dohlížel na to, aby on sám a vše, co měl pod kontrolou, bylo pro distrikt i nadále zářivým příkladem.

Podle místního zvyku se v domácnosti všechno důležité odehrávalo ve velké obytné místnosti, která byla současně kuchyní. Jak dům, tak i tahle místnost byly ve Waknuku největší a nejlepší. Obzvláště pyšní jsme byli na velký krb - nebyla to samozřejmě žádná marnivá pýcha, spíše jsme si byli vědomi, že poskytujeme důstojný útulek nádherným předmětům, které nám svěřil Bůh: byl to pro nás slavnostně převzatý závazek. Ohniště bylo obklopeno solidními kamennými kvádry. Celý komín byl z cihel a bylo známo, že nikdy nezahořel. Jeho vyústění na střeše bylo chráněno jedinými existujícími dlaždicemi v distriktu a tak od něj zbytek doškové střechy také nikdy nechytíl.

Na čistotu a úklid velké místnosti dohlížela matka. Podlaha byla umně seskládaná z kousků cihel a kamenů a jejich napodobenin. Nábytek tvořily dobřela vydrhnuté stoly a stoličky a několik židlí. Stěny byly vybílené. Viselo na nich několik velkých, naleštěných pánví, které se nevešly do příborníků. Jediné, co se trochu blížilo výzdobě, bylo pár dřevěných desek s umělecky vypálenými citáty, většinou z Pokání. Vlevo od krbu stálo: JEDINÝM ODRAZEM BOHA JE ČLOVĚK. Vpravo byl citát: STÁDO BOŽÍ UDRŽUJ BEZ POSKVRNY. Na protější straně byly další dva: NORMA BUDIŽ BLAHOSLAVENA a V ČISTOTĚ JE NAŠE SPÁSA. Největší nápis byl na zadní stěně, visel přímo proti dveřím do dvora. Připomínal každému přichozímu: STŘEZ SE MUTANTA!

Odkazy na tyto texty byly tak časté, že jsem se obeznámil s jejich zněním dřív, než jsem vůbec uměl číst, byly to možná moje první lekce ve čtení. Znal jsem je zpaměti, stejně jako jiné roztroušené po domě, které například hlásaly: NORMA JE VŮLE BOŽÍ a REPRODUKCE JE JEDINÁ POŽEHNANÁ PRODUKCE a STRŮJCEM DEVIACE JE ĎÁBEL a spousta dalších o urážkách a rouháních.

Mnohé mi zatím nic neříkaly, o jiných jsem se už poučil. Třeba urážky. Někdy to totiž bylo docela vzrušující, když jsme na nějakou narazili. První známkou obvykle bylo, že se otec vrátil domů ve špatné náladě. Téhož večera nás pak všechny svolal k sobě, včetně všech zaměstnanců na farmě. Společně jsme poklekli a on za nás vyhlášoval lítost a odříkával modlitby za odpuštění. Příštího rána jsme vstali ještě za šera a shromáždili se na dvoře. Při východu slunce jsme zapěli hymnus a otec přitom obřadně porazil dvouhlavé tele, čtyřnohé kuře či jakoukoliv jinou podobu na sebe urážka náhodou vzala. Někdy to bývali ještě daleko podivnější tvorové...

Ale urážky se neomezovaly jen na dobytek. Občas to bylo pár obilných stvolů nebo rostlin, které otec přinesl a vztekle i zahanbeně jimi mrštil na kuchyňský stůl. Pokud šlo jen o pár řádků zeleniny, byly prostě vytrhány a zničeny. Ale když zkáza postihla celé pole, počkali jsme na dobré počasí a pak ho zapálili a oheň doprovázeli nábožným zpěvem. Rád jsem to pozoroval.

Na našem statku se porážel dobytek a páčila úroda častěji než jinde, protože otec byl opatrný a zbožný člověk, stále s očima na stopkách, ale jakýkoli náznak, že jsme urážkami postiženi víc než ostatní, ho ranil a rozhněval. Nepřeje si přece mrhat penězi, uváděl na svou obhajobu. Kdyby byli naši sousedé tak svědomití jako on, jistě by jejich likvidace počtem převýšily naše; ale bohužel jsou na světě lidé s pružnými zásadami.

A tak jsem se brzy poučil, co jsou to urážky. Patřilo sem všechno, co nemělo patřičnou podobu; tedy všechno, co se nepodobalo předkům, ze kterých vzešlo. Obvykle to byla jen nějaká maličkost, ale ať už to byla velká či malá vada, řadila se mezi urážky, a když k tomu došlo u lidí, platil termín rouhání - vlastně jen z praktického hlediska, obvykle se obojímu říkalo deviace.

Avšak u urážek nebyla situace vždy jednoznačná a při sporných případech bylo možné poslat pro inspektora distriktu. Otec ho ovšem volával jen zřídka, raději se jistil a všechno pochybné likvidoval. Jeho pedantství někteří neschvalovali, říkali, že počet deviací, který vykazoval celkové trvalé zlepšení a byl teď poloviční než za dob mého dědečka, by byl - nebýt otce - ještě nižší. Tak či tak, Waknuk byl proslulý svou morální čistotou.

Náš distrikt nebyl už pohraniční oblastí. Tvrdá práce a oběti nám přinesly jistou stabilitu při chovu

dobytku i pěstování rostlin, mohly nám ji závidět i osady na východě. Teď už to bylo víc než třicet mil jižním nebo jihozápadním směrem do divočiny, do končiny, kde nebyla ani padesátiprocentní naděje na poctivou úrodu. Následovalo pásmo - místy v šířce deseti, jinde až dvaceti mil -, kde byl porost ještě podivnější - až jste se dostali do záhadné hraniční země, kde neplatí žádné zákony a kde si - podle mého otce - "Dábel zpupně vykračuje po svých statcích a Boží zákony jsou zesměšňovány". Hraniční zem prý zasahuje různě hluboko a za ní leží pustina, o které jsme nic nevěděli. Kdo se tam dostal, také tam obvykle zemřel a těch pár navrátilců dlouho nežilo.

Ale více starostí než pustina nám působila hraniční země. Tamější obyvatelé - říká se jim lidé, i když to byly ve skutečnosti deviace, často vypadali docela jako obyčejné lidské bytosti, pokud nebyli postiženi příliš znatelně - ti lidé žili ve stálém nedostatku ve své hraniční krajině a tak vycházeli do civilizovaných končin nakrást si zrní a dobytek a šaty a nářadí, a když mohli, i zbraně; a někdy odnášeli i děti.

K příležitostným menším přepadům docházelo dvakrát třikrát do roka a zpravidla si jich nikdo moc nevšímal, samozřejmě až na přepadené. Ti obvykle ještě stihli utéct a přišli jen o dobytek. Všichni jim pak nějak přispěli, ať už v naturáliích nebo penězi, a pomohli jim postavit se znovu na nohy. Ale jak jsme postupně zatlačovali hranici dále, zmenšoval se životní prostor obyvatel hraniční země stále více. V některých letech byli hrozně vyhladovělí a pak už nešlo jen o rychlé přepady za účasti asi tak tuctu útočníků, kteří se zas stáhli do hraniční země; místo toho přicházeli ve velkých organizovaných bandách a nadělali spoustu škody.

Když byl otec malý, používaly matky k tišení a zastrašení neposlušných dětí hrozby: "Když nebudeš hodný, zavolám na tebe starou Maggii z hraniční země. Má čtyři oči, aby tě líp viděla, čtyři uši, aby tě líp slyšela, a čtyři ruce, aby tě líp popadla. Dávej si pozor." Jinou hrozbou byl Chlupatý Jack: "...ten tě zavlče do jeskyně v hraniční zemi, kde žije jeho rodina. Všichni jsou chlupatí, mají dlouhé oháňky a každé ráno snědí k snídani malého chlapce a ke každé večeři holčičku."

Ale teď už nežily v nervózním očekávání před nebezpečím hrožícím z nedaleké hraniční země jenom děti. Existence jejich obyvatel se stala nebezpečnou přítěží, mnohokrát jsme vládě v Rigu hlásili napáchané škody.

Co se týká účinnosti těchto petic, ani jsme je nemuseli posílat. Na takovou dálku - pěti až šesti set mil - vládě nikdo nemohl předem oznámit, kam útočníci vpadnou příště, jak nám tedy mohla vlastně pomoci? Jediné, čeho jsme se od vlády pohodlně usazené daleko na východ dočkali, bylo pár povzbudivých slov a návrh, abychom zřídili místní domobranu: Ale protože všichni tělesně schopní muži byli zcela samozřejmě členy neoficiální vojenské jednotky už od průkopnických dob, připadalo nám to jen jako zlehčování situace. V distriktu Waknuk nám z hraniční země hrozily spíše nepříjemnosti než nebezpečí. Ani ty nejprudší vpády se nepřiblížily víc než na deset mil, ale občas docházelo k mimořádným přepadům a zřejmě jich rok od roku přibývalo a práce na farmách bez mužů stála. Každé takové přerušení znamenalo finanční ztráty, a když k šarvátkám navíc došlo někde poblíž, zavládl strach: Co když jednou postoupí ještě dál?...

Většinou jsme ale vedli pohodlný, spořádaný, pracovitý život. Naše domácnost byla rozsáhlá. Rodinu tvořili otec, matka, dvě sestry a strýc Axel, ale patřila k nám i děvčata z kuchyně a dojičky, některé měly za muže dělníky v hospodářství, a také jejich děti, takže když jsme se všichni sešli u jídla, bylo nás něco přes dvacet a k modlitbám se nás shromažďovalo ještě víc, protože se k nám přidávali muži ze sousedních domků i se ženami a dětmi.

Strýček Axel nebyl pokrevní příbuzný. Oženil se s jednou z matčiných sester, s Elizabeth. Byl tehdy námořníkem a ona s ním odešla na východ a zemřela v Rigu, když se plavil po moři. Právě z této plavby se vrátil jako mrzák. Byl to šikovný, všestranný člověk, ačkoliv se se svou zmrzačenou nohou pohyboval jen špatně a pomalu, a tak mu otec dovolil žít s námi. Byl také mým nejlepším přítelem.

Matka pocházela ze sedmi dětí - pěti děvčat a dvou chlapců. Čtyři z dívek byly vlastní sestry, ostatní tři - nejmladší děvče a dva chlapci - nevlastní sourozenci. Prvorozenou Hannah její manžel zapudil a od té doby o ní nikdo neví.

Druhá v pořadí byla Emily - moje matka. Pak přišla Harriet, která se provdala za muže s velkou farmou v Kentaku, vzdálenou skoro patnáct mil od nás. Pak následovala Elizabeth, která si vzala strýčka

Axela. Nevím, kde žili nevlastní teta Lilian a nevlastní strýc Thomas, ale mému nevlastnímu strýci Angusi Mortonovi patřila sousední farma. V délce asi jedné míle spolu naše farmy sousedily, mému otci to vůbec nebylo po chuti, málokdy se strýčkem Angusem v něčem souhlasil. Angusova dcera Rosalinda byla tedy moje sestřenice.

Náš statek byl největší v distriktu, ale většina ostatních se mu podobala a všechny se rozrůstaly, podněcovány neustálým zvyšováním stability, každým rokem jsme vykáceli kus lesa a vyklučili zemi pro nová pole. Z lesa jsme ukusovali nová a nová sousta, až se krajina začínala podobat staré, dlouho obdělávané na východě.

Říkalo se, že teď už i lidé v Rigu vědí, kde Waknuk leží, a ani ho nemusí hledat na mapě.

Žil jsem tedy na nejbohatší farmě ve vzkvétajícím distriktu. Jenže desetiletý chlapec jako já to mohl sotva ocenit. Domov jsem si uvědomoval spíš jako nepříjemně rušné místo, kde je pořád víc práce než lidí, kde vás zapráhnou, když si nedáte pozor, a tak jsem již zmíněného večera zůstal raději v úkrytu a čekal, až mi známé zvuky prozradí, že se blíží večere a já se mohu bez rizika ukázat.

Potloukal jsem se po statku a díval se, jak vypřahají a odstrojují koně. Zanedlouho zacinkal ve štítu střechy několikrát zvonek. Otevřela se vrata a do dvora vcházeli lidé a mířili ke kuchyni. Přidal jsem se k nim. Hned při vstupu na mě čekala výstraha STŘEZ SE MUTANTA!, ale tato povědomá slova teď nic neznamenal. V tuto chvíli jsem vnímal pouze vůni jídla.

3

Za Sophií jsem pak obvykle chodil jednou dvakrát týdně. Školní výuku jsme měli vždycky ráno, dá-li se tak nazvat to, když pár starších žen učí číst, psát a počítat půl tuctu dětí. Nebylo těžké při obědě vyklouznout od stolu a zmizet a vyvolat dojem, že už mi někdo našel práci.

Když se kotník zahojil, mohla mi Sophie předvést oblíbená zákoutí svého království.

Jednou jsem ji převedl na naši stranu velkého náspu a ukázal jí parní stroj. V okruhu sta mil žádný jiný nebyl a na náš jsme byli moc pyšní. Dohlížitel Corky nebyl nikde poblíž, ale dveře na konci kůlny byly otevřené a zevnitř bylo slyšet rytmické odfukování, skřípění a supění. Troufli jsme si až na práh kůlny a nakukovali do šera uvnitř. Uchvácené jsme sledovali, jak se velké klády hvízdavě pohybují nahoru a dolů a úplně nahoře pod střechou se houpalo obrovské vahadlo pomalu tam a zpět, tam a zpět a na konci každého kyvu se na chvíli zastavilo, jako by sbíralo sílu k dalšímu pohybu. Bylo to okouzující, ale po nějakém čase už jednotvárné.

Po deseti minutách jsme toho měli dost a vylezli jsme si na hromadu dříví vedle kůlny. Cítili jsme, jak se celá hromada pod námi chvěje, kdykoli stroj těžkopádně nabíral dech.

"Strýček Axel říká, že dávní lidé měli určitě ještě mnohem lepší stroje, než je tenhle," řekl jsem.

"Můj otec zas říká, že kdyby byla pravda jen čtvrtina toho, co se o nich tvrdí, byli by to kouzelníci a ne skuteční lidé," přela se Sophie.

"Ale byli báječní," trval jsem na svém.

"Tak báječní, že to ani nemůže být pravda, říká můj otec," prohlásila.

"On si nemyslí, že uměli létat, jak se říká?" zeptal jsem se.

"Ne, to je přece hloupost. Kdyby uměli létat, dokázali bychom to taky."

"Ale oni dovedli spoustu věcí, kterým se my teprve učíme," namítl jsem.

"Ale ne létání." Zavrtěla hlavou. "Někdo to prostě umí a někdo ne, my létat nemůžeme," řekla.

Už jsem jí chtěl vyprávět svůj sen o městě a předmětech, které nad ním létaly, ale pak jsem si to rozmyslel, sen přece není žádný důkaz. Za chvíli jsme sešplhali dolů, nechali stroj supět a skřípat a vydali se domů.

Sophiin otec John Wender se vrátil z jedné ze svých cest. Z kůlny u domu se ozývalo bušení kladiva, napínal tam na rámy kůže a všude po okolí se nesly pachy provázející jeho práci. Sophie se mu vrhla kolem krku. Napřímil se a jednou rukou ji přidržel.

"Ahoj, drobkou," řekl.

Mne přivítal vážněji. Mlčky jsme se dohodli, že spolu budeme jednat jako chlap s chlapem. Bylo tomu tak už od začátku. Když mě uviděl poprvé, změnil si mě způsobem, který mne polekal, bál jsem se v jeho přítomnosti promluvit. Ale postupně se to změnilo a my se stali přáteli. Ukázal a řekl mi hodně zajímavého, ale někdy jsem ho přistihl, že mě znepokojeně pozoruje.

A nebylo divu. Teprve po letech jsem si uvědomil, jaké vážné starosti mu nastaly, když se po návratu domů dověděl o Sophiině vymknutém kotníku a že ze všech lidí právě David Storm, syn Josepha Storma, uviděl její nohu.

Myslím, že ho moc pokoušela představa, že mrtvý chlapec slib porušit nemůže. Snad mě zachránila paní Wenderová ...

Ale možná by ho bylo uklidnilo, kdyby byl věděl o příhodě, ke které došlo u nás doma asi měsíc po mém seznámení se Sophií.

Zarazil jsem si do ruky třísku, a když jsem ji vyndával, dost to krvácelo. Hledal jsem pomoc v kuchyni, ale všichni měli zrovna práci s chystáním večeře, a tak jsem si sám vyhrabal ze zásuvky kus hadru na obvázání. Chvilí jsem se dost nešikovně pokoušel ránu ovázat, až si mě všimla matka. Nespokojeně mlaskla a hned trvala na tom, že se rána musí vymýt. Pak hadřík úhledně zavázala a bručela, že se mi něco takového musí stát, zrovna když má tolik práce. Řekl jsem, že mě to mrzí a dodal: "Mohl jsem si to udělat sám, kdybych měl ještě jednu ruku."

Nejspíš jsem promluvil moc nahlas, poněvadž v pokoji se rozhostilo napjaté ticho.

Matka ztuhla. Rozhlédl jsem se po náhle ztichlé místnosti. Stála tam Mary s paštikou v ruce, dva z našich dělníků, kteří čekali na večeři, otec se zrovna chystal usednout ke stolu, i všichni ostatní se na mě upřeně zahleděli. V otcově obličeji jsem nejdříve uviděl překvapení, pak hněv. Vyděšeně, ale nechápavě jsem pozoroval, jak sevřel rty, vystoupily mu čelisti a svražil v nevíře obočí. Pak se zeptal: "Cos to řekl, chlapče?"

Tenhle tón jsem znal. Zoufale jsem přemýšlel, jaký hřích jsem spáchal tentokrát. Zajíkal jsem se a koktal. "Já-já-jsem jen řekl, že si to nedokážu zavázat sám," řekl jsem.

Nevěřící pohled vystřídal obvinění.

"Ty sis přál ještě jednu ruku!"

"Ne, otče. Řekl jsem jen, kdybych měl ještě jednu ruku..."

"...tak by sis to mohl zavázat. Co to tedy je, když ne přání?"

"Ale myslel jsem kdybych," bránil jsem se. Byl jsem vyděšený a tak popletený, že jsem nedokázal vysvětlit, že jsem jen náhodou použil pro objasnění svých potíží takový dvojsečný výraz. Uvědomoval jsem si, že ostatní už na mě přestali hledět a teď pozorují s obavami otce. Tvářil se pochmurně.

"Ty - můj vlastní syn - jsi vzýval d'ábla a žádal další ruku!" vznesl obvinění.

"Ale tak to nebylo. Já jsem jen -"

"Buď zticha, chlapče. V této místnosti tě slyšeli všichni. Lhaním to nespravíš."

"Ale -"

"Copak jsi nevyjádřil nespokojenost s tělem které máš od Boha - které je odrazem jeho podoby?"

"Jen jsem řekl, kdybych měl -"

"Rouhal ses, chlapče. Kritizoval jsi normu. Slyšeli tě všichni. Co na to řekneš? Znáš přece normu, ne?" Přestal jsem se vzpírat. Dobře jsem věděl, že v takové náladě se mi otec ani nepokusí porozumět.

Papouškoval jsem:

"Norma je odraz Boží."

"Takže to znáš - a přece sis úmyslně přál být mutantem. To je hrozné, je to ostuda. Ty, můj syn, ses dopustil rouhání, dokonce v přítomnosti svých rodičů!" A jako na kazatelně zahřímá: "Co je to mutant?"

"Tvor prokletý před tváří Boha a člověka," mumlal jsem.

"A tím sis přál být! Co na to řekneš?"

Svíral jsem rty a klopil zrak s beznadějnou jistotou, že cokoliv říkat je zbytečné.

"Na kolena!" poručil otec. "Klekní a modli se!" Ostatní poklekli také. Otec pozvedl hlas: "Pane, zhřešili jsme z nedbalosti. Prosíme Tě o odpuštění, že jsme toto dítě nevzdělali lépe v Tvých zákonech..."

Dlouho zvučela modlitba místností. Po "amen" nastala chvilka mlčení, až zas promluvil otec: "Jdi teď do svého pokoje a modli se. Modli se, nešťastníku, za odpuštění, které si nezasluhuješ, ale které ti Pán ve své dobrotivosti možná dopřeje. Později za tebou přijdu."

Když pak v noci po otcově návštěvě polevila bolest, dlouho jsem neusínal. Trápil jsem se nad záhadou. Přece mě ani nenapadlo chtít třetí ruku, a i kdybych... Bylo-li jen pomyšlení na tři ruce tak strašné, co by se stalo, kdyby je někdo skutečně měl - nebo jinou vadu, třeba jeden prst navíc -?

A když jsem konečně usnul, zdál se mi sen.

Docela nedávno jsme se všichni shromáždili na dvoře k poslednímu očištění. Stálo tam malé lysé tele a připitoměle mrkalo na nůž v otcově ruce; v mém snu bylo však na jeho místě děvčátko, Sophie, stála tam bosá a marně se pokoušela skrýt před lidmi celou dlouhou řadu prstů na nohách. Mlčky a bez hnutí jsme na ni hleděli. Náhle začala pobíhat od jednoho k druhému a každého úpěnlivě prosila o pomoc, ale nikdo se ani nepohnul a ve všech tvářích se zračila jen prázdnota. Otec k ní pomalu přistupoval a nůž se mu blyštěl v ruce. Sophie běhala jako šílená od jedné nehybné postavy ke druhé a po tvářích jí kanuly slzy. Otec, tvrdý a nelítostný, se k ní blížil a stále se nikdo nehýbal. Přišel ještě blíž a nataženými pažemi jí bránil v útěku

Uchopil ji a vyvlekl do středu dvora. Nad obzorem se objevily první sluneční paprsky a všichni začali zpívat hymnus. Sophii si otec přidržoval rukou stejně jako tehdy vzpírající se tele. Druhou ruku vysoko pozvedl, a jak jí máchl, zablýskl se nůž ve světle vycházejícího slunce, zrovna jako když prořízl teleti hrdlo...

Kdyby John a Mary Wenderovi byli při tom, když jsem se s námahou a pláčem probudil a ležel pak ve tmě a snažil se sama sebe přesvědčit, že strašné představy byly jen snem, myslím, že by mohli být o hodně klidnější.

4

Z poklidného údobí jsem se dostal přímo do víru událostí. Došlo k tomu bez zvláštních příčin, některé spolu ani nesouvisely, bylo to spíš, jako když se chystá změna počasí.

Začalo to nejspíš mým setkáním se Sophií a pak se strýček Axel dověděl o mně a mé nevlastní sestřenici Rosalindě. Naštěstí mě ze všech obyvatel farmy právě on přistihl, jak s ní mluvím.

Určitě zafungoval pud sebezáchovy, že jsme si svou odlišnost nechávali pro sebe, neměli jsme totiž žádný bezprostřední pocit nebezpečí - měl jsem ho tak málo že jsem se ani moc nepřetvařoval, když mě strýc Axel přistihl, jak sedím za stohem a povídám si sám se sebou. Asi tam byl už pár minut, než jsem ucítil jeho pohled a obrátil se.

Strýček byl vysoký muž, ani hubený ani tlustý, ale měl statnou postavu a byl zvyklý pobývat hodně na vzduchu. Když jsem ho vídal při práci, vždycky mě napadlo, že se jeho ošlehané paže podobají leštěnému dřevu seker, se kterými pracoval. Stál tam podle svého zvyku opřený celou vahou o hůl, kterou používal od té doby, co si při jedné plavbě zlomil nohu a ta špatně srostla. Husté obočí, trochu už prokvétající šedí, měl svraštělé, ale jak mě pozoroval, měl na opálené tváři pobavený úsměv.

"Tak co, Davide, s kým si to tu povídáš? Mluvíš s vílami nebo lesními skřítky nebo jen s králíky?" ptal se.

Zavrtěl jsem hlavou. Přikulhal blíž, posadil se vedle mě a přežvykoval stéblo slámy.

"Je ti smutno?" zeptal se.

"Ne," odpověděl jsem.

Zase se trochu zamračil. "Nebylo by zábavnější, kdyby sis povídal s některým děckem?" navrhl.

"Je to lepší, než tu sedět a mluvit sám se sebou."

Váhal jsem, ale protože strýček Axel byl můj nejlepší přítel mezi dospělými, řekl jsem: "Ale já jsem si povídal."

"S kým?" zeptal se překvapeně.

"Povídal jsem si s jednou," řekl jsem.

Mračil se, stále to nechápal.

"Jak to - s jednou?"

"S Rosalindou," odpověděl jsem.

Odmlčel se a zpozorněl.

"No jo, ale nikde ji tu nevidím," poznamenal.

"Vždyť tu není. Je doma - vlastně poblíž, v malé tajné budce ve větvích stromu, kterou postavili v hájku její bratři," vysvětloval jsem. "Je to její oblíbené místo."

Nejdřív nechápal, jak to myslím. Přihrával mi dál jako v dětské hře, ale když jsem se mu to pokoušel vysvětlit, tiše seděl a velmi vážně pozoroval mou tvář. Pak minutu či dvě nic neříkal a nakonec se zeptal: "Davie, není to jen hra? Říkáš mi pravdu?"

"Jistě, strýčku," ujistil jsem ho.

"A nikomu jinému jsi to neřekl? Vůbec nikomu?"

"Ne. Je to tajné," odpověděl jsem a jemu se zjevně ulevilo.

Odhodil zbytky stébla a vytáhl si ze stohu další. Zamyšleně z něho ukusoval, pár kousků vyplivl a pak na mne znovu zpřímá pohlédl.

"Davie," řekl, "chci, abys mi něco slíbil."

"Ano, strýčku?"

"Dobře mě poslouchej," řekl velice vážně. "Tohleto si musíš nechat pro sebe. Slíb mi, že nikdy, nikdy neřekneš nikomu jinému, co jsi teď řekl mně, nikdy. Je to moc důležité, později líp pochopíš, jak moc. Nesmíš udělat nic, čím by ses prozradil. Slíbíš mi to?"

Vážnost jeho proslovu na mne zapůsobila. Nikdy předtím jsem ho neslyšel mluvit tak naléhavě. Když jsem mu dával svůj slib, uvědomoval jsem si, že se zavazuji k něčemu důležitějšímu, než jsem vůbec chápal. Hleděl mi upřeně do očí, aby se ujistil, že mluvím naprosto vážně, a potom přikývl. Dohodu jsme zpečetili stiskem rukou. Pak řekl: "Nejlepší by bylo, kdybys na to dokázal zapomenout."

Zvážil jsem to a pak jsem zavrtěl hlavou.

"Myslím, že to nejde, strýčku. Opravdu. Ono to prostě existuje. To by bylo, jako bych zkoušel zapomenout -" odmlčel jsem se, protože jsem se nedokázal vyjádřit.

"Třeba jako pokoušet se zapomenout mluvit nebo slyšet?" navrhoval.

"Ano, něco takového - jenomže trochu jinak," připustil jsem.

Přikývl a zas uvažoval.

"Slyšíš slova v duchu?" ptal se.

"Nevím, jestli slyším nebo vidím," řekl jsem. "Je to - no třeba jako obrysy - a když se použijí slova, jsou jasnější a dá se jim snáz porozumět."

"Ale nemusíš používat slov - nemusíš je říkat nahlas jako teď?"

"Ne, ale někdy to zlepšuje srozumitelnost."

"A také zvyšuje nebezpečí - pro oba. Chci od tebe ještě jeden slib - že už to venku nikdy nebudeš dělat nahlas."

"Dobře, strýčku, nebudu," přísvedčil jsem znovu.

"Až budeš starší, pochopíš, jak je to důležité," řekl a pak naléhal, abych přiměl ke stejnému slibu i Rosalindu.

O ostatních jsem mu neřekl, už si zřejmě dělal i tak dost velké starosti, ale chtěl jsem je o slib také požádat. Nakonec strýc znovu napřáhl ruku a ještě jednou jsme si slavnostně odpřísáhli mlčenlivost.

Hned toho večera jsem celou záležitost předložil Rosalindě a ostatním. Myslím, že se každý z nás už dříve tu a tam prorekl a vystavil zkoumavému, podezřívavému pohledu. Několik takových pohledů bylo dostatečným varováním a díky nim jsme se doposud vyvarovali problémů. Všichni jsme nastoupili stejnou cestu, cestu tajeně sebeobrany, ale nejdřív každý jednotlivě, bez domluvy. Když však teď strýc Axel tolik trval na mlčenlivosti, pocit ohrožení se zvýšil. Neměl zatím pevné obrysy, ale byl reálnější. A když jsem se jim pokoušel zprostředkovat, jakou důležitost tomu přikládá strýc Axel, určité jsem v nich kromě toho vyvolal také neklid, protože se neozval ani jeden projev nesouhlasu. Slib složili ochotně, vlastně nedočkavě, jako by jim bylo úlevou, že ponesou to břemeno společně. Byl to náš první společný čin, který z nás udělal partu, jakmile jsme opravdu připustili, že odpovídáme jeden za druhého. Náš život se tím měnil, udělali jsme první krok na cestě k sebezáchově, jakkoli málo jsme to zatím chápali. Pocit spoluúčasti byl teď tím nejdůležitějším...

Naše osobní problémy v té době zaplašil další, který se dotýkal všech, totiž početná invaze obyvatel hraniční země.

Jako obvykle nebyl pro takový případ vypracován žádný podrobný plán, jak vpádu čelit. Každý úsek fronty měl velitelský štáb a jedině to se trochu podobalo organizované akci. Povinností všech

bojeschopných mužů v distriktu bylo shromáždit se při poplachu v místním štábu a tam se měla dohodnout taktika podle rozsahu a místa útoku. Při drobných nájezdech se tato metoda osvědčila, ale k ničemu jinému nebyla. Mělo to své důsledky: když se mezi lidmi z hraniční země našli vůdci, schopní zorganizovat invazi, neměli jsme žádný vhodný způsob obrany, který by je zadržel. Dokázali postupovat v široké linii, na některých místech likvidovali skupinky naší domobran, loupili, jak se jim zlíbilo, a nesetkávali se s vážnějším odporem, dokud nepronikli pětadvacet nebo i více mil do civilizovanějších oblastí.

Tou dobou jsme už měli oddíly zorganizovány trochu lépe, a abychom zabránili šíření útoku, vzchopily se sousední distrikty k bočním výpadům. Naši lidé byli teď také lépe vyzbrojeni. Spousta jich měla pušky, kdežto lidé z hraniční země měli jen to, co nakradli, a z větší části mohli spoléhat jen na luky, nože a oštěpy. Nicméně díky šíři jejich postupu bylo těžké utkávat se s nimi přímo. Uměli se lépe pohybovat v lese a šikovněji ukrývat než normální lidské bytosti, dařilo se jim tedy proniknout o dalších patnáct mil kupředu, teprve pak jsme zastavili jejich postup a přinutili je k boji.

Pro chlapce v mém věku to byla vzrušující doba. Lidé z hraniční země byli dost blízko, o něco víc než sedm mil odsud, a proto se náš dvůr ve Waknuku stal jedním z opěrných bodů a shromaždišť bojovníků. Otec byl už na začátku tažení raněn šípem do ruky a pomáhal teď při sestavování nových dobrovolnických oddílů. Po několik dní to u nás kypělo životem, muži přicházeli a odcházeli, byli zapisováni do seznamů, tříděni, a pak odjížděli s pozoruhodně odhodlaným výrazem na tváři a ženy z naší domácnosti jim mávaly kapesníky.

Když odešli i naši dělníci, zavládlo všude v tuto dobu nezvyklé, téměř zlověstné ticho. Pak se z bojišť přihnál osamocený jezdec. Stačil nám oznámit, že došlo k veliké bitvě a lidé z hraniční země prchají jako o život, protože jsme zajali pár jejich vůdců, a pak se svými dobrými zprávami cválal dál.

Téhož odpoledne vjela do dvora skupinka jezdců se dvěma zajatými vůdci ve svém středu.

Hned jsem všeho nechal a běžel se podívat. Zprvu jsem byl zklamán. Příběhy o hraniční zemi ve mně vzbudily dojem, že uvidím tvory se dvěma hlavami nebo těly porostlými hustou srstí nebo stvoření s púl tuctem rukou a nohou. A zatím to byli na první pohled prostě dva obyčejní vousatí muži - jen mimořádně špinaví a oblečení v hrozných cárech. Jeden byl malý a světlé vlasy mu na hlavě stály v chomáčích, jako kdyby si je seřezával nožem. Ale při pohledu na druhého jsem utrpěl šok a ohromeně vyřeštil oči. Otřes byl tak velký, že jsem na něj jen zíral, protože kdyby měl na sobě slušné šaty a upravil si plnovous, byl by od otce k nerozeznání...

Jak se z koně rozhlížel po okolí, povšiml si mne, nejdřív mě jen tak zběžně přelétl pohledem, pak se ke mně jeho oči znovu prudce obrátily a zíraly mi do tváře. Objevilo se v nich něco podivného, něco, čemu jsem nerozuměl...

Otevřel ústa, zřejmě chtěl promluvit, ale v tu chvíli vyšlo z domu několik lidí - mezi nimi můj otec, dosud s rukou na pásce - aby zjistili, co se děje.

Viděl jsem, jak se otec na schodu zarazil a prohlížel si skupinu na koních, pak si povšiml muže v jejich středu. Na chvíli strnul s upřeným pohledem, tak jako já o chvíli předtím - pak mu z tváře úplně zmizela barva a naskákaly mu šedivé skvrny.

Rychle jsem pohlédl na toho druhého. Seděl na koni úplně nehybně. Náhle se mi sevřelo srdce. Nikdy dřív jsem neviděl takovou nepokrytou zášť, stažené rysy, planoucí oči, zuby připomínaly škleb šelmy. Bylo to jako úder, tento objev čehosi doposud netušeného a odporného, navždy se mi to vrylo do duše...

Otci jako kdyby stále bylo nevolno. Vztáhl zdravou ruku, aby se přidržel zárubně, otočil se a zašel do domu. Jeden ze strážců přeřízl provaz na zajatcových pažích. Ten sesedl z koně a teď jsem teprve viděl, co s ním není v pořádku. Byl skoro o osmnáct palců vyšší než ostatní, ale ne proto, že by to byl velký člověk - jen měl zrudně dlouhé a tenké ruce a nohy. Napůl člověk - napůl pavouk...

Jeho strážce mu podal něco k jídlu a džbán piva. Zajatec se posadil na lavici, kostnatá kolena skoro ve výši ramenou. Rozhlížel se po dvoře, všeho si všimal a žvýkal chleba a sýr. Při své inspekci si mne také znovu povšiml. Kývl. Otálel jsem a dělal, že to nevidím. Kývl ještě jednou. Zastyděl jsem se za svůj strach. Šel jsem blíž a pak ještě trošku, ale držel jsem se obezřetně z dosahu pavoučích paží.

"Jak se jmenuješ, chlapče?" zeptal se.

"David," odpověděl jsem, "David Storm."

Přikývl, zřejmě ho to nepřekvapilo.

"Ten muž na dvoře s rukou v pásce je tedy tvůj otec, Joseph Storm?"

"Ano," odpověděl jsem.

Zase přikývl. Rozhlédl se po domě a okolních budovách.

"Takže tohle je Waknuk?" zeptal se.

"Ano," opakoval jsem.

Byl by se možná vyptával dál, ale v tom okamžiku mě poslali pryč. O chvíli později znovu všichni nasedli na koně a brzy odjeli, pavoučí muž znovu se svázanýma rukama. Sledoval jsem, jak míří ke Kentaku, a byl jsem rád, že odjíždějí. Mé první setkání s obyvateli z hraniční země přece jen nebylo vzrušující, ale zneklidňující.

Později jsem se dověděl, že oběma chyceným mužům se téže noci podařilo uprchnout. Nepamatuji se, kdo mi to řekl, ale zcela určitě to nebyl otec. Nikdy o tom dni nemluvil a já jsem neměl odvahu se ho naň zeptat...

Sotva jsme se trochu vzpomatovali z invaze a muži se vrátili a doháněli, co zameškali v hospodářství, už se otec zase ocitl v novém sporu s mým nevlastním strýcem Angusem Mortonem.

Pro své povahové a názorové rozdíly žili už po léta v pravidelně se opakujícím válečném stavu. Otec se svými názory netajil a shrnul je v prohlášení, že Angusovy zásady, pokud nějaké má, jsou tak svobodomyšlné, že ohrožují bezúhonnost celého sousedstva; na to prý Angus odpověděl, že Joseph Storm je puntíkář se srdcem z křemene a zaslepený fanatik. Spory se tedy daly vyvolat snadno a ten nejnovější vypukl kvůli Angusovu novému přírůstku do hospodářství - obřím koním.

Zvěsti o obřích koních už dolétly až do našeho distriktu, ale zatím je nikdo neviděl. Otcí dělalo starosti i to, co o nich slyšel, co teprve když se dověděl že si je Angus opatřil; šel si je tedy prohlédnout už předem zaujatý.

Jeho pochybnosti se ihned potvrdily. Ve chvíli, kdy spatřil obrovské tvory o výšce dvaceti šesti pěstí, věděl, že jsou úplně odlišní. Znechuceně se k nim obrátil zády a zamířil přímo k inspektorovi a žádal, aby byli utraceni jako urážky.

"Tentokrát nejste v právu," řekl vesele inspektor, potěšen, že je pro tentokrát nenapadnutelný. "Schválila je vláda a já v tomhle nemám žádnou pravomoc."

"Tomu nevěřím," řekl otec. "Bůh nikdy nestvořil tak velké koně. Vláda je rozhodně schválit nemohla."

"Ale ano," odpověděl inspektor. "A ještě něco," dodal s uspokojením, "Angus tvrdí, že si na ně sehnal ověřený rodokmen, protože dobře zná své sousedy."

"Každá vláda, která nechá po světě běhat takové tvory, je zkorumpovaná a zkažená," prohlásil otec.

"Možná," připustil inspektor, "ale pořád je to vláda."

Otec na něj zuřivě pohlédl.

"Mně je jasné, proč se ti koně některým lidem zamlouvají," prohlásil. "Jedna taková potvora udělá práci za dva, možná i tři normální koně - a nesežere ani dvojnásobek. Vyplatí se - proto je nechali schválit - ale pořád to nezaručuje, že jsou to normální tvorové. Podle mě není takovýhle kůň vůbec Boží tvor - a jako takový je urážkou Božího obrazu a měl by být utracen."

"Úřední osvědčení potvrzuje, že toto plemeno vzniklo jednoduše šlechtěním zaměřeným na velikost, tedy obvyklým způsobem. A o co, že nenajdete žádný znak, který by se dal považovat za odlišný," prohlásil inspektor.

"Každému záleží na tom, aby vydělal co nejvíc. Takový způsob myšlení se taky dá nazvat různě," odpověděl otec.

Inspektor pokrčil rameny.

"Ale přece z toho nevyplývá, že jsou to normální koně," naléhal otec. "Kůň takových rozměrů je odlišný - neoficiálně to víte stejně jako já, z toho se nikdo nevyveče. Jakmile jednou připustíme existenci takových zřejmých zrůd, kdo ví, kam to povede. Bohabojná společnost nesmí zapírat víru jen proto, že na ni tlačí vládní cenzor. Je nás tu dost, kdo vědí, jaké tvory Bůh zamýšlel, když už to neví vláda."

Inspektor se pousmál. "Jako Dakersovu kočku?" popíchl otce.

Ten na něj znovu upřel planoucí pohled. Rána, kterou utrpěl při aféře s Dakersovou kočkou, byla ještě živá.

Asi tak před rokem se k němu nějak doneslo, že manželka Bena Dakerse si doma chová kočku bez ocasu. Zahájil pátrání, a když shromáždil důkazy, že kočka o svůj ocas nepřišla, ale že nikdy žádný neměla, ve funkci smírčího soudce ji veřejně odsoudil a poručil inspektorovi vyhlásit ji za urážku. Inspektor to neochotně vykonal, a Dakers se hned nato odvolal. Taková nerozhodnost ve zcela jasném případě byla urážkou otcových zásad, a tak osobně nařídil utracení Dakersovy kočky ještě v době, kdy probíhalo odvolací řízení. Když pak na něj přišlo sdělení, že rasa bezocasých koček je uznávána už od historických dob, octl se v nezáviděníhodném a trapném postavení. Jen zdráhavě se uvolil veřejně omluvit, bylo to lepší, než vzdát se úřadu smírčího soudce.

"Tohle je mnohem závažnější," odsekl inspektorovi.

"Poslyšte," naléhal trpělivě inspektor. "Tenhle typ je úředně uznávaný. A zrovna tenhle pár koní má písemné potvrzení. Jestli vám to pořád nestačí, zastřelte je sám a uvidíte, co se vám stane."

"Vydat příkaz k odstranění těchto takzvaných koní je vaší morální povinností," naléhal otec.

To už inspektora přestalo bavit.

"Můj úřad mě také opravňuje chránit je před blázný a fanatiky," vyštěkl.

Ve skutečnosti ho otec neuhodil, ale určitě tomu nebyl daleko. Několik dní to v něm vřelo a příští neděli jsme byli nuceni vyslechnout plamenné kázání proti toleranci k mutantům, která hyzdí čistotu našeho společenství. Vyzýval ke všeobecnému bojkotu majitelů urážek, zamýšlel se nad morálkou horních vrstev, naznačil, že u některých se tam dají předpokládat sympatie k mutantům, a skončil dlouhým shrnujícím prohlášením, v němž tvrdě napadal jistého státního zaměstnance a označil ho za bezzásadového služebníka bezzásadových pánů a místního zplnomocněnce d'ábla.

Inspektor samozřejmě nemohl přednést svou odpověď tak působivě jako otec z kazatelny, přesto však kolovaly mezi lidmi jeho štiplavé narážky na perzekvování, pohrdání autoritami, slepý fanatismus, náboženskou máni, zákon proti pomluvám a možné následky přímých akcí proti vládě.

Poslední argument asi zabránil otcí v přímém činu. Nadělal si už dost starostí takovou bezvýznamnou záležitostí, jakou byla Dakersova kočka; ale obří koně byla nákladná zvířata, a kromě toho by si to Angus určitě nedal líbit beztrněně...

A právě pocit zklamání, který u nás vládl, mě nutil utíkat z domu, jak jen to bylo možné.

Když se teď situace uklidnila a v kraji nebyla spousta neznámých lidí, pouštěli rodiče Sophii na toulky zase jako dříve a já jsem nepozorovaně vyklouzl z domu, kdykoliv to šlo.

Sophie samozřejmě nechodila do školy. Byli by ji rychle odhalili, i kdyby sehnala falešný certifikát. Rodiče ji naučili číst a psát, ale neměli žádné knihy, a tak jí to stejně k ničemu nebylo. Proto jsme si na svých toulkách většinou jen povídali, aspoň já jsem povídal - pokoušel jsem se jí povědět všechno, co jsem se naučil ze svých knih.

Vyprávěl jsem jí, že svět je pravděpodobně moc velký a je asi kulatý. Civilizovaný svět - protože Waknuk je jen malý distrikt - se nazývá Labrador. Někteří si myslí, že jej tak pojmenovali dávní lidé, ale nikdo to neví určitě. Kolem celého Labradoru je spousta vody, které se říká moře a je důležité, protože jsou v něm ryby. Nikdo z lidí, které jsem znal, s výjimkou strýčka Axela, vlastně moře neviděl, protože je moc daleko, ale kdybyste šli tři sta mil nebo tak nějak na východ, sever nebo severozápad, tak byste k němu dorazili. Ale nesměli byste jít na jihozápad nebo na jih, to byste přišli do hraniční země a potom do pustiny a tam každý zemře.

Taky se říkalo, i když nikdo to nevěděl jistě, že v dobách dávných lidí byl Labrador studená země, tak studená, že se tam nedalo žít a dávní lidé tam jen pěstovali stromy a dělali své tajemné výzkumy v zemi. Ale to bylo hodně, hodně dávno. Tisíc let? - Dva tisíce? - Nebo ještě víc? Samé dohady, ale nic určitého. Nedalo se dokázat, kolik generací prožilo životy jako divoši mezi příchodem Utrpení a začátkem zaznamenaných dějin. Z hlubin barbarství se vynořila jen Nicholsonova Pokání, a to jen proto, že ležela po několik století zapečetěna v kamenné schránce, než je objevili. A z dob samotných dávných lidí se zachovala jen bible.

Kromě poznatků z těchto dvou knih byla minulost, starší než tři zaznamenaná století, úplně

neznámá. Z prázdnoty se jako tenké pramínky vynořilo pár legend, notně opotřebovaných ústním podáním. A jen tato dlouhá nit, splétaná lidskými jazyky, nám zachovala název Labrador, protože ani bible ani Pokání se o něm nezmiňovaly a možná měli pravdu ti, kdo tvrdili, že to byla studená krajina, i když teď jsme měli za celý rok pouze dva měsíce chladu - za to mohlo také Utrpení, jako za všechno ostatní...

Dlouho se debatovalo o tom, jestli žijí lidé i jinde než na Labradoru a velkém ostrově zvaném Newf. Ostatní končiny jsme nazývali pustinami, ty nesly největší tíhu Utrpení, ale bylo zjištěno, že se tam vyskytují pruhy hraniční země. Ty byly značně postiženy a samozřejmě zcela bezbožné a momentálně se vůbec nedaly civilizovat, ale jednou snad je bude možné osídlit, jestli tam hranice pustiny budou ustupovat, jak tomu bylo u nás.

Celkem vzato toho nikdo o světě moc nevěděl, ale byl to zajímavější předmět než etika, které nás učil jeden stařec vždycky v neděli odpoledne. Etika se skládala z příkazů, proč a co lidé mají či nemají dělat. O většině zákazů nás poučil otec, ale jejich zdůvodnění se někdy lišilo a to mě mátl.

Podle etiky je lidstvo - tím se rozumějí lidé v civilizovaných končinách - právě na postupu k boží milosti, stoupáme po úzké, kamenité stezce k vrcholům, z nichž jsme se zřítili. Z pravé cesty odbočuje mnoho falešných. Některé vypadají snadnější a přitažlivější, ale ve skutečnosti vedou všechny na okraje propastí, pod nimiž se nachází věčné peklo. Jen jedna cesta je správná, a kdo ji bude sledovat, nabude znovu s pomocí Boha a z Jeho vlastní vůle všeho, co ztratil. Ale stezka je tak úzká a posetá nástrahami a pastmi, že každý krok musí být pečlivě zvážen a je nebezpečné spoléhat na vlastní úsudek. Pouze církevní a světské autority jsou s to posoudit, zda dalšími kroky stoupáme výš a zda mohou být učiněny nebo jsou ústupkem od pravého vzestupu a tudíž hříšné.

Od příchodu Utrpení musí všichni činit pokání, svědomitě vystopovat dlouhý vzestup k výšinám a pak nakonec, jestli odoláme všem nástrahám pouti, dostane se nám odměny v podobě rozhrěšení - znovunastolení Zlatého věku. Taková pokání muselo lidstvo činit již dříve: vyhnání z ráje, potopa, morové rány, Sodoma a Gomora, zajetí Babylonské. Utrpení bylo další takovou pohromou, ale ze všech nejhorší: když nás postihlo, byly to určitě všechny tyto rány najednou. Doposud jsme neodkryli jejich příčinu, ale soudě podle minulosti jim asi předcházela lidská pýcha.

Četné poučky, důvody a příklady etiky nám byly většinou předkládány ve stručnosti takto: povinností a cílem člověka je neustále bojovat proti bouři zla, která se rozpoutala po příchodu Utrpení. Především musí každý dbát na to, aby lidská podoba odpovídala božskému záměru a člověk mohl tedy jednoho dne znovu vystoupit k výšinám, kam jako obraz Boží patří.

O této kapitole etiky jsem ovšem se Sophií moc nemluvil. Ne snad proto, že bych si ji už zařadil mezi deviace, ale nedalo se popřít, že pravému popisu tak docela neodpovídá, a bylo tedy jen slušné se tomuto bodu vyhnout. A měli jsme k debatám spoustu jiných témat.

5

Na farmě si na mne zřejmě nikdo ani nevzpomněl, když jsem nebyl na dohled. Ale stačilo se jen potloukat po domě a hned pro mě našli nějakou práci.

Nastalo údobí pěkného počasí, bylo slunečno s hojností vláhy a ani hospodáři si neměli nač stěžovat, leda na spěch, ke kterému je nutilo zdržení, zaviněné invazí. Výskyt urážek byl toho jara neobvykle nízký s výjimkou ovcí. Dozrávající úroda natolik věrně odpovídala popisu, že inspektor označil na vývěsce jen jedno pole určené ke spálení a to patřilo Angusi Mortonovi. Dokonce i u zeleniny bylo deviací málo, jako obvykle se vyskytovaly u lilkovitých - čeledi solonaceae. Celkem vzato to v této sezoně vypadalo na rekord co do čistoty chovu a tak málo plodin bylo označeno za závadné, že se radoval i otec a při jednom ze svých veřejných vystoupení obezřetně ohlásil, že Waknuk letos patrně ušetří d'ábelským silám dost velkou ránu - a my bychom měli vzdát díky za to, že trestu za dovoz obřích koní se dostalo jejich majiteli, a ne celé obci.

Když teď byli všichni v jednom kole, dařilo se mi brzy vyklouznout z domu a za dlouhých letních dnů jsem se se Sophií toulával ještě dál než dřív, přesto jsme byli při svých výpravách opatrní a drželi se málo používaných stezek, abychom na nikoho nenarazili. Domácí výchova naučila Sophii skoro instinktivní opatrnosti vůči cizím lidem. Neslyšně mizela ještě dřív, než se nějací objevili. Spřátelila se pouze s jedním dospělým, a to byl Corky, dohlížitel od parního stroje. Všichni ostatní pro ni

představovali nebezpečí.

Nahoře po proudu potoka jsme objevili místo s břehy plnými oblázků. Bavilo mne brouzdat vodou bosý, s vyhrnutými nohavicemi a prozkoumávat tůň a škvíry v kamení. Sophie sedávala na některém z velkých, plochých kamenů, vyčnívajících z vody a toužebně mě pozorovala. Jednou jsme se tam vypravili vyzbrojeni dvěma malými sítěmi, které nám udělala paní Wenderová, a sklenicí na úlověk. Pracně jsem lovil malé korýše (snad garnáty), co tam žili, a Sophie se na ně ze břehu pokoušela dosáhnout naběračkou. Moc se jí to nedařilo. Nakonec toho nechala a jen mě závistivě pozorovala. Ale pak sebrala odvalu, sundala si střevíc a chvíli zamyšleně pozorovala svou bosou nohu. Potom shodila střevíc z druhé. Vykasala si bavlněné kalhoty nad kolena a vešla do vody. Stála tam zamyšlená, pohled upřený na nohu na vodou ohlazených oblázcích. Zavolal jsem na ni:

"Pojď sem. Tady je jich hodně."

Rozesmátá a vzrušená se ke mně brodila.

Když jsme toho měli dost, seděli jsme na plochem balvanu a sušili si nohy na slunci.

"Nejsou přece tak hrozné, co říkáš?" a kriticky si prohlížela své nohy.

"Vůbec ne. Moje jsou vedle nich kostnatější," přiznal jsem poctivě. To ji potěšilo.

O pár dní později jsme tam šli znovu. Sklenici jsme postavili na plochý kámen vedle bot, rybařili a pobíhali s úlovkem nevšimaví k okolí, když tu náhle někdo zavolal: "Hej ty tam, Davide!"

Vzhlédl jsem a cítil, jak Sophie vedle ztuhla. Chlapec, který na nás volal, stál zrovna nad kamenem s našimi věcmi. Znal jsem ho. Byl to Alan, asi o dva roky starší než já, syn kováře Johna Ervina. Zachoval jsem rozvahu.

"Ahoj, Alane," řekl jsem lhostejně.

Přebrodil jsem se ke kameni a zvedl Sophiiny boty. "Chytej," zavolal jsem a hodil. Jeden střevíc chytila, druhý spadl do vody, ale hned ho vylovila.

"Co to děláte?" ptal se Alan.

Řekl jsem, že chytáme garnáty. Přitom jsem opatrně vylézal z vody na kámen. Neměl jsem nikdy o Alanovi moc dobré mínění a teď přišel teprve nevhod.

"Ty nejsou k ničemu. Máte chodit na ryby," řekl opovržlivě.

Potom se začal zajímat o Sophii, která se kousek od nás brodila ke břehu s botami v ruce.

"Kdo je to?" zeptal se.

S odpovědí jsem váhal a mezitím jsem se obouval. Sophie zmizela v křoví.

"Kdo je to?" opakoval. "Nepatří k těm...?" Náhle zmlkl. Viděl jsem, že hledí upřeně někam mimo mě. Rychle jsem tím směrem pohlédl. Na plochem balvanu zůstala ještě mokrá stopa. Zrovna tady stála Sophie na jedné noze, když se skláněla nad sklenicí s úlovkem. Otisk byl ještě natolik mokrý, že bylo jasně vidět obrysy šesti prstů. Převrhl jsem sklenici. Přes kámen se rozlil proud vody i s mrskajícími se garnáty a smazal otisk, ale s pocitem nevolnosti jsem si uvědomil, že škoda se už stala.

"Ale, ale!" poznamenal Alan a v očích mu nepěkně blýsklo. "Kdo je to děvče?" zeptal se znovu.

"Jedna moje kamarádka," odpověděl jsem.

"Jak se jmenuje?"

Mlčel jsem.

"Jak chceš, stejně si to brzo zjistím," zašklebil se.

"Nic ti po tom není," oznámil jsem mu.

Přestal si mě všímat, otočil se a hleděl přes násep k místu, kde Sophie zalezla do křoví.

Sebral jsem ze země kámen a vrhl se na něho. Byl větší, ale můj útok ho zaskočil a ve víru paží a nohou jsme upadli na zem. Nebyl jsem zkušený rváč, zažil jsem jen pár šarvátek, ale tloukl jsem kolem sebe hlava nehlava. Chtěl jsem dát Sophii pár minut náskok, aby se stačila obout a schovat; pak by ji už nenašel, jak jsem věděl z vlastních zkušeností. Z počátečního překvapení se po chvíli vzpamatoval a začal mě bít do tváře, a to už jsem na Sophii zapomněl a vrhl se na něho zuby nehty.

Váleli jsme se po travnatém pruhu. Mlátil jsem ho a divoce jsem s ním zápolil, ale brzy začala rozhodovat jeho větší váha. Nabýval jistoty a já propadal beznaději. I tak nebyl boj marný, aspoň se nemohl rovnou pustit za Sophii. Stále nabýval převahy a nakonec si na mě obkročmo sedl, bušil mě do hlavy a já jen uhýbal. Kopal jsem kolem sebe a bojoval ze všech sil, ale dokázal jsem si jen rukama

chránit hlavu. Pak se náhle ozval zoufalý výkřik a rány ustaly. Padl na mě celou vahou. Odvalil jsem ho, posadil se a uviděl před sebou stát Sophii s velkým drsným kamenem v ruce.

"Udeřila jsem ho," řekla pyšně s trochou údivu v hlase. "Myslíš, že jsem ho zabila?"

Praštila ho pořádně. Ležel nehybně, po bledé tváři mu stékala krev, ale dýchal stejnoměrně, takže mrtvý rozhodně nebyl.

"Jémine," vyhrkla Sophie a upustila kámen.

Pohlédli jsme na Alana, pak jeden na druhého. Asi nás oba napadlo, že bychom mu měli pomoci, ale báli jsme se.

"Nikdy se to nesmí nikdo dozvědět. Nikdo!" Tak to s velkou naléhavostí řekla paní Wenderová. A tenhle kluk to teď ví. Děsilo nás to.

Vstal jsem. Chytil jsem Sophii za ruku a táhl ji pryč. "Jdeme," naléhal jsem.

John Wender pozorně, trpělivě naslouchal, když jsme mu všechno vyprávěli.

"Víš jistě, že si toho všiml? Nebyla to jen zvědavost, protože Sophii nezná?" zeptal se nakonec.

"Ne," odpověděl jsem. "Viděl otisk nohy, proto ji chtěl chytit."

Pomalů přikývl.

"Ano," řekl a mě překvapil jeho klid.

Hleděl nám upřeně do tváří. Sophie měla oči rozšířené směsicí úleku a vzrušení. Moje určitě nesly stopy zápasu a stékaly z nich špinavé potůčky. John Wender otočil hlavu a setkal se s pevným zrakem své ženy.

"Tak nás to bohužel postihlo, moje milá. Už je to tady," řekl.

"Ach, Johnny -, " paní Wenderová byla bledá a zoufalá.

"Je mi to líto, Martie, ale je to tak. Věděli jsme, že k tomu dříve či později dojde. Díkybohu jsem aspoň doma. Kolik času budeš potřebovat?"

"Moc ne, Johnny. Mám pořád většinu věcí přichystaných."

"Dobrá. Tak se do toho dáme."

Vstal a obešel stůl. Objal ji, sklonil se a políbil ji. Měla slzy v očích.

"Miláčku Johnny. Proč jsi ke mně tak laskavý, vždyť jsem ti způsobila jen -." Umlčel ji dalším polibkem. Chvilí si hleděli do očí, a pak se beze slova obrátili k Sophii.

Paní Wenderová už nabyla rovnováhy. Přešla energicky k příborníku, vyndala něco k jídlu a položila na stůl.

"Nejdřív se umyjte, vy umouněnci," přikázala nám. "A pak snězte tohle. A nic nenechávat."

Při mytí jsem se zeptal na něco, co mi už dlouho vrtalo hlavou.

"Paní Wenderová, když jde jen o ty prsty, proč jste je Sophii neuřízli, když byla malá? Asi by to ještě tak nebolelo a nikdo by nic nevěděl."

"Ale stopy by zůstaly, Davide, a kdyby je někdo uviděl, pochopil by příčinu. A teď se rychle pusťte do večeře," přikázala a odběhla vedle.

"My odcházíme," svěřila se mi Sophie s plnou pusou paštiky.

"Odcházíte?" opakoval jsem tupě.

Přikývla. "Maminka říkala, že musíme odejít, jestli to někdo o mně zjistí. Už jsme skoro utekli, když jsi uviděl moje prsty ty."

"Ale - to jdete hned teď? A nikdy se nevrátíte?" ptal jsem se ohromeně.

"Asi ne."

Měl jsem sice hlad, ale najednou mě přešla chuť. Nimral jsem se v jídle na talíři. V domě se ozývalo bouchání a mně znělo jako hrozba. Pohlédl jsem přes stůl na Sophii. V krku jsem měl knedlík a nemohl jsem polknout.

"Kam půjdete?" ptal jsem se nešťastně.

"Nevím, ale určitě daleko" odpověděla.

Zůstali jsme sedět a Sophie s plnou pusou povídala, jen já stále nemohl polknout. Svět mi připadal pustý a prázdný. Věděl jsem, že nic už nebude jako dřív. Zaplavil mne pocit opuštěnosti a namáhavě jsem se bránil slzám.

Paní Wenderová přinesla spoustu brašen a ranců. Tupě jsem zíral, jak to naházela na podlahu a

zase odešla. Zvenku přišel pan Wender a některé věci sebral. Potom se znovu objevila paní Wenderová a odvedla Sophii. Když se příště vrátil pan Wender pro další zavazadla, šel jsem s ním.

Venku už trpělivě postávali jejich dva koně Spot a Sandy pod tíhou přivázaných ranců. Nahlas jsem se podívil, že nemají žádný vozík.

John Wender zavrtěl hlavou.

"S vozem můžeš jet jen po vyjeté cestě, ale se soumary kamkoliv," vysvětloval.

Díval jsem se, jak přivazuje další rance, a sbíral jsem odvahu.

"Pane Wendere, prosím vás, můžu jet s vámi?"

Ustal v práci a zahleděl se na mne. Chvilí jsme si hleděli do očí, potom pomalu, lítostivě zavrtěl hlavou. Určitě si všiml, že mám na krajíčku slzy, protože mi zlehka položil ruku na rameno.

"Pojď dovnitř, Davide," řekl a vedl mě zpět do domu. Paní Wenderová už byla v obývacím pokoji, stála uprostřed a rozhlížela se, jestli na něco nezapomněla.

"Chce s námi, Martie," řekl pan Wender.

Posadila se na stoličku a vztáhla ke mně paže. Přistoupil jsem k ní, neschopen slova. Vzhledla ke svému muži: "Ach, Johnny, ten jeho strašný otec. Mám o chlapce strach."

Takhle blízko jsem jí zřetelně četl myšlenky. Byly rychlejší než slova, ale srozumitelnější. Znal jsem její pocity, věděl jsem, jak upřímně si přeje, aby to šlo, ale zároveň jak si vzápětí uvědomila, že s nimi nemohu a nesmím. Celou odpověď jsem znal ještě dřív, než John Wender vyjádřil svou první větu slovy.

"Já vím, Martie. Ale bojím se o Sophii - a o tebe. Kdyby nás chytili, obvinili by nás kromě utajování i z únosu..."

"Když mi vezmou Sophii, nemůže se mi nic horšího stát, Johnny."

"Jenže to není všechno, miláčku. Myslím, že je uspokojí, když zmizíme z jejich kraje a bude za nás zodpovědný někdo jiný a už jim nebudeme dělat starosti. Ale přijde-li Storm o chlapce, zbucuje celé okolí a pochybuju, že budeme mít šanci zbavit se pronásledovatelů. Všude za námi pošle své lidi. Takové riziko na sebe nemůžeme vzít kvůli Sophiii, chápeš?"

Paní Wenderová chvíli mlčela. Cítil jsem, jak si uvnitř ještě jednou přerovnává všechny skutečnosti. Náhle mě pevně objala.

"Ty to chápeš, že, Davide? Tvůj otec by se tolik rozhněval, kdybys s námi odešel, že bychom neměli vůbec šanci dostat Sophii bezpečně pryč. Já bych tě ráda vzala s sebou, ale kvůli Sophii se toho nemůžeme odvážet. Buď statečný, Davide. Nemá jiného přítele a jedině takhle jí můžeš pomoci. Co myslíš, dokážeš to?"

Jen zcela neobratně napodobovala slova její skutečné myšlenky. Ty byly mnohem zřetelnější a já jsem už dávno nevyhnutelné rozhodnutí přijal. Netroufl jsem si promluvit. Němě jsem přikývl a dal se obejmout způsobem, jaký jsem u matky nikdy nepoznal.

Balení skončilo chvilku před setměním. Pak mne pan Wender ještě vzal stranou.

"Davide," oslovil mě jako muž muže. "Vím, jak moc máš Sophii rád. Pečoval jsi o ni statečně, ale můžeš jí teď ještě jednou pomoci. Chceš?"

"Ano," odpověděl jsem. "A jak, pane Wendere?"

Takhle. Až budeme pryč, nechod' hned domů. Mohl bys tu zůstat až do rána? To nám poskytne čas dostat ji do bezpečí. Uděláš to?"

"Udělám," ujistil jsem ho.

Potřásl jsme si rukama. Připadal jsem si najednou silnější a odpovědnější - skoro jako tehdy, když si pohmoždila kotník.

Když jsme se vrátili zpět, vztáhla ke mně Sophie ruku. Něco v ní schovávala.

"To je pro tebe, Davide," řekla a vsunula mi cosi do dlaně.

Uviděl jsem hnědou kadeř, svázanou žlutou stužkou. Ještě jsem na ni hleděl, když se mi vrhla kolem krku a dala mi pusu, spíš s odhodláním než s rozvahou. Otec ji pozvedl a vysadil na zavazadla připoutaná na hřbetě prvního koně.

Paní Wenderová se ke mně také sklonila a políbila mě.

"Můj milý Davide, sbohem." Ukazováčkem mi jemně přejela po poraněné tváři. "Nikdy na tebe

nezapomeneme," řekla a oči se jí zaleskly.

Vyrazili na cestu. John Wender vedl koně, na zádech mu visela puška a levou rukou objal svou ženu. Na okraji lesa se zastavili, otočili se a mávali mi. Zamával jsem také. Pak pokračovali dál. Nakonec jsem v šeru viděl už jen Sophiinu třepetající se ruku mezi stromy, pak je všechny pohltil les.

Když jsem přišel domů, bylo už slunce vysoko a muži dávno při práci na polích. Na dvoře nikdo nebyl, jen u uzavazovacího sloupu stál inspektorův poník, z čehož jsem usoudil, že otec je doma.

Doufal jsem, že se vracím dost pozdě. Neprožil jsem příjemnou noc. Do plnění úkolu jsem se vrhl udatně, ale s nastávající tmou mé odhodlání sláblo. Nikdy předtím jsem nebyl v noci mimo svůj pokoj. Doma jsem znal každý kout, ale prázdný dům Wenderových jako by byl plný podivných zvuků. Podařilo se mi najít pár svíček a trochu si posvítit, a když jsem rozdmýchal oheň a přiložil dříví, maličko jsem samotu zaplašil - ale jen docela málo. Nedefinovatelné zvuky uvnitř i venku jsem nezahnal.

Dlouho jsem seděl na stoličce zády přitisknutý na zeď, abych se kryl zezadu. Několikrát jsem se už skoro vzdal. Strašně se mi chtělo utéct. Přesvědčení o tom, že mě tam zadržel můj slib a strach o Sophiino bezpečí, je příjemné, ale dobře si vzpomínám na nepřátelskou tmou za oknem a pocit, že je plná nevysvětlitelných zvuků a pohybů.

Noc se vlekla a já fantazíroval o samých hrůzách, ale nedělo se nic. Plíživé kroky nenabýly hmotné podoby, za klepotáním nic nenásledovalo, ani za občasným zvukem, připomínajícím něco taženého po zemi, žádné vysvětlení jsem nenašel, ani se mi nedostalo potvrzení podivných jevů - a nakonec jsem jen stěží udržoval oči otevřené a snažil se nespadnout ze stoličky. Sebral jsem odvahu a zkusil se opatrně přesunout přes pokoj k posteli. Vydrápal jsem se nahoru a zase se vděčně opřel o stěnu. Nějakou dobu jsem vleže pozoroval svíčky a jejich stíny v koutech pokoje a přemýšlel, co budu dělat, až zhasnou, a tu nenadále dohasly a do místnosti svítilo slunce...

V domě Wenderových jsem si našel trochu chleba k snídani, ale když jsem přišel domů, měl jsem už zase hlad. To ovšem mohlo počkat. Nejdříve jsem měl v úmyslu dostat se nepozorovaně do svého pokoje, byla však jen mizivá naděje, že si mé nepřítomnosti nikdo nepovšiml a že budu moci předstírat pouhé zaspání, ale štěstí mi nepřálo: kuchyňským oknem mě zahlédla Mary, když jsem se kradl přes dvůr. Zavolala: "Pojď okamžitě sem. Hledali jsme tě všude. Kde jsi byl?" Odpověď nečekala, protože hned pokračovala: "Otec zuří. Radši běž hned za ním, než se rozběsní úplně."

Otec byl s inspektorem ve zřídka používaném přijímacím pokoji v přední části domu. Inspektor se tvářil jako obvykle, otec bouřil.

"Pojď sem!" vyštěkl, jakmile jsem se objevil ve dveřích.

Neochotně jsem se k němu blížil.

"Kde jsi byl?" chtěl vědět. "Celou noc jsi byl venku. Kde?"

Neodpověděl jsem.

Vychrlil na mě několik otázek a rozohňoval se každou vteřinou, kdy jsem mlčel.

"Tak pojď. Zapírání ti nepomůže. Co to bylo za dítě - to rouhání -, s kterým jsi včera byl?" křičel.

Stále jsem nic neříkal. Upíral na mne planoucí pohled. Ještě nikdy jsem nezažil takový hněv. Strachy se mi svíral žaludek.

Inspektor zasáhl. Mluvil tichým, normálním hlasem: "Davide, ty přece dobře víš, že skrývat rouhání - neoznámit lidskou deviaci - je velmi, velmi vážná věc. Za to se zavírá do vězení. Každý člověk má povinnost ohlásit mi jakoukoliv urážku - i když to není úplně jisté - a já potom rozhodnu. Vždycky to je nutné, a zvlášť když jde o rouhání. No a v tomto případě nejsou zřejmě žádné pochyby - ledaže by se mladý Ervin zmýlil. Ten teď tvrdí, že to dítě, se kterým tě viděl, má na noze šest prstů. Je to pravda?"

"Není," odpověděl jsem.

"Lže," řekl otec.

"Aha," řekl klidně inspektor. "No tak jestli to není pravda, můžem snad znát její jméno, co říkáš?" snažil se mluvit rozumně.

Nereagovat se mi zdálo nejbezpečnější. Jen jsme na sebe hleděli.

"To přece chápeš, ne? Jestli to není pravda - ," chtěl mě znovu přesvědčovat, ale otec ho přerušil.

"O tohle se postarám sám. Chlapec lže." Mně řekl: "Běž do svého pokoje."

Váhal jsem. Dobře jsem věděl, co to znamená, ale věděl jsem také, že v takovéto náladě otec dosáhne svého, ať už řeknu pravdu či ne. Zat'ál jsem zuby a obrátil se k odchodu. Otec šel za mnou a po cestě sebral se stolu bič.

"To je můj bič," řekl inspektor stroze.

Otec si ho nevšímal. Inspektor povstal.

"Povídám, že ten bič je můj," opakoval důrazně, skoro výhružně.

Otec se zarazil. Hodil bič vztekle na stůl. Zlobně civěl na inspektora a po chvíli se otočil, aby mě následoval.

Nevím, kde byla matka, snad se bála otce. Přišla ke mně jen Mary a obvázála mi záda za doprovodu tišivého pomlaskávání. Když mi pomáhala do postele, trochu plakala, a pak donesla polévku a nakrmila mne lžící. Dokud tam byla, dělal jsem hrdinu, ale když odešla, promáčel jsem polštář slzami. Nebylo to ani tak bolestí, ale spíš z hořkosti, sebeopovržení a pokoření. Zoufale jsem svíral v ruce žlutou stužku a hnědou kadeř.

"Promiň, Sophie, nemohl jsem tomu zabránit," vzlykal jsem.

6

Když jsem se večer uklidnil, ucítil jsem, že se se mnou pokouší spojit Rosalinda. I ostatní byli zvědaví. Řekl jsem jim o Sophii. Teď už to nebylo tajemství. Cítil jsem, že je to šokovalo. Pokoušel jsem se jim vysvětlit, že člověk s tělesnou odchylkou - třeba i malou - není zrůda, jak nám pořád říkají. Ale pro Sophii to už nemělo význam.

Přijali to s velkými pochybnostmi. Vše, čemu nás doposud učili, jim bránilo takovou pravdu přijmout - ale dobře věděli, že pro mě je tato pravda skutečná. Myšlenkami se lhát nedá. Věděl jsem, že zápolí s neobvyklou představou, že by odchylka nemusela být odpuzující a hříšná, ale jen s malým úspěchem. Za těchto okolností mě nemohli nijak utěšit, takže jsem ani nelitoval, když se jeden po druhém odpojili, bylo jasné, že usnuli.

Byl jsem k smrti unavený, ale spánek nepřicházel. Ležel jsem a měl před očima Sophii a její rodiče, jak se plahočí na jih k pochybnému bezpečí hraniční země se zoufalou nadějí, že uniknou tak daleko, že jim má zrada neublíží.

Když se spánek nakonec dostavil, byl plný snů. Neúnavně se přede mnou míhaly tváře i celé výjevy. Stále se v nich opakovala scéna, ve které jsme všichni shromážděni na dvoře a přihlížíme otcovu účtování s urážkou, kterou samozřejmě byla Sophie, a já se probudil zvukem vlastního hlasu, křičel jsem, aby toho nechal.

Teď už jsem se bál usnout, ale nakonec se spánek dostavil a tentokrát byl sen docela jiný. Zdálo se mi zase o onom velkém městě u moře, o domech a ulicích a věcech, co létaly po obloze. Už dávno se mi to nezdálo, ale všechno bylo stejné jako dřív a nějakým záhadným způsobem uklidňující.

Ráno ke mně nahlédla matka, ale chovala se lhostejně a odmítavě. Starost o mě převzala Mary a nařídila, abych zůstal v posteli, ležel na břiše a nevtěl se, aby se mi záda rychleji hojila. Poslechl jsem, bylo příjemné se podle toho zařít. Tak jsem ležel a zvažoval možnosti, jak by se dalo utéct z domu, až mi bude líp a budu se moci hýbat. Usnesl jsem se, že budu potřebovat koně, a většinu času jsem si představoval, jak ho kradu a odjíždím do hraniční země.

Odpoledne se ukázal inspektor s papírovým pytlíkem plným máslového pečiva. Nejdřív mě napadlo, že bych z něho mohl opatrně něco vytáhnout - třeba jaké je to opravdu v hraniční zemi, odborník na odchylky by toho měl vědět víc než ostatní. Ale pak jsem to zvážil a rozhodl se, že by se to nemuselo vyplatit.

Choval se mile a laskavě, ale měl něco za lubem. Po několika přátelských otázkách se mě s pusou plnou pečiva zeptal: "Jak dlouho tu malou Wenderovou znáš - jak se vlastně jmenuje?"

Teď už to bylo jedno, tak jsem mu to řekl.

Jak dlouho víš, že se Sophie liší od daného popisu?" Pravdou jsem už nemohl nikomu ublížit.

"Dost dlouho," připustil jsem.

"Mohl bys to upřesnit?"

"Asi tak šest měsíců," řekl jsem.

Zvedl obočí a zatvářil se velice vážně.

"To je zlé," řekl, "vždyť ty jsi vlastně spoluviník, napomáhal jsi utajování. Přece jsi musel vědět, že to není správné, že ano?"

Sklopil jsem oči. Ošival jsem se pod jeho upřeným pohledem, ale hned jsem toho nechal, protože mě prudce zabolela záda.

"Myslel jsem, že to je jiné, než se říká v kostele," pokoušel jsem se o vysvětlení, "vždyť to jsou jenom takové maličké prstíky."

Inspektor si vzal další cukrovinku a přistrčil mi celý sáček.

"...a každá noha ať má pět prstů..." citoval, "to si nepamatuješ?"

"Pamatuju," přiznal jsem nešťastně.

"Tak vidíš, každá část Definice je stejně důležitá, a jestli do ní někdo nezapadá, není člověkem, to znamená, že nemá duši. Není pak Božím obrazem, je jen imitací a ty mají vždy nějaký kaz. Dokonalého tvora může stvořit pouze Bůh, a i když se některé imitace člověku v mnoha směrech podobají, nejsou božími tvory, ale něčím naprosto odlišným."

Uvažoval jsem o tom.

"Ale vždyť Sophie se jinak v ničem neodlišuje," řekl jsem.

"Až budeš starší, pochopíš to líp, ale jestli opravdu dobře znáš Definici, musel sis uvědomit, že se Sophie liší. Proč jsi o ní neřekl otcí nebo mně?"

Pověděl jsem mu o svém snu, vyprávěl jsem mu, jak v něm otec zacházel se Sophií stejně jako s urážkami na farmě. Chvilí na mne hleděl, a pak přikývl.

"Chápu," řekl, "ale rouhání se netrestají stejně jako urážky."

"Co se jim stane?" zeptal jsem se.

Vyhnul se odpovědi a pokračoval: "Víš, že je mou povinností uvést tvé jméno ve zprávě. Ale myslím, že když už zasáhl tvůj otec, mohl bych od toho upustit. V každém případě je věc vážná. Dábel na nás sesílá devíace, aby nás oslabil a odvrátil od cesty k Čistotě. Je mazaný, občas stvoří skoro nerozeznatelnou napodobeninu a my musíme být stále ve střehu a pátrat po sebemenších chybách, kterých se dopustí, a když nějakou uvidíme, musíme ji ihned ohlásit. Budeš si to příště pamatovat, ano?"

Vyhnul jsem se jeho pohledu. Inspektor je inspektor, důležitá osoba, ale i tak jsem nemohl uvěřit, že by Sophii seslal dábel. Nedokázal jsem si srovnat v hlavě, co by na tom mohl změnit jeden prstík na každé noze.

"Sophie je moje nejlepší přítelkyně," řekl jsem.

Inspektor na mne dál hleděl, pak s povzdechem potřásl hlavou.

"Loajalita je ctnost, ale existuje také falešné kamarádství. Jednoho dne budeš muset ten rozdíl rozeznat. Čistota rasy - " Přerušil ho zvuk otvíraných dveří. To vešel otec.

"Mají je - všechny tři," řekl inspektorovi a s odporem na mě pohlédl.

Inspektor ihned vstal a oba odešli. Zíral jsem na zavřené dveře. Jako blesk mě zasáhlo zoufalství z výčitek svědomí a celý jsem se rozechvěl. Poslouchal jsem svůj nárek a po tvářích mi proudem tekly slzy. Nedokázal jsem se tomu ubránit a na bolavá záda jsem úplně zapomněl. Muka z otcovy zprávy byla mnohem horší. Hrdlo se mi svíralo, skoro jsem se dusil.

Zanedlouho se dveře znovu otevřely. Zůstal jsem obrácen tváří ke stěně. V pokoji zazněly kroky, něčí ruka se dotkla mého ramene. Ozval se inspektor: "Netrap se, kamaráde. Nebyla to tvoje vina. Docela náhodou je zadržela hlídka - dvacet mil odsud."

O pár dní později jsem ohlásil strýčku Axelovi: "Uteču odtud."

Přestal ihned pracovat a zahleděl se zamyšleně na svou pilu.

"To bych nedělal," radil mi. "Většinou to nepomůže," a za chvíli dodal: "Kromě toho, kam bys šel?"

"O tom jsem se chtěl s tebou právě poradit," prohlásil jsem.

Vrtěl hlavou. "V každém distriktu po tobě budou chtít certifikát normálu," řekl mi. "A z něho zjistí, kdo jsi a odkud pocházíš."

"V hraniční zemi ne," řekl jsem.

Vytréštil oči. "Člověče, přece bys nešel do hraniční země? Tam jsou všichni úplně bez prostředků

- nemají ani co jíst. Většina jich umírá hladu, proto taky podnikají nájezdy. Celý čas budeš zápasit jen o holé živobytí a kdoví, jestli se udržíš naživu."

"Tak půjdu někam jinam," namítl jsem.

"Leda by tě vzala některá loď - a stejně -, " znovu zavrtil hlavou. "Podle mých zkušeností," vysvětloval mi, "když člověk před něčím utíká, protože se mu to nezamlouvá, nebude se mu líbit ani to, co najde. Utíkat za něčím, to je něco jiného, ale máš ty vůbec nějaký cíl? Dej na mě, že tady je to o moc lepší než jinde, ne, Davide, s tím já nesouhlasím. Za pár let to třeba bude jiné, budeš dospělý a dokážeš se o sebe postarat. Radši bys to měl do té doby vydržet. Co když tě na útěku chytí a přivedou zpět?"

Na tom něco bylo. Začínal jsem chápat význam slova "ponížení", o další jsem už nestál. Ale jeho slova mě poučila, že rozhodování - kam jít - nebude snadné ani později. Nabýval jsem dojmu, že by jako příprava na cestu bylo moudré poučit se o světě mimo Labrador. Zeptal jsem se ho na to.

"Samá bezbožnost," odpověděl.

Takovou nicneříkající informaci mi mohl dát i otec. Od strýčka Axela mě to zklamalo, taky jsem mu to řekl. Zachechtal se.

"Dobrá, Davie, tak teda na rovinu. Něco ti povím, ale nikomu ani slovo."

"Copak je to tajemství?" podivil jsem se. "To zrovna ne," odpověděl. "Ale když lidé věří ze zvyku na něco, co jim nakukali kazatelé, pak ti nikdo nepoděkuje, když začneš tvrdit opak, když jim narušíš zavedené pořádky, vděku se nedočkáš, zato budeš mít potíže. Tohle námořníci v Rigu brzy zjistili, a tak teď o tom mluví jen mezi sebou. Jestli chtějí ostatní věřit, že všude mimo ně je samá pustina, je to jejich věc, skutečnost se nezmění, ale přispívá to ke klidu a pokoji."

"Podle mé knihy je všechno pustina nebo hraniční země," odpověděl jsem mu.

"Ve všech knihách to tak není, ale s takovými se moc nesetkáš - ani v Rigu, natož v našem Zapadákově," poznamenal. "A samozřejmě všem námořnickým povídkám taky nemůžeš věřit - často se ani nedá poznat, jestli dva lidé mluví o stejném místě, ačkoli si to oba myslí. Ale až jednou uvidíš kus světa, pochopíš, že jsou mnohem podivnější kraje, než si to představujeme tady ve Waknuku. Tak co, necháš si to pro sebe?"

Ujistil jsem ho, že ano.

"No dobrá. To je totiž tak -, " začal.

Abyste se dostali do druhé části světa (vyprávěl strýček Axel), musíte plout po řece z Riga až k moři. Říká se, že není dobré plout přímo vpřed na východ, protože je tam buď nekonečné moře, nebo tam země najednou končí a vy přepadnete přes okraj, to nikdo neví jistě.

Když člověk pluje na sever a drží se při pobřeží, které se zatačí k západu a potom k jihu, dostane se na druhou stranu Labradoru. Nebo když cestuje přímo na sever, přijde do chladnějších krajů, kde je mnoho ostrovů a žijou tam jenom ptáci a mořští tvorové.

Na severovýchod je prý velká země, kde rostliny nejsou moc odchýlené od normy a zvířata a lidé nevypadají jako odchylky, ale ženy jsou moc velké a silné. Vládnu té zemi a dělají všechnu práci. Své muže drží v klecích asi tak do čtyřiařvaceti let a potom je snědí. Pořádají taky ztroskotané námořníky. Ale protože se lidé zřejmě nesetkali s nikým, kdo odtamtud uprchl, není jasné, odkud tuhle informaci máme. Ale taky se odtud nikdo nevrátil, aby to vyvrátil.

Znám to jedině na jihu - byl jsem tam třikrát. Když se vyplouvá řekou na širé moře, musíš mít pobřeží na pravoboku. Po pár stech mil dorazíš k úžině Newf. A tam co se úžina rozšiřuje, pluješ po pobřeží Newf do přístavu a zastavíš se v Larku nabrat čerstvou vodu - taky zásoby, jestli ti lidé z Newf nějaké přenechají. Potom se pořád držíš jihovýchodním směrem a zamíříš pak na jih a po pravoboku zas narazíš na pevninu. Když tam připluješ, zjistíš, že je to pustina - nebo přinejmenším horší hraniční země. Roste tam toho hodně, ale z větší blízkosti poznáš, že skoro všechno je postiženo. Jsou tam i zvířata a u většiny si člověk není jistý, jestli je má klasifikovat jako urážky, když je srovnává se známými druhy.

Asi tak den nebo dva plavby dál je spousta pustin, tu už nejsou žádné pochybnosti. Brzo popluješ kolem velkého zálivu a dorazíš na místa, kde už jsou jen samé pustiny.

Když to tu prvně uviděli námořníci, pěkně se vyděsili. Cítili, že za sebou nechali všechnu čistotu rasy a že se tolik vzdalují od Boha, že jim už nebude moci pomáhat. Každý přece ví, že v pustině se umírá, a žádný námořník nečekal, že to uvidí na vlastní oči a tak zblízka. Ale co je trápilo nejvíc - je i ty,

se kterými po návratu mluvili - byl fakt, že se všem těm rostlinám i zvířatům, jež jsou přece proti Božím zákonům, tam tolik daří. Jako by to bylo jejich právo.

A zpočátku to určitě byl otřesný pohled. Vidiš třeba obrovské, znetvořené klasy větší než malé stromy; na skalách rostou velké saprofyty a kořeny jim vlají ve větru jako několik sáhů dlouhé chomáče vlasů; místy rostou kolonie hub, které při prvním pohledu považuješ za velké bílé balvany, uvidíš tam kaktusy jako sudy, velké jako menší domky a mají třímetrové ostny. Nahoře na útesech rostou rostliny, ze kterých vyrůstají tlusté zelené šlahouny sahající až dolů do moře a člověk neví, jestli je to pozemní bylina, která se dostala do slané vody nebo mořská rostlina, která vyšplhala nahoru. Jsou tam stovky podivných věcí a sotva co normálního, prostě džungle odchylek, a táhne se celé dlouhé míle. Asi tam nežije moc zvířat, ale když nějaké zahlédneš, nedokážeš je pojmenovat. Je tam slušný počet ptáků, ale většinou mořských a občas někdo zahlédl v dálce ve vzduchu podivné létající předměty, ale na tu vzdálenost se dalo jen rozeznat, že se nepohybují jako ptáci. Tajuplná, děsivá země a kdo ji uvidí, pochopí, co by se stalo, kdyby nebylo Zákona o čistotě rasy a inspektorů.

A to ještě není to nejhorší.

Dál na jih se začnou objevovat pruhy země, kde rostou pouze ty nejdivočejší rostliny, a ještě mizemě; a kousek odtud narazíš na pásy pobřeží a pevniny, za kterými už neroste vůbec nic, dvacet, třicet, čtyřicet mil pusté země.

Celé pobřeží je prázdné - černé, drsné a pusté. Za ním je jakási obrovská zuhelnatělá poušť. I skály jsou tam ostré, ničím neohlazené. V moři nejsou ryby, ani plevelné, ani vodní sliz; když tam jednou připlula jakási loď, všecek nános na dřevě, vilejší a takové věci jí samy odpadaly od trupu. Neuvidíš ani ptáky, nic se tu nehýbe, leda vlny, co narážejí na černé břehy.

Je to tam strašné. Každý hned ze strachu zavelí lodím k návratu k velké radosti námořníků.

Ale asi to tam bývalo dřív jiné, protože jednou jeden bláznivý kapitán přirazil ke břehu. Posádka lodi rozpoznala velké kamenné rozvaliny. Shodli se, že jsou moc pravidelné na to, aby byly dílem přírody, takže by to mohly být zbytky některého města dávných lidí. Ale víc se toho neví. Většina členů posádky postupně umírala a ti, co zůstali naživu, se už nikdy nevzpamatovali a žádná další loď pak nechtěla riskovat plavbu na to místo.

Stovky mil dál po pobřeží je pustina s pruhy mrtvé, černé země, táhne se tak daleko, že první objevitelé těchto krajín se vzdali pátrání a obrátili zpět, protože se báli, že by nenašli vodu a potravu. Po návratu o tom mluvili jako o konci světa.

Tohle všechno hrálo do noty kazatelům a jejich učení i jejich přívržencům, a tak lidé na čas ztratili zájem o výzkumné cesty.

Ale později se zase zvedla vlna zvědavosti a na jih vypluly lépe vybavené lodě. Na jedné z nich se plavil pozorovatel jménem Marther, který vydával časopis a napsal tam takovouhle zprávu:

Černé pobřeží se zdá být extrémní formou pustiny. Protože jakýkoliv bližší styk zde může být osudný, nedá se o tomto území říci nic jistého, snad jen, že je to země jalová, úplně pustá a v některých oblastech to prý za tmavých nocí světélkuje.

Pozorování na takovou dálku ovšem nepotvrzuje názor pravého křídla naší církve, že je to výsledek nekontrolovatelné odchylky. Není tedy žádný důkaz, že by to byl vřed na zemském povrchu, který se musí rozšířit do všech nečistých krajů. Opak se zdá pravdou. Dá se říci, že tak jako se divočina postupně stává zpracovatelnou a pustina pomalu ustupuje obyvatelné hraniční zemi, tak zde přechází černý kraj postupně v pustinu. Pozorování v nezbytné vzdálenosti nemohou být důkladná, ale pokud byla učiněna, naznačují, že živé formy jsou na postupu i přes svou nejhrubší podobu a pronikají do této hrůzostrašné samoty.

Tak zněla část zprávy, která Martherovi zapříčinila spoustu nesnází mezi ortodoxními věřícími, protože naznačovala, že odchylky nejsou prokletím, a připouštěla, třebaže jen opatrně, že bude muset dojít k přehodnocování. Dostala Marthera a několik dalších kacířů před soud a vyvolala vzrušené požadavky zákazu dalších výprav.

Ve všem tomto zmatku se náhle objevila loď jménem Venture, která už dlouho byla odepsána jako ztracená. Připlula do Riga s malým zbytkem posádky, poškozená, s vyspravenými plachtami a narušenou morálkou, ale posádka triumfálně prohlásila, že oni jako první dosáhli země za Černým

pobřežím. Loď přivezla spoustu věcí včetně zlata, stříbra a různých měděných ozdob a jako důkaz celý náklad koření. Důkaz musel být přijat, ale okamžitě vznikly pochybnosti ohledně koření, protože nikdo nedokázal určit, jestli jsou to odchylky nebo produkty šlechtění. Striktní věřící se jich odmítali dotknout ze strachu z náказы, jiní dávali přednost víře, že to jsou věrné nápodoby bylin, o nichž se zmiňuje bible. Tak či tak, loďařům se teď už vyplatí zajet pro ně na jih.

Země tam dole nejsou civilizované. Lidé nemají pocit hříchu, a tak vůbec nebojují proti odchylkám a ti, co se ve víře podobají nám, to mají pomíchané. Někteří se za mutanty nestydí, nevadí jim, když se děti nepovedou podle normy, stačí, když se o sebe dokážou samy postarat. Jinde jsou zas lidské odchylky, které si myslí, že normální jsou jen ony. V jednom kmeni jsou muži i ženy holohlaví a ti považují vlasy za ďábelské znamení, v jiném mají zas všichni bílé vlasy a růžové oči. Jinde musíš mít mezi prsty blánu, aby tě uznali za lidskou bytost, někde zase nesmí mít děti žena, která nemá větší počet prsů.

Najdou se prý ostrovy, kde jsou všichni podsadití, jinde zas hubení. Dokonce se říká, že na kterýchsi ostrovech by mohli mít muži a ženy pravou podobu, kdyby vinou jakési zvláštní deviace nebyli úplně černí. Dá se tomu věřit spíš než zprávám o jedné deviační rase, jejíž příslušníci se scvrkli v malé půlmetrové bytosti, narostla jim srst a ocas a zalíbilo se jim žít ve větvích stromů.

Svět je podivnější, než bys věřil; kdo to jednou uvidí, uzná, že teď už je možné všechno.

Taky je v těch končinách hodně nebezpečno. Ryby a ostatní živočichové v moři jsou větší a dravější než u nás. A když vystoupíš na břeh, nikdy nevíš, jak se na tebe budou dívat místní odchylky. Některé jsou přátelské, jinde hned střílejí otrávenými šípky. Na jednom ostrově po cizincích házou listovými zámoťky s pepřem uvnitř, a když se ti pálivý prášek dostane do očí, zaútočí oštěpy. Nevíš prostě, co tě čeká.

Taky se stává, že když už potkáš lidi s přátelskými úmysly, zas jim nerozumíš ani slovo a oni tobě taky ne, ale většinou při pozorném poslechu zjistíš, že některá slova jsou si podobná, jen je jinak vyslovují. A dovíš se podivné, zneklidňující zprávy. Legendy o dávných lidech jsou všude skoro stejné jako u nás - že uměli létat, že stavěli města, která se vznášela na vodě, že se spolu dovedli domlouvat na vzdálenost stovek mil a tak dál. Ale víš, co je nejpodivnější? - že všichni, které potkáš, ať už mají sedm prstů, čtyři paže, po celém těle srst nebo šest řader či něco podobného, tihle všichni si myslí, že oni jsou potomci dávných lidí a ostatní jenom odchylky.

Nejdřív to člověku připadá hloupé, ale postupně nacházíš takových lidí stále víc, jsou přesvědčeni o své pravdě stejně jako my - no, a potom si nad tím začneš lámat hlavu. Zeptáš se sám sebe: Existuje vůbec nějaký důkaz o pravé podobě? Ani bible přece nepopírá či netvrdí, že by lidé té doby byli jako my, na druhé straně v ní nenajdeš ani žádnou Definici člověka. Definice se poprvé vyskytuje až v Nicholsonových Pokáních - on sám připouští, že je psal až několik generací po Utrpení, a nezbyvá než se ptát, jestli opravdu věděl, že je pravou podobou, nebo si to jen myslel...

Všecko, co mi strýček Axel vyprávěl o jižních krajích, si už nepamatuji, bylo to moc zajímavé, ale to hlavní mi stále chybělo. Nakonec jsem se zeptal přímo.

"Strýčku Axeli, jsou tam nějaká města?"

"Města?" opakoval. "No, tu a tam najdeš něco podobného, asi jako Kentak, ale jsou postavená trochu jinak."

"Ale já myslím velká města," odporoval jsem a popsal mu město svých snů, ale nepřiznal jsem, že se mi to zdálo.

Udiveně na mě pohlédl. "Ne, o ničem podobném jsem nikdy neslyšel."

"Třeba jsou dál, než ses dostal," nadhodil jsem. Vrtěl hlavou. "Dál už se plout nedá, moře je tam úplně zarostlé. Rostliny mají lodyhy jako lodní lana. Tudy se loď nedostane a dá dost práce odtud vůbec vyplout."

"Aha. A víš určitě, že tam žádné velké město není?" naléhal jsem.

"Určitě. To bych něco zaslechl."

Moc mě zklamal. Útěk na jih - i kdyby mě nějaká loď vzala na palubu - se tedy nejevil o nic lepší než útěk do hraniční země. Nějakou dobu jsem si určité naděje dělal, ale teď jsem se zas musel spokojit s tím, že město mých snů bylo přece jen městem dávných lidí.

Strýček pak dál mluvil o pochybnostech o pravé podobě člověka, které v něm cesta vyvolala.

Chvilí kolem toho chodil jako kolem horké kaše, a pak se náhle zpřímá zeptal: "Davie, doufám, že chápeš, proč ti to vyprávím?"

Jistý jsem si tím nebyl. A taky se mi nechtělo připustit žádné kazy v úpravné, domácí víře, ve které mě vychovali. Vybavila se mi často slýchaná věta.

"Ztratil jsi víru?" zeptal jsem se.

Strýček Axel si odfrkl a zašklebil se.

"Kazatelské řečičky," řekl a chvíli uvažoval. Pak pokračoval: "Pamatuj si, když něco tvrdí spousta lidí, není to ještě důkaz, že je to pravda. To si piš, že nikdo - nikdo ve skutečnosti nezná pravou lidskou podobu. Všichni si to jen myslí, my také, ale co když sami dávní lidé třeba pravým obrazem vůbec nebyli?" A zase se ke mně ostražitě natočil.

"Jak si mám být jistý - a vůbec kdokoliv - že tvoje a Rosalindina, odlišnost není pravému obrazu blíž? Dávní lidé byli snad Božím obrazem: tak dobrá, mimo jiné se o nich říká, že se mohli domlouvat na velké vzdálenosti. My to nedokážeme - ty a Rosalinda ano. Jen si to promysli, Davie. Třeba jste vy dva pravému obrazu blíž než my ostatní."

Po krátkém váhání jsem se odhodlal. "Nejsme s Rosalindou sami, strýčku," řekl jsem, "je nás víc."

Vylekal se. Překvapeně se na mě zahleděl.

"Jak to víc?" opakoval. "Kteří? Kolik vás je?"

Pokrčil jsem rameny.

"Nevím, vlastně je neznám, totiž jejich jména. Ta nemají v myšlenkách tvar a my jsme se o ně nestarali. Rosalindu jsem objevil jenom náhodou."

Hleděl na mne plný strachu, byl celý nesvůj. "Kolik vás je?" opakoval.

"Osm," odpověděl jsem. "Bylo nás devět, ale asi před měsícem se jeden odmlčel. Už jsem se tě na to stejně chtěl zeptat, strýčku, myslíš, že to někdo zjistil?... Dělá nám starosti, jestli o nás někdo neví... Víš, jestli na to někdo přišel...," zbytek si mohl domyslet sám.

Po chvíli zavrtěl hlavou.

"Myslím, že ne. To už bychom něco zaslechli. Třeba se odstěhoval. Žil někde v sousedství?"

"Asi ano - nevím přesně," řekl jsem, "ale určitě by nám oznámil, že odchází."

"Kdyby ho někdo odhalil, nejspíš by vás taky informoval, ne?" poznamenal. "Vypadá to spíš na nehodu, takhle znenadáni by snad nezmizel. Mám to zjistit?"

"Ano, prosím tě. Někteří už dostali strach," vysvětloval jsem.

"Dobrá" přikývl. "Zkusím to. Tak tedy chlapec, nedaleko odtud, přibližně před měsícem. Ještě něco?"

Moc jsem mu toho říci nemohl. Vědomí, že se pokusí zjistit, co se stalo, mi bylo velkou úlevou. Uplynul už sice celý měsíc a nic podobného se nepříhodilo, a tak jsme už nebyli tolik vystrašení jako na počátku, ale ke klidu jsme měli daleko.

Před rozchodem mi znovu připomněl, že si pravou podobou člověka nemůže být nikdo jistý.

Pochopil jsem ho teprve později. Také jsem si uvědomil, jak je mu pravá podoba lhostejná. Pokoušel se jen předejít obavám a pocitu méněcennosti, které by nás mohly postihnout, až si uvědomíme sami sebe a svou odlišnost. Nevím, bylo-li to moudré. Snad ještě nepřišel pravý čas, na druhé straně tak snad zmínil nesnáze při procitnutí do skutečnosti.

Pro tuto chvíli jsem byl rozhodnut zatím domov neopouštět, jen bych tím podceňoval problémy, které by při útěku vznikly.

7

Když se narodila má sestra Petra, bylo to pro mě opravdové překvapení, pro ostatní běžná událost.

Pár týdnů předtím vládlo v domě nepatrné, skoro nerozpoznatelné očekávání, které nikdo nekomentoval. Pocit, že mě udržují v nevědomosti, se potvrdil té noci, kdy se ozval dětský pláč. Byl pronikavý, nezaměnitelný, zvlášť nápadný v domě, kde předešlého dne žádné malé dítě nebylo. Ani ráno se k němu nikdo nevyjádřil. Žádný příslušník domácnosti by se ani neodvážil promluvit o události otevřeně, dokud nebude povolán inspektor a nevydá potvrzení, že dítě má lidskou podobu podle normy.

Kdyby potomek náhodou neodpovídal pravému obrazu a nebyl způsobilý obdržet certifikát, všichni by dále předstírali nevědomost, jako by k tomuto politováníhodnému incidentu vůbec nedošlo.

Jakmile se rozednilo, poslal otec pro inspektora pacholka na koni. Členové domácnosti se v očekávání jeho příchodu snažili předstírat, že se nic neděje a začíná obyčejný den.

Časem napětí sílilo, protože místo aby pacholek s sebou inspektora rovnou přivezl, jak velelo otcovo postavení a vliv, vrátil se se zdvořilým vzkazem, že inspektor se rozhodně pokusí přijet někdy během dne.

Ani tak vážený občan jako otec si nemohl dovolit přít se s inspektorem a nadávat mu veřejně. Inspektor měl dost možností mu to oplatit.

Otec se zlobil tím víc, čím víc nesměl podle všeobecných zvyklostí dát svou zlost najevo. Také mu bylo jasné, že to bylo úmyslné. Celé odpoledne se potuloval po domě a po dvoře a vybuchoval kvůli maličkostem a nakonec kolem něj všichni chodili po špičkách a velice pilně pracovali, jen aby neupoutali jeho pozornost.

O narození dítěte se nesmělo mluvit veřejně, dokud nebude vydán certifikát, připouštějící, že dítě bylo oficiálně schváleno; čím déle se formální hlášení odkládalo, tím více času zbývalo pro zlomyslné záminky k odkladu.

Každý občan s jistým postavením dbal o to, aby získal certifikát co možno nejdříve. Dokud jsme slovo "dítě" nesměli vyslovit ani naznačit, museli jsme dál předstírat, že matka leží s lehkým nachlazením nebo něčím podobným. Sestra Mary mizela tu a tam v matčině pokoji a mezitím se pokoušela skrýt svůj neklid tím, že peskovala služby a děvečky. Zvědavost mě nutila potulovat se nablízku, abych nezmeškal oficiální vyhlášení události. Otec se dál rozčileně potuloval po domě.

Napětí se zvyšovalo i tím, že si všichni postupně vybavovali poslední dva podobné případy, kdy certifikát vydán nebyl. Otec si určitě uvědomoval - a inspektor bezpochyby také - že všichni mlčky spekulují, jestli použije svého zákonného práva a vyžene matku z domu, kdyby k podobnému neštěstí došlo. Jet znovu k inspektorovi a pohánět ho ke spěchu by ovšem bylo nezdvořilé a nedůstojné, a nezbylo nic jiného, než snášet napětí, jak jen to šlo.

Inspektor se přikodrcal na svém poníku teprve uprostřed odpoledne. Otec se rychle ovládl a vyšel ho přivítat; očividně ho vyčerpávala snaha být zdvořilý. Ani pak inspektor nespíchal. Rozvážně slezl z poníka, pomalu kráčel do domu a řečnil o počasí. Otec ho celý rudý předal Mary a ta ho zavedla do matčina pokoje. Teď přišlo nejdelší očekávání.

Později nám Mary vyprávěla, jak dělal "hm, hm" a "ha, ha" a nesnesitelně dlouho prohlížel dítě do nejmenších podrobností. Nakonec se s bezvýraznou tváří přece jen vynořil. Usadil se ke stolu v málo používaném obývacím pokoji a dlouho kramařil v psacím náčiní, než našel správné brko. Konečně vytáhl z brašny formulář a pomalu, rozvážně psal oficiální potvrzení, že dítě je pravou podobou normy, lidská bytost rodu ženského, bez jakékoliv zjistitelné odchylky. Chvilí nad tím uvažoval, jako by nebyl zcela spokojen. Ruka mu strnula ve vzduchu, pak listinu opatřil datem a podpisem, posypal práškem a podal téměř šilenému otci, stále s poněkud pochybovačným výrazem. Žádné pochybnosti neměl, jinak by si byl přizval další autority, což otec moc dobře věděl.

Konečně se smělo mluvit o Petřině existenci. Obřadně mi oznámili, že mám novou sestru, a zanedlouho mě dovedli k její kolébce, která stála hned vedle matčiny postele.

Sestřička mi připadala tak růžová a svraskalá, že jsem nechápal, co dalo inspektorovi jistotu o její nezávadnosti. Ale certifikát dostala, takže na ní nemohlo být nic špatného. Inspektorovi se nedalo nic vyčítat, vypadala normálně jako každé právě narozené nemluvně...

Zatímco si ji všichni po řadě prohlíželi, začal někdo vyzvánět zvonem na dvoře u stájí, jak bylo zvykem. Na farmě se přestalo pracovat a všichni se shromáždili v kuchyni, aby se pomodlili a vzdali díky.

Dva, možná tři dny po Petřině narození jsem se náhodou dověděl nepříjemný kousek rodinné historie.

Seděl jsem tiše v pokojíku vedle rodičovské ložnice, kde ještě po Petřině narození ležela matka. Byla to náhoda i úmysl. Protože nikoho nenapadlo hledat mě zrovna tady, bylo to nejlepší místo, kde jsem se po obědě mohl ukrývat, dokud nebude vzduch čistý, a uniknout tak odpolednímu zaměstnání.

Získal jsem tak dobrou půlhodinku pro sebe. Většinou to byl dobrý úkryt, ale teď jsem se musel mít na pozoru, protože rákosová stěna mezi místnostmi byla popraskaná; chodil jsem po špičkách, aby mě matka nezaslechla.

Toho dne jsem si zrovna pomyslel, že teď už budou zas všichni u svých úkolů, když tu do dvora vjel malý dvoukolák. Z okna jsem u opratí zahlédl tetu Harriet.

Vídal jsem ji málokdy, doposud jen asi osmkrát, devětkrát, žila asi patnáct mil odsud směrem na Kentak, ale to, co jsem o ní slyšel, se mi zamlouvalo. Byla asi o tři roky mladší než matka. Zdánlivě si byly podobné, ale každý tetin rys byl trochu měkčí, laskavější, takže celkový dojem byl odlišný. Když jsem ji pozoroval, míval jsem pocit, že mám před sebou matku, jakou by mohla být - jakou bych měl rád. I rozhovor s ní byl příjemnější, nemusel jsem mít strach, že mě bude pořád opravovat.

Příplížil jsem se v ponožkách k oknu, díval se, jak přivazuje koně, pak zvedla z vozíku malý raneček a nesla jej do domu. Po cestě nejspíš nikoho nepotkala, protože za chvíli jsem slyšel, jak minula můj pokoj, a pak klapla petlice na dveřích.

"No ne, Harriet!" překvapeně i trochu káravě vykřikla matka. "Tak brzo! Tos vážila s tím maličkým takovou cestu?"

"Já vím, Emily," ozvala se Harriet omluvně, "ale já musila. Opravdu. Doslechla jsem se, že tvoje se narodila dřív - ach, tady je. Ach, ten krásný drobeček, je nádherná, Emily, překrásná." Po chvíli dodala: "Moje je taky krásná, že? Že je to krásná holčička?"

Slyšel jsem vzájemné gratulace, což mě vůbec nezajímalo. Pro mě byly všechny malé děti na světě stejné. Matka řekla: "Mám radost, moje milá, Henry je určitě šťastný."

"Jistě," odpověděla teta Harriet, ale moc opravdově to neznělo, spíš v tom byla trocha nejistoty, to jsem poznal i já. Rychle pokračovala: "Narodila se před týdnem. Nevěděla jsem, co mám dělat. Potom jsem se dověděla, že tvoje se narodila dřív a že je to holčička, a bylo mi, jako by Bůh vyslyšel mé prosby." Odmlčela se a dodala zdánlivě nedbale, ale nikoho tím neoklamala: "Máš na ni certifikát?"

"Samozřejmě," řekla matka ostře, jako by odrážela útok. Podle tónu, jakého použila, jsem si živě představil její obličej. Když pak znovu promluvila, zaznělo jí v hlase znepokojení.

"Harriet," zvolala ostře, "chceš snad říci, že ty certifikát nemáš?"

Teta neodpověděla, ale zdálo se mi, že slyším potlačovaný pláč. Matka pronesla chladně, rozkazovačně: "Ukaž mi to dítě, Harriet, chci si je pořádně prohlédnout."

Chvíli jsem slyšel jen tetino vzlykání. Pak řekla nejistě: "Je to jen taková maličkost, nic moc."

"Nic moc!" vyštěkla matka. "Ty máš tu drzost přinést svou zrůdu do mého domu a říkat - nic moc?"

"Zrůdu!" Jako by tetu Harriet udeřila. "Ach, Bože!" Jenom slabě kňourala.

Za nějakou dobu se ozvala matka: "Nedivím se, že sis netroufla zavolat inspektora."

Teta dál plakala. Matka čekala, až se pláč utiší, pak řekla: "Zajímalo by mě, Harriet, proč jsi vlastně přišla? Proč jsi to sem přinesla?"

Teta posmrkla. Pak řekla otupěle, hluše: "Když se narodila, když jsem ji uviděla, chtěla jsem se zabít. Věděla jsem, že ji nikdy neschválí, i když je to jen maličkost. Ale neudělala jsem to, protože jsem doufala, že ji třeba nějak zachráním. Mám ji strašně ráda, je to krásné děťátko - až na tu věc. Že je hezká?"

Matka mlčela. Teta pokračovala: "Nevěděla jsem, jak ji zachránit, ale pořád jsem doufala. Věděla jsem, že si ji můžu chvíli nechat, než mi ji vezmou - asi tak měsíc před oznámením. Chtěla jsem ji mít aspoň na tu dobu."

"A co říká Henry?"

"On - on říká, že bychom to měli ohlásit hned. Ale já jsem mu to nedovolila - nemohla jsem, Emily. Nedokázala jsem to. Proboha, to už je potřetí. Tak jsem si ji nechala a celé dny se modlila a doufala. A když jsem pak slyšela, že tvé dítě přišlo dřív, řekla jsem si, že mne snad Bůh vyslyšel."

"Skutečně nechápu, Harriet," ozvala se matka chladně, "co s tím mám společného já. Ne, vůbec ti nerozumím," řekla ostře.

"Napadlo mě," pokračovala teta Harriet sklíčeně, ale nutila se do řeči, "že bych tu mohla nechat

své dítě a půjčit si tvoje..."

Matka překvapeně vydechla. Zřejmě nebyla schopna slova.

"Bylo by to jen na pár dní, jenom než dostanu certifikát," pokračovala teta tvrdošíjně. "Jsi moje sestra, Emily - jedině ty mi můžeš pomoci, aby mi dítě nevzali."

Znovu se rozplakala. Po delší pauze se ozvala matka: "V životě mě nikdo tak neurazil. Ty si sem klidně přijedeš a chceš mě zaplést do zločinného spiknutí... Určitě ses zbláznila, Harriet. Přece si nemyslíš, že bych ti půjčila..." přerušily ji otcovy těžké kroky v chodbě.

"Josephé," oslovila ho, hned jak vstoupil, "pošli ji pryč. Ať jde z domu a vezme si to s sebou."

"Ale Emily," otec byl ohromený, "to je přece Harriet, miláčku."

Matka mu všechno podrobně vyličila. Teta nevydala hlásku. Nakonec otec nevěřicně zvolal: "Je to pravda? To proto jsi sem přijela?"

Teta řekla pomalu, unaveně: "Už je to potřetí. Zas mi vezmou dítě, stejně jako mi vzali ty předešlé. Víckrát to nevydržím. Henry mě jistě vyžene. Najde si nějakou jinou ženu, která mu dá opravdové děti. Já už na světě nic jiného nemám. Přišla jsem sem s nadějí na sympatie a pomoc. Jedině Emily mi mohla pomoci. Teď ale vidím, že jsem byla blázen..."

Nikdo se k tomu nevyjádřil.

"Tak dobře - chápu vás. Už půjdu," řekla hluše.

Ale otec nechtěl připustit žádné pochybnosti o svém postoji.

"Nechápu, jak ses vůbec mohla opovážit sem s takovým požadavkem přijet, do tohoto bohabojného domu," řekl. "A co horšího, nevidím tu ani lítost, ani výčitky svědomí."

"A k čemu?" řekla teta pevněji. "Já se nemám za co stydět. Nejsem zahanbená, pouze poražená."

"Prý se nemá za co stydět," opakoval otec. "Copak necítíš hanbu, žeš přivedla na svět paskvil našeho Stvořitele - že ses pokusila svěst vlastní sestru ke zločinnému spiknutí?" Nadechl se a spustil jako na kazatelně. "Obléhají nás nepřátelé Boha. Skrze nás na něj chtějí udeřit. Pracují bez ustání, aby znetvořili pravý obraz, přes naše křehké nádoby se pokoušejí poskvřnit čistotu rasy. Zhřešila jsi, ženo, zkoumej své srdce a popatříš, že jsi zhřešila. Tvůj hřích oslabil naši obranu a skrz tebe na nás zaútočil nepřítel. Nosíš na svém oděvu na ochranu kříž, ale v srdci jsi ho vždy neměla. Nechránila ses dost ostražitě před pokušením a z toho povstala odchylka. Jakákoliv odchylka od pravého obrazu je rouhání nic menšího. Přivedla jsi na svět poskvřnu lidské rasy."

"Jednoho malého drobečka!"

"Kdyby bylo po tvém, dítě by vyrostlo a bylo plemeništěm nepravostí, nákazy a všude by pak přebývali jen mutanti, hnus a ohavnosti. Tak tomu bylo v krajích, kde bylo odhodlání a víra slabé, ale u nás to nikdy nepřipustíme. Naši předkové byli pravou rasou, pravým obrazem a svěřili nám tento odkaz. Má snad tobě být povolena zrada, když způsobíš, že snažení našich předků přijde nazmar? Hanba tobě, ženo! Odejdi! Vrat se domů s pokorou, ne ve vzdoru. Ohlas své dítě, jak káže zákon. Čiň potom pokání, aby se ti dostalo mravního očistění. A modli se. Máš se za co modlit. Nejen za svůj hřích, když jsi přivedla na svět falešný obraz Boha, ale také za tu nestoudnost, se kterou ses postavila zákonu a zhřešila jsi úmyslně. Jako milosrdný člověk proti tobě nevznesu obvinění. Před svým svědomím se musíš očistit sama; padni na kolena a modli se - za vědomý hřích i ty ostatní - a budiž ti odpuštěno."

Zaslechl jsem dva lehké kroky. Dítě zavrňelo, jak je teta zvedla. Došla ke dveřím, zvedla závoru a pak se zastavila.

"Budu se modlit," řekla. "Ano, budu." Odmlčela se, a pak promluvila pevným hlasem. "Budu se modlit, aby Bůh seslal do tohoto strašného světa křesťanskou lásku, milosrdenství slabým, lásku nešťastným a politováníhodným. Budu se Ho ptát, jestli je skutečně Jeho vůle, aby pro malinkou chybičku na svém těle dítě trpělo a bylo zatraceno ... A budu Ho v modlitbách prosit, aby všem pokrytcům puklo srdce..."

Dveře se zavřely a já slyšel, jak jde pomalu chodbou. Opatrně jsem přešel k oknu a pozoroval, jak vychází z domu a klade bílý raneček jemně do vozíku. Chvíli se na něj dívala, pak odvázala koně, vylezla na sedátko, vzala raneček do klína, jednou rukou ho chránila pod svým pláštěm.

Obrátila se a zanechala mi v paměti svůj obraz. Jednou rukou chovala dítě, polorozhalený plášť

odkrýval horní část hnědého, prýmkem lemovaného kříže na světle hnědých šatech; nevidoucí oči v tváři jako ze žuly upřené na dům...

Pak trhla opratěmi a odjela.

Za mými zády se z vedlejšího pokoje ozval otec: "Takové rouhání! Pokus o výměnu by jí mohl projít, ženám se někdy v hlavách líhnou divné nápady. Byl jsem ochoten to přehlédnout, kdyby to dítě bylo řádně ohlášeno. Ale něco jiného je rouhání. Je to nebezpečná a nestydatá žena, to bych u tvé sestry nečekal. A ještě si troufale věří, že bys jí v tom mohla napomáhat, ví přece, žeš už dvakrát musela činit pokání. Rouhačství - a v mém domě! To jí jen tak neprojde."

"Třeba ani nevěděla, co říká," ozvala se matka nejistě.

"Pak je nejvyšší čas, aby to pochopila. A naší povinností je na to dohlédnout."

Matka chtěla odpovědět, ale hlas se jí zlomil. Rozplakala se, nikdy dřív jsem ji plakat neslyšel. Otec jí dál vysvětloval potřebu čistoty v myšlenkách, srdci i v chování a její obzvláštní důležitost u žen. Při jeho kázání jsem se po špičkách vykradl ven.

Přepadla mě velká zvědavost, jaká maličkost to vlastně tetino dítě odlišovala - třeba to byl jeden prst navíc, jako měla Sophie. Ale nikdy jsem se to nedověděl.

Když mi příštího dne oznámili, že tělo tety Harriet se našlo v řece, o dítěti se nikdo nezmínil.

8

Toho dne, kdy přišla zpráva, zahrnul otec jméno tety Harriet do večerních modliteb, ale pak už o ní nikdo nemluvil. Jako by byla vymazána ze všech mozků kromě mého. Tam ale zůstala zcela jasná představa, kterou jsem si udělal při poslechu za stěnou, obraz vzpřímené postavy s tváří zbavenou naděje, s hlasem, který zřetelně formuloval slova: Nejsem zahanbena, pouze poražena. A také její poslední pohled na náš dům.

Nikdo mi neřekl, jak zemřela, ale instinktivně jsem pochopil, že to nebyla náhoda. Z toho, co jsem zaslechl, jsem spouště věcí nerozuměl ale doposud mě ještě nikdy nic tak nerozrušilo - vzbudil se tím pocit nebezpečí a byl teď z nějakého nedefinovatelného důvodu daleko silnější, než jsem zažil se Sophií. Po několik nocí jsem ve snu vídal tetu Harriet ležící v řece, stále k sobě tiskla bílý raneček a vlasy jí ve vodě vířily kolem bledé tváře a nevidoucích, široce rozevřených očí. A měl jsem strach.

Tohle všechno se stalo jen proto, že dítě bylo trochu odlišné od ostatních dětí. Mělo něco navíc, nebo mu něco chybělo, takže neodpovídalo Definici. Ta "maličkost" ho vylučovala z normálu, nebylo jako ostatní...

Mutant - tak to řekl otec ...Mutant!... Před očima mi vyvstaly některé posvátné texty vypálené do dřevěných desek. A řeč hostujícího kazatele a pohrdání v hlase, když hřímal z kazatelny: "Buď proklet mutant!"

Buď proklet mutant... Mutant, nepřítel nejen lidské rasy, ale všeho, co Bůh stvořil, sémě d'ábla, který nepolevuje ve svém úsilí a věčně se snažil a bude snažit zničit božský záměr a nastolit v naší zemi, pevnosti a baště Boží vůle na zemi, hříšný chaos jako v hraniční zemi, který se pokouší udělat z nás krajinu bez zákonů, jako jsou země na jihu, o kterých mluvil strýček Axel, kde rostliny, zvířata i skoro-lidé plodí jen paskvil; kde čistou rasu nahradila nepojmenovatelná stvoření, kde vzkvétá vše ohavné a ďábelské mocnosti zesměšňují Boha obscénními přeludy.

A prvním stupněm na této cestě je pouhá maličkost, drobná odchylka...

Za těchto nocí byly mé modlitby velmi naléhavé.

"Ó Bože," modlil jsem se, "prosím, prosím, Bože, ať jsem jako ostatní. Nechci být jiný. Udělej, ať jsem po probuzení jako ostatní, prosím Tě, Bože!"

Ale když jsem se ráno otestoval, snadno jsem se spojil s Rosalindou nebo s kýmkoliv z ostatních a věděl jsem, že modlitby nic nezměnily. Z postele vstával tentýž člověk, který se večer uložil ke spánku, a zcela nezměněný jsem musel vstoupit do kuchyně a snídani sníst tváří v tvář dřevěné desce, která teď už nebyla jen kuchyňským příslušenstvím, ale vrhala mi jako výzvu do obličeje slova: BUĎ PROKLET MUTANT PŘED TVÁŘÍ BOHA A ČLOVĚKA!

A můj strach nemizel.

Asi pět dní po oné noci modliteb mě strýček Axel na odchodu od snídaně zadržel a vyzval, abych mu pomohl při opravě pluhu. Několik hodin jsme na tom pracovali, potom vyhlásil přestávku a

vyšli jsme na slunce před kovárnu. Seděli jsme zády opření o zeď, strýček mi dal kus ovesného koláče a pár minut jsme žvýkali. Pak řekl: "Tak ven s tím, Davie."

"S čím?" zeptal jsem se nechápavě.

"Posledních pár dní se chováš, jako by na tebe něco lezlo," oznámil mi. "Co tě trápí? Odhalili vás?"

"Ne," odpověděl jsem a jemu se očividně ulevilo.

"Tak co se teda děje?"

Pověděl jsem mu o tetě Harriet a jejím miminku. Poslední slova už jsem říkal v slzách, tak velká to byla úleva, že se o starosti můžu s někým podělit.

"Musel bys vidět její tvář, když odjížděla," vysvětloval jsem. "Nikdy jsem takový pohled ještě neviděl. Pořád ji vidím ve vodě."

Pak jsem k němu vzhledl. Snad poprvé jsem ho viděl tak zachmuřeného, se svěšenými koutky.

"Tak proto -" řekl a pokývl hlavou.

"A jen proto, že to dět'átko bylo odlišné," opakoval. jsem. "Vzpomněl jsem si na Sophii - teprve teď jsem to pochopil... já - já se bojím strýčku. Co mi udělají, až zjistí, že nejsem jako oni...?"

Položil mi ruku na rameno.

"O tomhle se nikdo nedoví," řekl mi, "vím to jen já a na mě se můžeš spolehnout."

Tentokrát mi jeho slova nebyla takovou útěchou jako posledně.

"A co ten, co zmizel?" připomněl jsem mu, "třeba ho odhalili...?"

Zavrtěl hlavou. "Řekl bych, že můžeš být klidný, Davie. Zjistil jsem, že v té době zemřel jeden chlapec. Jmenoval se Walter Brent, bylo mu asi devět. Připletl se ke kácení stromů a jeden ho, chudáka, zabil."

"Kde?" zeptal jsem se.

"Asi tak devět, deset mil odsud, na jedné farmě u Chippingu," odpověděl.

Uvažoval jsem. Směr na Chipping rozhodně souhlasil a přesně taková nehoda by vysvětlovala náhlé, nevysvětlitelné odmlčení... Neznámému Walterovi jsem nepřál nic špatného, ale tohle by vysvětlovalo všechno.

Strýček se ještě vrátil k původnímu tématu.

"Není vůbec žádný důvod, proč by vás měli odhalit. Vždyť není nic vidět - zjistit to můžou leda když se prozradíte sami. Nauč se sebekontrolu, Davie, a nikdy to nebude možné zjistit."

"Ale co udělali Sophii?" zeptal jsem se znovu. Ani teď se nedal přimět k odpovědi. Pokračoval: "Dobře si pamatuj, co jsem ti povídal. Oni si myslí, že jsou pravým obrazem, ale určitě to vědět nemůžou. A i kdyby dávní lidé byli jako my - co z toho? O jejich báječných schopnostech a úžasném světě se vyprávějí zkazky a jednoho dne se nám prý dostane všeho, co měli oni, to vím moc dobře. Lidé sem přimíchali spoustu nesmyslů, ale i přes pravdu, která je tu obsažena, nemá smysl považovat je za náš vzor. Kampak se s tím svým báječným světem podělí?"

"Bůh na ně seslal Utrpení," citoval jsem.

"Jasně. Hezky jsi nasákl kazatelskými řečičkami. Snadno se to řekne, ale těžko pochopí, zvlášť jak jednou uvidíš kus světa a umíš si všimat. Utrpení nebyly jen vichřice, hurikány záplavy a požáry, jak se líčí v bibli. Asi to bylo všechno najednou - a ještě mnohem horší. A z toho povstalo Černé pobřeží a rozvaliny, které v noci světélkují, a pustiny. Možná to nebylo poprvé - vzpomeň na Sodomu a Gomoru, jenže ve větším rozsahu - jedno ale nechápu - totiž ty podivné následky pro zbytek světa."

"S výjimkou Labradoru," připomněl jsem.

"Labrador není výjimka - tam a na Newf je to jen slabší," opravil mě. "Co to jen mohlo být - k jaké hrozné katastrofě došlo? A proč? Chápal bych, že Bůh může v hněvu zahubit všechno živé, celý svět, ale nechápu ty poruchy stability, tu směsici deviací - nedávají smysl."

Nevěděl jsem, co ho vlastně trápí. Vždyť Bůh je všemohoucí a může učinit, cokoli si zamane. Zkoušel jsem mu to vysvětlit, ale vrtěl hlavou.

"My musíme předpokládat, že Bůh jedná rozumně, chlapče. Jinak jsme ztraceni. Ať už se tam stalo cokoli -, a obkroužil rukou horizont, "- vůbec to nebylo výplodem zdravého mozku. Bylo to něco ohromujícího, ale neslučitelného s Boží moudrostí. Co to tedy bylo? Co?"

"Ale Utrpení -" začal jsem znovu.

Strýčkem to trhlo. "Slovo - nicneříkající slovo, rezavé zrcadlo, ve kterém nic nevidíš. Už by to jednou učitelé zákona měli uznat. Nepochopili by, ale třeba by začali přemýšlet. Možná by si položili otázky: „Co činíme? Čemu učíme? Jací opravdu byli dávní lidé? Jak na sebe a na celý svět přivolali tu strašnou pohromu?“ A později by se třeba zeptali i jinak: „Nemýlíme se? Utrpení svět změnilo, můžeme ještě doufat, že někdy stvoříme takový, jaký ztratili dávní lidé? Máme se pokoušet? A co získáme, když jej utvoříme přesně do té podoby, která vyvrcholí dalším Utrpením?“ Jedno je jasné, chlapče, ať byli dávní lidé sebezázračnější, před chybami se neuchránili a nikdo neví, ani se asi nedozví, v čem byli moudří a v čem chybovali."

Většina toho, co říkal, šla mimo mě, ale podstatu jsem, myslím, pochopil. Řekl jsem: "Ale strýčku, když se nepokusíme být jako dávní lidé a obnovit jejich ztracený svět, můžeme něco dělat?"

"No, můžeme se aspoň pokusit být sami sebou a tvořit pro nynější svět a ne pro ten ztracený," navrhoval.

"Moc ti nerozumím," řekl jsem mu. "Myslíš, že se nemáme starat o čistotu rasy nebo pravý obraz? Že na odchylkách nezáleží?"

"To zrovna ne," zaváhal a vrhl na mne postranní pohled. "Kacířství jsi už slyšel od tety, tak teď ještě trochu od strýčka. Co podle tebe dělá člověka člověkem?"

Začal jsem odříkávat Definici. Po pěti slovech mě zarazil.

"Tak tohle ne!" prohlásil. "Tyhleto vlastnosti může mít leda loutka, a nic než loutka to taky nebude, co myslíš?"

"Asi ano."

"Takže člověka dělá člověkem něco v jeho nitru."

"Duše?" zeptal jsem se.

"Ne," odpověděl, "duše jsou leda tak žetony do kostelní kasičky, jedna od druhé se liší asi jako hřebíky. Kdepak, lidskou bytost dělá z člověka mozek, to není žádný neživý předmět a má svou hodnotu, která se u každého odlišuje, lidský rozum je buď lepší, nebo horší a čím lepší je, tím větší je jeho význam. Víš, kam tím mířím?"

"Ne," přiznal jsem.

"Vysvětlím ti to, Davie. Řekl bych, že vykladači církve mají u většiny odchylek více méně pravdu - ale skutečné příčiny neodhalili. Mají pravdu v tom, že většina deviací není správná. Kam by to vedlo, kdyby nechali odchylky žít tak, jako žijeme my? Může z lidí udělat lepší bytosti tucet končetin, pár hlav nebo oči jako teleskopy? Nemůže. Člověk dostal vnější podobu - pravý obraz, jak to nazývají oni - ještě dřív, než vůbec věděl, že je člověkem. Teprve pozdější změny v jeho nitru ho udělaly lidským. Objevil, že má něco, co chybí ostatním bytostem, inteligenci. Teprve tak se dostal na vyšší úroveň. Co se týká vnějšího vzhledu, měl - jako mnoho živočichů - prakticky všecko, co potřeboval, ale tuhle novou vlastnost, inteligenci, zatím měl jen v raném stadiu a on si ji rozvinul. Nic jiného rozvíjet nemohl, člověk může rozvíjet pouze nové schopnosti svého mozku." A strýček Axel na chvíli zavzpomínal. "Takhle mluvil jeden doktor na lodi při mé druhé plavbě a čím víc o tom přemýšlím, tím víc smyslu mi to dává. Podle mého názoru nabytí tvůj a Rosalindin mozek i mozky těch ostatních nějaké nové hodnoty. A modlit se k Bohu, aby vám tento dar odebral, je špatné; jako kdybys ho prosil, aby tě oslepil nebo zbavil sluchu. Chápu tvůj zápas, Davie, ale zbabělý útěk není řešení. Jen tak se z toho nedostaneš. Musíš se s tím naučit žít. Musíte tomu čelit, vzít to prostě na vědomí a rozvážit, jak toho můžete co nejlépe využít a neohrozit přitom vlastní životy."

Tehdy jsem mu ovšem dost dobře nerozuměl. Něco ve mně zůstalo a zbytek jsem pochopil postupně při dalších debatách. Lépe jsem se v tom vyznal až později, zvláště od té doby, co Michael odešel do školy.

Toho večera jsem o Walterovi informoval ostatní. Jeho nehoda nás zarmoutila - ale vědomí, že to prostě byla náhoda, bylo pro všechny úlevou. Zjistil jsem také, že nějakou zvláštní shodou okolností to byl asi můj vzdálený bratranec, moje prababička se jmenovala Brentová.

Ted' jsme už považovali za rozumné oznámit si navzájem svá jména, takovou nejistotu jsme už nechtěli víckrát zažít.

Celkem nás teď bylo osm - osm se nás totiž mohlo dorozumívat myšlenkami; slabé signály vysílali občas i někteří další, ale jen nezřetelně a slabě, a tak jsme je ani nepočítali. Jako když napůl slepý člověk dokáže rozeznat sotva víc než den od noci. Tu a tam jsme zachytili pár myšlenkových tvarů, ale byly spíš bezděčné, neurčité a tak matné, že ani nedávaly smysl.

Zbýlých šest tvořili Michalel, který žil asi tři míle na sever, Sally a Katherine ze sousedních farem dvě míle od nás a vlastně už za hranicí se sousedním distriktem, Mark, který bydlel skoro devět mil na severozápad, a sestry Ann a Rachel, ty žily na velké farmě jen půldruhé míle na západ. Nejstarší byla Ann, v té době jí bylo asi třináct; nejmladší Walter Brent - rozdíl mezi ním a nejmladším z nás byl šest měsíců.

Poznání vlastní totožnosti bylo druhým krokem na cestě k získání důvěry. Uklidňující pocit vzájemné podpory se tím stal intenzivnějším. Postupně jsem zjišťoval, že si textů a varování před mutanty všímám stále méně, jejich naléhavost slábla a splývaly mi s pozadím. Vzpomínky na tetu Harriet a Sophii sice nezmizely, ale neděsily a nepřepadaly mě tak často.

Brzy mi v tom pomohl také příval nových událostí. Jak už jsem vyprávěl, bylo naše vzdělávání útržkovité, většinou trocha psaní, četba několika nenáročných knih a samozřejmě bible a Pokání, kterým ovšem nebylo vůbec snadné porozumět. Také elementární počty. Moc jsme z toho nezískali. Michaelovi rodiče se s tím rozhodně nechtěli spokojit a poslali ho do školy v Kentaku. Začal se tam učit spoustě věcí, o kterých se našim tetkám ani nesnilo. A jeho povaha mu velela, aby se s námi o ně podělil. Z počátku se nevyjadřoval jasně a na takovou dálku jsme nebyli zvyklí, to nám činilo jisté potíže, ale po několika týdnech cviku byla domluva jasnější a lepší a on dokázal ostatním předávat skoro všechno, čemu se naučil, dokonce i to, čemu sám moc nerozuměl, nabývalo na zřetelnosti, jakmile jsme se pustili do práce všichni společně, tím jsme mu vlastně také pomáhali. A těšilo nás vědomí, že je ve třídě skoro ve všem nejlepší.

Nové poznatky nám skýtalý velké uspokojení, neřešitelných hádanek stále ubývalo a já jsem pomalu začínal chápat mnohé, o čem mluvil strýc Axel, ale přibývalo i potíží, s nimiž teď už budeme muset pořád žít. Znenadání jsme si museli pamatovat, jaké znalosti se u nás vlastně předpokládají. Hodně sebeovládání vyžadovalo mlčet ke zcela zřejmému omylu, právě tak jako vyslechnout beze slova hloupé hádky, které vznikaly z nedorozumění, nebo když jsme museli zadaný úkol vykonat určitým způsobem, ale my jsme znali lepší...

Docházelo i k napjatým situacím, občas někdo překvapeně zvedl obočí nad neopatrnou poznámkou, místo úcty jsme dali najevo netrpělivost, vznesli neopatrný návrh, ale nechýbovali jsme často, protože pocit nebezpečí teď už byl u všech hrozivější. Pomáhala nám ostražitost, také štěstí a schopnost nabýt rychle rozvahy, a proto se nám dařilo unikat přímému podezření a žít oba diametrálně odlišné životy bez pocitu bezprostředního nebezpečí dalších šest let.

Vlastně až do dne, kdy jsme objevili, že místo osmi je nás najednou devět.

9

S naší malou Petrou to bylo zvláštní. Zdála se naprosto normální. Nikdo z nás neměl podezření. Měla šťastnou povahu a s tou svou hlavičkou plnou zlatých kučeravých vlásků byla hezká už v peřince. Pořád ji před sebou vidím jako docela malou holčičku v blýskavých šatičkách, jak běhá sem a tam, zakopává a tiskne k sobě ohavně šilhající panenku, kterou nekriticky a vášnivě milovala. Sama byla jako hračka, dětsky náchylná k bouřím, pádům, slzám i chichotání současně a bezelstně důvěřivá. Měl jsem ji moc rád, jako ostatně všichni, dokonce i otec se přidal ke všeobecnému úspěšnému spiknutí ji rozmazlit. Neměl jsem nikdy ani stín podezření, přišlo to jako blesk z čistého nebe...

Sklízeli jsme úrodu. Šestice mužů postupovala po dvanáctiakrovém lánu. Zrovna jsem předal kosu dalšímu a pomáhal stavět snopy, abych si oddechl, když tu jsem bez jakéhokoliv varování ucítil úder... Nic podobného jsem ještě nezažil. Jednu chvíli jsem klidně vázal a stavěl snopy, v příštím okamžiku jako by mě něco uhodilo uvnitř hlavy. Byl to fyzický náraz, dokonce jsem se asi zapotácel. V mozku mi pulsovala bolest, jakási výzva, jako by mi tam někdo jezdil udicí. I přes počáteční překvapení mi bylo jasné, že musím uposlechnout, a vyrazil jsem jako ve snu. Upustil jsem snop, který jsem měl právě v ruce a klopýtal přes pole a míjel nezřetelné obličej. Běžel jsem stále dál a nevěděl proč, leda že to hrozně spěchá; přeběhl jsem přes polovinu dvanáctiakrového lánu na cestu, pak přes plot a po svahu

kolem východních pastvin k řece...

Jak jsem tak dusal po svahu, měl jsem výhled na pole, které se svažovalo ke druhému břehu řeky, patřilo Angusi Mortonovi, vedla přes něj stezka k lávce přes řeku a po této stezce pádila Rosalinda.

Běžel jsem ke břehu, minul lávku a hnál se k hlubším tůňm. Bez sebemenšího zaváhání jsem zamířil k okraji druhé tůně a bez rozmýšlení skočil. Dostal jsem se k Petře. Byla v hloubce přímo u příkrého břehu a držela se jednoho keřiku. Ten se stále víc nakláněl, jeho kořeny už povolovaly. Pár temp mě doneslo tak blízko, že jsem ji mohl uchopit pod rameny.

Napětí v hlavě pomalu sláblo a mizelo. Dotáhl jsem Petru k mělčímu místu. Když jsem nahmatal dno a dokázal se postavit, uviděl jsem Rosalindinu vyděšenou tvář, nedočkavě hledící přes křoví.

"Kdo to byl?" ptala se slovy a hlas se jí třásl. Tiskla si ruku na čelo. "Kdo dokázal něco takového?"

Řekl jsem jí to.

"Petra?" opakovala nevěřicně.

Odnesl jsem sestřičku na břeh a položil ji na trávu. Byla vyčerpaná a jen napůl při vědomí, ale zřejmě jí nic vážnějšího nebylo.

Rosalinda si k ní klekla do trávy z druhé strany. Dívali jsme se na její promočené šaty a tmavé, zplihlé kudrlinky. Potom jsme pohlédli na sebe.

"Nevěděl jsem o tom," řekl jsem, "neměl jsem ani tušení, že je jako my."

Rosalinda se znovu chytila za hlavu a přitiskla si ukazováčky na spánky. Zavrtěla hlavou a v očích měla údiv.

"Není jako my," řekla, "je podobná, ale přece jiná. Takhle rozkazovat nedovede nikdo z nás. Ona je mnohem silnější."

Ted' už sem přibíhali další lidé, někteří běželi za mnou z našeho pole, jiní z druhého břehu v údivu, proč se Rosalinda vyřítla z domu, jako by hořelo. Vzal jsem Petru do náruče a chtěl ji odnést domů. Jeden z mužů se na mne tázavě zadíval.

"Jak jsi to vlastně věděl?" zeptal se, "nic jsem neslyšel."

Rosalinda se k němu obrátila s nevírou a překvapením.

"Cože! Vždyť hrozně křičela. Tu by uslyšel i hluchý na půl cesty do Kentaku."

Muž pochybovačně vrtěl hlavou, ale on i ostatní znejistěli před naším tvrzením, že jsme to slyšeli oba. Raději jsem mlčel. Měl jsem už tak dost práce s odrážením vzrušených dotazů ostatních z naší skupiny, přesvědčoval jsem je, aby počkali, až bude některý z nás o samotě, pak je budeme moci informovat, aniž bychom vzbudili podezření.

Té noci se zase po letech dostavil starý známý sen, jenže tentokrát trochu jiný: když se v otcově zdvižené pravici zatřpytil nůž, nezmítala se v jeho levici devíace v podobě telete, ani Sophie, ale Petra. Probudil jsem se zbrocený potem...

Druhého dne jsem své myšlenky zamířil k Petře. Považoval jsem za nutné, aby se co nejdřív dověděla, že se nesmí prozradit. Snažil jsem se ze všech sil, ale nedokázal jsem s ní navázat kontakt. Postupně to zkoušeli všichni, ale odpověď nepřicházela. Uvažoval jsem, zda bych ji neměl varovat normálními slovy, ale Rosalinda byla proti.

"Všecko určitě zavinila panika," řekla. "Jestli si to teď neuvědomuje a nejspíš ani neví, k čemu došlo, bylo by při nejmenším riskantní jí něco říkat. Pamatuj, že jí je teprve šest. Není ani bezpečné ani fér ji zatěžovat takovým břemenem, dokud to nebude nutné."

Všichni s ní souhlasili. Dobře jsme věděli, jak je těžké být neustále ve střehu při každém slovu, i když má člověk dlouholetý výcvik. Zamýšleli jsme tedy Petru informovat, až to bude nevyhnutelné nebo až bude dost velká a pochopí naše varování; mezitím se budeme pokoušet o kontakt, jinak to necháme tak.

Neviděli jsme důvod, proč by to tak nemohlo zůstat i nadále, jiná možnost vlastně ani nebyla. Kdyby nás odhalili, byl by to náš konec.

V posledních několika letech jsme se o lidech kolem sebe a jejich smýšlení hodně poučili. Co se před šesti, sedmi lety zdálo pouhou znepokojující hrou, nabývalo hrozivější podoby od doby, co jsme

život chápali lépe. V podstatě se nezměnil. Pořád bylo hlavním cílem přežít a skrývat proto vlastní já; museli jsme se pohybovat, mluvit a žít naprosto stejně jako ostatní. Dostalo se nám daru, smyslu, který - jak si jednou hořce posteskl Michael - by měl být požehnáním, ale je nám spíš prokletím. I ten nejhloupější člověk odpovídající normě je mnohem šťastnější, ví, že je mezi svými. My sem nepatříme, a právě proto tu nemáme žádná práva, jsme odsouzeni potýkat se se samými zákazy: neprozradit se, mlčet, když se nám zachce promluvit, nepoužívat svých znalostí, nedat se odhalit - k životu, složenému z neustálé přetvářky, skrývání a lži. Vyhledka na budoucnost, plnou ustavičných zákazů, trápila Michaela víc než ostatní. V představách zacházel dál a maloval si živý obraz nesmyslného života, který nás čeká, ale žádnou lepší alternativu navrhnout nemohl. Mně samotnému dalo dost práce přizpůsobit se myšlence, že přežít se dá jen dodržováním zákazů; právě jsem si začínal uvědomovat, jaká prázdnota se před námi z nedostatku čehokoliv pozitivního otevírá. A jak jsem rostl, vědomí rizika se stále zostřovalo. A ještě zesílilo jednoho letního odpoledne toho roku, kdy jsme se dověděli o Petře.

Byl to špatný rok. Přišli jsme o úrodu na třech pozemcích, stejně jako Angus Morton. Celkem se v distriktu pálila sklizeň ze třiceti polí. Při jarním přírůstku zvířat jsme zjistili, že počet deviací je vyšší - nejen u nás, ale všude, zvláště u hovězího dobytka - než bylo zaznamenáno za posledních dvacet let. V lesích jako by se po nocích potulovalo víc různých velikých divokých koček než kdy předtím. Každý týden se konal soud nad obviněnými z pokusů o ukrývání poškozených plodin nebo byli lidé souzeni za to, že porazili a doma spotřebovali dobytek, místo aby ho ohlásili, a k tomu všemu musely až tři distrikty držet pohotovost kvůli přepadům z hraniční země. Když se po posledním nájezdu vrátili útočníci zase tam, odkud přišli, narazil jsem jednou na starého Jacoba, který na dvoře nabíral hnůj a něco si pro sebe brblal.

"Copak je?" zeptal jsem se a zastavil se u něho. Zabodl vidle do hromady a jednou rukou se o ně opřel. Byl už starý a nevidal jsem ho jinak než při kydání hnoje, jinde jsem si ho ani neuměl představit. Obrátil se ke mně, z houštiny bílých vlasů a knírů vykukovala část vrásčité tváře, vždycky mi připomínal biblického Eliáše.

"Fazole," řekl, "ted' se zas nepovedly, ty pitomý fazole. Nejdřív moje brambory, potom moje rajčata, potom můj salát a ted' zas ty zatracený fazole. Takovej rok jsem ještě nezažil. Už jsem to měl leckde, ale kdo kdy slyšel, aby to postihlo fazole?"

"Víte to určitě?" zeptal jsem se.

"Jestli to vím určitě? Jasně, copak ve svém věku nevím, jak mají vypadat fazole?"

Z bílého chmýří planuly jeho oči.

"Máme opravdu špatný rok," souhlasil jsem.

"Špatný? Jen bída a zmar," řekl. "Týdny dřiny jsou fuč, vyletěly do povětří komínem, prasata, ovce, krávy zhlty krmivo a co z toho? Vyrostly z nich jen hnusoty. Lidi pořád někam spěchají a jsou v pohotovosti, k vlastní práci se člověk ani nedostane a musí dělat za ně. A potom to chytne i ten ždíbek mojí zahrádky. Říkáš špatnej rok? Pravda, počítám, že to bude ještě horší." Pokýval hlavou. "No jo, bude to horší," opakoval s chmurným uspokojením.

"Proč myslíte?" zeptal jsem se.

"Trest od Boha," sdělil mi. "A lidi si ho teda zaslouží. Nemají morálku ani žádný zásady. Jen se podívej na mladýho Teda Norbeta - dostal akorát pokutu, protože schovával mláďata, co mu vrhla jeho samice, a než ho drapli, osm z deseti jich snědl. Táta se mu určitě obrátil v hrobě. Kdyby ten udělal něco takovýho - kdyby toho byl vůbec schopnej - kdyby - víš, jakej trest by dostal?" Zavrtěl jsem hlavou. "Musel by v neděli činit veřejný pokání a celej tejden k tomu a sebrali by mu desetinu majetku," hučel do mě. "A to si piš, že tenkrát si lidi nic takovýho netroufli - ale ted'? Co si kdo dělá z pokuty?" a znechuceně si odplivl do hromady hnoje. "Všude je to stejný. Nedbalost, lajdáctví a prázdný řečičky, to ted' vidíš všude. Ale Bohu se posmívat nesmíjí. Zas na nás přivolají Utrpení, tohleto je začátek. Jsem rád, že se toho nedožiju. Ale blíží se to, ještě si na mě vzpomeneš."

Vládní nařízení zplodila hrstka ufnukaných, ustrašených a slabošských spekulantů z východu. V tom to vězí. A ti změkčilí politici a klerikálové by tomu taky mohli líp rozumět; hned poznáš, že nikdy nežili v nestabilní zemi, neví o tom ani zbla, nejspíš mutanta v životě neviděli, klidně si tam zlehčují Boží zákony a považují se za chytráky. Proto máme takový roky, je to varování od Boha, ale copak oni si

toho všimnou?" a znovu si odplívl.

"Jak si potom představují, že jsme zabezpečili Božím tvorům civilizaci na jihozápadě? A jak jsme asi udrželi na uzdě mutanty a určili měřítko dokonalé čistoty? Že by se to dalo nahrát na mrňavou pokutu, co zaplatíš jednou týdně a ani nemrkneš? Ne, my jsme ctili zákony a trestáme každého, kdo se proti nim prohřeší tak, aby to pocítil.

Když byl můj táta mladší, každá ženská, co porodila mutanta - dítě nepodobný pravému obrazu -, byla zbičovaná. Když se jí to stalo třikrát, vyškrtli ji ze seznamu obce, vyhostili a prodali. Tenkrát si lidi dávali jináč pozor na čistotu rodu a jináč se modlili. Táta tvrdil, že taky proto měli mň starostí s mutantama, a když se nějaký vyskytl, upálili je jako ostatní odchylky."

"Upálili?" vykřikl jsem.

Pohlédl na mě. "Copak se tak nez bavujem odchylek?" řekl vyzývavě.

"Ano," připustil jsem, "u rostlin a u dobytka, ale -"

"U lidí je to nejhorší," vyštěkl, "sám d'ábel tu zesměšňuje pravej obraz. Měli by se upalovat jako dřív. Ale jak to dopadlo? Slaboši v Rigu, co s nima nemusejí žít jako my, říkají: 'I když to nejsou lidi, tak se jim podobají, vyhlazení by byla vražda nebo exekuce, a to některým vadí.' A protože pár nanicovatých hlavounů nemá dost odvahy a víry, vydali nový zákony o skorolidských odchylkách. Nesmíme se jich zbavovat, dovolí se jim žít nebo zemřít přirozenou smrtí. Jsou jenom vypovězení a odvezení do hraniční země nebo když jsou to děcka, tak je tam pošlou a ať se o sebe starají samy - to prej je milosrdnější. Aspoň že vláda má trochu rozumu a nedovolí, aby se rozmnožovali, dobře že dohlídne aspoň na tohle, ale stejně si myslím, že některý jsou proti. A co potom? V hraniční zemi jich bude pořád víc a my z toho máme leda problémy s dalšími nájezdy a ztrácíme čas a peníze, abychom je zadrželi - přijdem o všechno a za to můžou leda slaboši, co zavírají oči před tím nejdůležitějším. Jakej má potom smysl říkat: 'Bud' proklet mutant', když s nima zacházíme jako s příbuznými?"

"Ale mutanti nejsou odpovědní za -" začal jsem.

"Nejsou odpovědní," vysmíval se mi, "copak je tygr odpovědný za to, že je tygr? A stejně ho zabiješ, nenecháš ho běhat jen tak. Pokání prikazujou zachovávat čistotu Božího stáda, ale tý zatracený vládě to není dost dobrý.

To za starejch časů mohl člověk konat svoji povinnost a udržovat čistotu. Teď si akorát říkáme o další Utrpení" Neustával v hudrování a vypadal při tom jako starodávný rozhněvaný posel zkázy.

"Pořád něco zatajujou - to si teda říkají o pořádnou lekci; ženský, co porodily rouhání, si klidně chodí do kostela a tvrdí, že toho litujou a že už to neudělají; taky ty obří koně Anguse Mortona eště žijou - oficiálně schválený zesměšnění zákonů o čistotě chovu; inspektorský hlupák, co si chce udržet místo a neurazit hlaváče v Rigu - potom se nemůžem divit, že máme některý roky tak postihnutou úrodu..." Dál znechuceně brblal a plival kolem sebe, jedovatý, puritánský stařík.

Zeptal jsem se strýčka Axela, jestli je hodně lidí, co mají stejné názory jako starý Jacob. Poškrábal se zamyšleně na tváři.

"Těch starších je dost. Pořád to berou jako osobní zodpovědnost - jako v dobách, kdy ještě nebyli inspektoři. Někteří mladší jsou také takoví, ale většina se do toho neplete. Nelpí tolik na formalitách jako jejich otcové. Myslí, že na tom tolik nezáleží, pokud se mutanti nerozmnožují a nic zvláštního se neděje, ale nedej Bože, bude-li víc takových nestabilních roků jako letos, to za jejich chování neručím."

"Proč je procento deviací některé roky najednou tak vysoké?" zeptal jsem se.

Pokrčil rameny. "Nevím. Prý to má co dělat s počasím. Když je studená zima a fouká od jihozápadu, tak procento stoupá - ne hned příští rok, ale až ten další. Prý to sem nese vítr z pustiny. Přesně to nikdo neví, ale může to být pravda. Staří v tom vidí varování, abychom nesešli ze správné cesty, prý je to připomínka Utrpení, a to je jejich největší argument. Příští rok bude špatný a lidé jim budou víc naslouchat. A budou potřebovat obětní beránky." Při poslední větě na mě dlouze, zamyšleně pohlédl.

Narážku jsem pochopil a předal ostatním. Dobře jsem věděl, že poslední rok byl skoro tak špatný jako předešlý a že tu je opravdu tendence vyhledávat obětní beránky. Co se týkalo utajování postižených přírůstků, bylo veřejné mínění znatelně méně tolerantní, a tím se zvětšoval i náš strach z

objevení Petry, který byl i tak už dost velký.

Celý týden po té příhodě v řece jsme své okolí pozorovali obzvlášť ostražitě, ale žádné podezření našťestí nevzniklo, aspoň jsme si žádného nevšimli. Všichni zřejmě uznali za pravděpodobné, že jsme oba s Rosalindou zaslechli z různých směrů volání o pomoc, i když by to na takovou vzdálenost muselo být hodně slabě slyšet. Trochu jsme si oddechli - ale ne na dlouho. Uplynul necelý měsíc a už tu byl nový důvod k znepokojení.

Anna ohlásila, že se bude vdávat.

10

Anna nám tu novinu sdělila poněkud vzdorovitě. Nejdřív jsme to nebrali moc vážně. Nemohli a ani jsme nechtěli věřit, že tomu tak je. Také proto, že šlo o Alana Ervina, téhož Alana, se kterým jsem tehdy zápasil na břehu a který ohlásil Sophii. Annini rodiče měli výnosnou farmu, dost velkou - skoro jako byla ta naše - a Alan byl syn kováře a měl řemeslo převzít. Postavu na to měl, byl vysoký a těšil se pevnému zdraví, ale víc kladů neměl. Pro Annu chystají její rodiče jistě lepší budoucnost a dalo se předpokládat, že z toho nic nebude.

Ale mylili jsme se. Nějak své rodiče zpracovala a brzy bylo oficiálně ohlášeno zasnoubení. V tu chvíli nás zachvátil strach. Nenadále nám byla vnucena vyhlídka na důsledky, které z toho vyplynou, a i přes své mládí jsme si jich dokázali představit dost. Nejdřív to Anně řekl Michael.

"To nemůžeš udělat, Anno. Už kvůli sobě nesmíš," řekl jí. "Jako by ses připoutala k mrzákovi. Rozmysli si to, Anno, uvažuj, jaký význam to bude mít."

Reagovala rozzlobeně.

"Nejsem blázen. A uvažovala jsem dost, víc než vy. Jsem žena - mám právo se vdát a mít děti. A mezi námi jsou jen tři muži, ale pět žen. Tvrdíš snad, že dvě z nás se nikdy nesmějí vdát? Nežít nikdy vlastní život a nemít vlastní domov? Jinak totiž by se dvě musely provdat za muže podle normy. Já Alana miluju a chci si ho vzít. Měli byste mi být vděční, všechno vám tím zjednoduším."

"Vždyť to není logické," přel se Michael. "Nejsme přece sami. Takových jako my musí být víc, někde dál, mimo náš dosah. Když chvíli počkáme -"

"Proč bych měla čekat? A jak dlouho? Roky nebo celou věčnost? Já mám Alana - a vy chcete, abych marnila celá léta a čekala na někoho, kdo se třeba ani neobjeví nebo mi bude protivný. Kdybych se podle vás Alana vzdala, riskuju, že přijdu o všechno. To mě ani nenapadne. O tuhle podobu jsem se nikoho neprosila, ale mám stejná práva jako ostatní a chci užívat života. Snadné to nebude, ale tak jako teď přece nemůžu žít celá léta. Nikdo z nás to nemá lehčí, ale jestli se dvě dívky musejí vzdát nadějí na lásku a cit, co pak? Tři ženy z naší skupiny se mohou provdat za tři muže. A co se stane s těmi dvěma, co zbudou? Ty nebudou patřit nikam. A podle tebe by jim už nic nezbylo.

Tohle jsi nedomyslel, Michael - ani jeden z vás. Dobře vím, co dělám, ale vy ne: nevíte, co chcete, protože nejste zamilovaní - kromě Davida a Rosalindy - a nic takového jste nezažili."

Na tom něco bylo, ale i když nám zatím některé zkušenosti chyběly, uvědomovali jsme si jasné problémy, které tu byly neustále, na prvním místě nezbytnost přetvářky, museli jsme se také celou dobu dusit v přetvářce ve svých rodinách. Utěšovala nás pouze víra, že se jednoho dne tohoto břemene zbavíme, a i když jsme dost dobře nevěděli jak, bylo všem jasné, že manželství s normou bude za krátkou dobu nesnesitelné. Život v našich rodinách byl už tak dost zlý a muset žít v intimitě s člověkem, který není schopen přenosu myšlenkových tvarů, je zcela nemožné. Každý z nás má pořád mnohem víc společného s ostatními a má k nim blíž než k normě, se kterou má žít v manželství. Může vzniknout jen paskvil, jinak to ani nejde, když dva lidé nejsou rozdělení jen jazykem, ale něčím mnohem významnějším, co před sebou navzájem tají. Bude je provázet utrpení, neustálá nedůvěra a nejistota; čeká je celoživotní strach z uklouznutí - a dobře jsme věděli, že občasné chyby jsou nevyhnutelné.

Ostatní lidé pro nás představují jen matné, nezřetelné figury, ve srovnání s těmi, které známe z myšlenkových tvarů, myslím, že ti "normální", kteří nemohou navzájem sdílet své myšlenky, ani nedokážou pochopit, nakolik se naše já prolínají. Copak můžou mít představu o "vzájemném myšlení", kdy dva mozky dokážou to, na co jeden nestačí? A nás nebrzdí ani nedokonalost verbálního vyjádření; můžeme jen těžko něco překroutit nebo předstírat a naopak - neporozumění je téměř nemožné. Jak tedy by mohl kterýkoliv z nás žít v těsném svazku s napůl hluchým - "normálním" - člověkem, který dokáže v

nejlepším případě partnerovy myšlenky nebo pocity nanejdůležitější uhádnout? Měl by před sebou život plný smutku, marnosti - a dříve či později nějaká osudná chyba nebo nahromadění drobných uklouznutí přeroste postupně v podezření...

Tohle věděla Anna stejně dobře jako my, ale záměrně to ignorovala. Vzpírala se své odlišnosti a přestala nám odpovídat, ale nemohli jsme vědět, zda se uzavřela úplně nebo nás tajně poslouchá. Její povaze odpovídalo spíš to první, ale kvůli téhle nejistotě jsme ani nemohli prodiskutovat způsoby nebo možnosti nějakého opatření. Snad ani žádné nebyly. Já aspoň jsem je neobjevil a Rosalinda si také nevěděla rady.

Z Rosalindy vyrostla vysoká, štíhlá mladá žena. Byla hezká, její tvář každého zaujala; měla velmi přitažlivou chůzi i postavu. Pár mladých mužů to k ní táhlo a točili se kolem ní, ale ona si udržovala odstup. Byla schopná, rozhodná, sebevědomá, asi je odstrašila a zanedlouho obrátili pozornost jinam. Nechtěla se s nimi zaplétat, možná proto ji Annin úmysl šokoval nejvíce.

Sházeli jsme se potají a raději jen zřídka. Myslím, že kromě naší skupiny nikdo neměl podezření. Lásku jsme si museli projevovat pokradmu, setkávali jsme se tajně a zoufale se ptali sami sebe, zda se někdy budeme moci přestat skrývat. Annina záležitost všechno jen zhoršila. Sňatek se sebelaskavější normou byl pro nás nemyslitelný.

Jediný, ke komu jsem si mohl přijít pro radu, byl strýček Axel. Jako všichni ostatní o nastávající události věděl, ale že Anna je jednou z nás, pro něj bylo novinkou. Kroutil nad tím truchlivě hlavou.

"Kdepak, Davie, to nebude dobré, v tom máš pravdu. V posledních letech jsem leccos pochopil - ale pořád doufám, že k tomu nedojde. Nevíte zřejmě, jak z toho ven, jinak bys s tím za mnou nechodil, že?"

Prisvědčil jsem. "Nechce nás poslouchat," řekl jsem mu. "A teď zašla ještě dál, vůbec nás nevnímá. Prý s tím skoncovala. Říká, že nikdy o odlišnost nestála, chce být jako ostatní. Poprvé v životě jsme se opravdu pohádali. Nakonec nám řekla, že nás všechny nenávidí, dokonce i pomyšlení na nás - tak nám to aspoň připadalo, i když to neřekla přímo, a to jenom proto, že tak strašně stojí o Alana, že jí v tom nic nezabrání. Tak zamilovaného člověka jsem nikdy dřív nepoznal. Je úplně rozrušená a zaslepená a je jí jedno, co bude dál. Asi se nedá nic dělat."

"Nemyslíš že se prostě může přizpůsobit životu s normou? Že dokáže žít jako norma - odříznout se od dřívějšího života? Myslíš, že je to tak těžké?" ptal se strýček Axel.

"Už jsme o tom také uvažovali," odpověděl jsem. "Může odmítnout reagovat, neodpovídat nám. Zrovna tak se teď chová - jako když někdo odmítá mluvit - ale žít tak dál... Jako kdyby ses zavázal k věčnému mlčení. Víš, to prostě není možné, nemůžeš se přinutit zapomenout a stát se normou. Tomu nevěříme. Michael jí řekl, že vlastně chce předstírat, že má jen jednu ruku, když si bere jednorukého - celý život že se to vydržet nedá."

Strýček chvíli uvažoval.

"Vy jste přesvědčeni, že je do Alana blázen a nedokáže rozumně uvažovat?" zeptal se.

"Vůbec si není podobná, nepřemýšlí teď rozumně," řekl jsem mu. "Než přestala odpovídat, byly její signály velice divné."

Strýček Axel znovu nesouhlasně zavrtěl hlavou. "Ženy si někdy namlouvají, že jsou zamilované, a zatím se jen chtějí vdát, ospravedlňují tím své chování a zvyšují si sebevědomí," poznamenal. "Není na tom nic špatného, tuhle iluzi většinou potřebují po celý život. Ale skutečně zamilovaná žena je něco jiného. Ta žije v naprosto jiném světě. Jde slepě za jedním cílem a tomu obětuje všechno, včetně sebe samé. Pro ni je to logické, pro ostatní nerozumné, pro okolí nebezpečné. A když ji ovládne pocit viny, kterou chce smýt, pak je tu i hrozba -" Odmlčel se a chvíli mlčky uvažoval. Potom dodal: "Nebezpečí je strašně velké, Davie. Výčitky svědomí - odřikání - sebeobětování - touha po očistění - to všechno na ni doléhá. Cítí svou odlišnost jako břemeno, potřebuje pomoc, někoho, kdo jí s ním pomůže - bojím se, Davie, že dříve či později..."

Moje pocity byly stejné.

"Ale můžeme něco dělat?" opakoval jsem nešťastně.

Upřel na mě vážný pohled.

"Jaké máte právo? Jeden z vás se vydal cestou, která představuje nebezpečí pro zbylých osm."

Snad to udělala nevědomky, to ale na věci nic nemění. I jestli má v úmyslu být loajální, bez váhání vás všechny uvádí bezohledně v nebezpečí. Postačí pár slov ze spaní. Copak má právo ohrožovat sedm lidí jen proto, že chce s tím mužem žít?"

Váhal jsem. "No, když to říkáš takhle," začal jsem.

"Říkám fakta. Má ona to právo?"

"Rozmlouvali jsme jí to dlouho," vyhybal jsem se odpovědi.

"A nebylo to k ničemu. Co teď? Budete ten meč nad hlavami pozorovat a čekat, až dopadne?"

"Nevím," na víc jsem se nezmohl.

"Poslyš," řekl strýček Axel. "Znal jsem jednoho, co se octl s několika dalšími na záchranném člunu, když jim shořela loď. Jídla i vody měli málo. Jeden pil mořskou vodu a dočista se pomátl. Chtěl převrhnout člun a všechny utopit. Ohrožoval je natolik, že se ho museli zbavit, a tak ho hodili přes palubu - zbylým třem pak zůstalo dost jídla i vody na záchranu. Ten ubožák by byl jinak stejně zemřel a ostatní nejspíš také."

Zavrtěl jsem hlavou. "Ne," řekl jsem rozhodně, "to bychom nemohli."

Stále mě upřeně pozoroval.

"Tenhle svět není růžová zahrada - zvláště když se člověk odlišuje," řekl. "Možná vám ani není souzeno přežít."

"Ale ne, tak to není," vysvětloval jsem, "kdyby šlo o Alana, kdyby stačilo hodit ho přes palubu, to bychom dokázali. Ale jde o Annu, a to nemůžeme udělat - ne proto, že je to dívka, to není to hlavní, bylo by to totéž, kdyby šlo o kohokoliv z nás. My jsme vzájemně příliš propojeni, jsme si bližší než třeba já se svými sestrami. Těžko se to vysvětluje -" Zmlkl jsem a přemýšlel, jak mu objasnit naši vzájemnou závislost, náš vztah. Snad se to slovy ani nedalo vyjádřit.

"To by nebyla jen vražda, strýčku Axeli. Bylo by to horší, způsobili bychom si tím nezhojitelnou ránu... to nemůžeme udělat."

"Takže vám zbývá jen ten meč nad hlavou," poznamenal.

"Ano," nešťastně jsem souhlasil. "Ale jinak to nejde, meč v duši by byl horší."

Možné řešení jsem ani nemohl prodiskutovat s ostatními, báli jsme se, že by naše myšlenky zachytila Anna; jejich míněním jsem si však byl jistý. Vím, že strýček Axel to navrhl jako jediné praktické východisko, a uznával jsem, že se tady nedá nic jiného dělat.

Anna se teď odmlčela úplně, nezachytili jsme jediný její signál, ale nedovedli jsme posoudit, zda se našim signálům dovede uzavřít. Její sestra Rachel nás informovala, že naslouchá teď jenom normální řeči a ze všech sil se snaží předstírat i sama před sebou, že je v každém směru normou, ale ani to nám nedávalo jistotu, že si můžeme dál volně vyměňovat myšlenky.

V dalších týdnech se Anna stále držela mimo, skoro to vypadalo, že se jí podařilo svou odlišnost popřít a stát se normou. Svatební den proběhl bez problémů a pak se s Alanem nastěhovala do domku, daru Annina otce, v cípu jeho pozemků. Tu a tam proskočily řeči, že se neměla vdávat pod svou úroveň, ale víc nic.

V dalších měsících jsme o ní slyšeli jen zřídka. Bránila se návštěvám své sestry, jako by chtěla odříznout poslední článek, který ji s námi spojoval. Mohli jsme jen doufat, že se jí daří lépe, než jak jsme se obávali.

Co se týče mne a Rosalindy, uvažovali jsme teď víc o vlastních problémech. Vůbec jsme si neuvědomovali, kdy došlo k dohodě, že se jednou vezmeme. Svým způsobem to bylo dáno, tak přirozeně to odpovídalo přírodním zákonům i našemu přání, že jsme to věděli odedávna. Tato vyhlídka nás ovlivňovala už dřív, než jsme se projevili navenek. Pro mě nic jiného nepřipadalo v úvahu, protože když dva lidé vyrůstají vedle sebe těsně spojeni i v myšlenkách a sbližuje je také vědomí nepřátelství, které je obklopuje, cítí pak, že potřebují toho druhého, ještě dřív, než si svou lásku uvědomí.

A když to zjistí, vědí náhle také, že se v jedné věci od normálních lidí neliší - že musejí překonávat stejné překážky...

Svár mezi našimi rodinami, který kdysi vypukl kvůli obřím koním, se po dlouhých letech stal jakousi tradicí. Můj otec a nevlastní strýc Angus, otec Rosalindy, vedli mezi sebou celá léta opravdovou partyzánskou válku. Ve snaze o získání bodů střežili oba ostřížím zrakem navzájem soupeřovo

hospodářství, pátrali po všech odchylkách a urážkách a už nějakou dobu se o nich vědělo, že vždy dobře odmění každého informátora, který jim přinese zprávu o něčem neobvyklém na protivnickově pozemku.

Otec byl odhodlán získat pověst lepšího ochránce čistoty než Angus a následkem byly poměrně značné osobní oběti. Vzdal se například pěstování nestabilní čeledi "solonaceae" i přes svou zálibu v rajčatech, a tak jsme teď kupovali i rajčata i brambory. Na černé listině byly vedeny jako nespolehlivé i jiné druhy plodin, a ačkoliv to bylo nevýhodné a nákladné, přínosem byla vysoká stabilita úrody na obou farmách. Sousedským vztahům to ovšem neprospívalo.

Bylo naprosto jisté, že obě strany budou zarputile odmítat jakékoliv sblížení rodin.

Pro nás dva potíže stále vzrůstaly. Rosalindina matka už začala dceři dohazovat ženichy a já jsem si všiml, jak si moje máti měří dívky odhadujícíma, i když zatím nespokojenýma očima.

Zatím jsme ale měli jistotu, že žádná rodina o našem vztahu neví. Mezi Stormovými a Mortonovými docházelo pouze občas k jízlivé výměně názorů a pod jednou střechou jsme se společně ocitali pouze v kostele. Setkával jsem se s Rosalindou jen zřídka a velice nenápadně.

Dostali jsme se teď do slepé uličky a nejspíš z ní nebylo východisko, leda bychom nějak zasáhli sami. Jistá možnost tu byla, a byli bychom to riskovali, jen kdybych věděl, že to skončí svatbou pod hrozbou pušky; ale to vůbec nebylo jisté. Angusův odpor ke všemu, co ztělesňovali Stormovi, byl podle našeho mínění tak silný, že by s největší pravděpodobností použil pušku jiným způsobem. I kdyby byla čest rodiny zachována násilím, určitě by se nás pak naše rodiny navždy zřekly.

Donekonečna jsme pátrali po nějakém pokojném řešení této těžké situace, ale nepřiblížili jsme se mu ještě ani půl roku po Annině svatbě.

Prvotní obavy členů naší skupiny se po šesti měsících trochu zmírnily. O klidu se mluvit nedá, byli jsme ve střehu už od doby; co jsme zjistili svou odlišnost, ale už dávno jsme si museli zvyknout na život na pokraji propasti, a jak panika kolem Anny opadala, přivykali jsme postupně zvýšenému nebezpečí.

Pak náhle jednoho nedělního podvečera našli Alana mrtvého na stezce k jeho domu. V krku mu vězel šíp.

Zprávu nám předala Rachel a úzkostlivě jsme naslouchali, když se pokoušela spojit se sestrou. Soustředila se v nejvyšší možné míře, ale marně. Annina mysl nám zůstala pevně uzavřena, stejně jako v minulých osmi měsících. Nechtěla se s námi spojit ani v neštěstí.

"Zajdu k ní," řekla nám Rachel. "Někdo s ní teď musí být."

Víc než hodinu jsme napjatě čekali. Pak se Rachel ozvala znovu. Byla moc rozrušená.

"Nechce se mnou mluvit, ani mě nepustila do domu. Směla k ní jen sousedka, já ne. Hystericky křičela, abych šla pryč."

"Určitě podezírá někoho z nás," ozval se Michael.

"Udělal to některý? Víte o tom něco?"

Jeden po druhém jsme podezření popřeli.

"Musíme jí to vymluvit," rozhodl Michael. "Tohle si o nás myslet nesmí. Zkuste se s ní spojit."

Pokoušeli jsme se všichni, ale žádné reakce jsme se nedočkali.

"Nemá to cenu," připustil Michael. "Musíš jí nějak předat zprávu, Rachel," dodal. "Formuluj to opatrně, aby pochopila, že s tím nemáme nic společného, ale pro ostatní to musí být nesrozumitelné."

"Dobrá, zkusím to," souhlasila Rachel, ale znělo to pochybovačně.

Spojení s námi navázala teprve za hodinu.

"Není to k ničemu. Dala jsem dopis ženě, co tam je s ní, a čekala jsem. Žena mi za chvíli řekla, že to Anna ani neotevřela a roztrhala. Ted' je u ní matka, chce ji přesvědčit, aby se vrátila s ní domů."

Michael se nějak neměl k odpovědi. Pak nám poradil: "Musíme být všichni stále připraveni k okamžitému útěku, bude-li to nutné - ale nesmí vzniknout podezření. Rachel, zjišťuj dál, co se dá, a kdyby něco, hned nám dej zprávu."

Nevěděl jsem, co počít. Petra byla už v posteli, nepozorovaně jsem ji vzbudit nemohl. Ani se mi to nezdálo nutné. Ji přece nemohla ani Anna podezřívát, že by měla něco společného s Alanovou smrtí. Za jednu z nás mohla být považována pouze teoreticky, a tak jediným opatřením, které jsem udělal, byl jen přibližný plán, spoléhal jsem, že budu varován předem a stihnu dostat nás oba do bezpečí.

Domácnost se připravovala ke spánku, když se ozvala Rachel.

"Jdu s matkou domů," řekla nám. "Anna každého vyhodila a je tam teď sama. Matka chtěla zůstat, ale Anna je jako bez rozumu, je hysterická, přinutila všechny odejít. Báli se, že dojde k nejhoršímu, když budou trvat na svém. Řekla matce, že ví, kdo je zodpovědný za Alanovu smrt, ale že nebude nikoho jmenovat."

"Myslí tím nás? Třeba měla s Alanem nějaký vážný důvod k hádce, o kterém nevíme," nadhodil Michael. Rachel si byla skoro jista opakem. "Ale ne, to by mě určitě pustila dovnitř a neječela by, abych šla pryč," zdůrazňovala. "Zajdu tam brzy ráno, třeba si to rozmyslí."

Tak to tedy muselo zůstat. Aspoň jsme měli pár hodin k odpočinku.

Později nás Rachel informovala o následujícím ránu. Vstala hodinu po rozednění a vydala se přes pole k Anninu domku. Když tam přišla, trochu zaváhala, neměla moc chutí vystavovat se ještě jednou hlasitým projevům odporu jako včera. Ale nemělo smysl stát a hledět na dům, a tak sebrala odvalu a pozvedla klepátko na dveřích. Vevnitř se rozlehla ozvěna zaklepání a ona čekala, ale bezvýsledně.

Znovu použila klepadla, tentokrát hlasitěji. Stále žádná reakce.

Ted' už dostala Rachel strach. Zabušila energicky klepadlem a naslouchala. Pomalu váhavě spustila ruku ze dveří a šla k domu sousedky, která byla u Anny předešlého dne.

Polenem z hromady dříví rozbily okno a vlezly dovnitř. Annu našly nahoře v ložnici, visela na trámu u stropu.

Sundaly ji a položily na postel. Přišly pozdě, byla už několik hodin mrtvá. Sousedka ji přikryla prostěradlem. Rachel byla jako ve snu. Sousedka ji za ruku vyvedla ven. Na odchodu si všimla na stole kousku složeného papíru. Zvedla jej.

"To je asi pro tebe - nebo pro rodiče," řekla a podala lístek Rachel.

Rachel se na papírek otupěle zadívala a luštila nápis na druhé straně.

"Ale to není -," pronesla automaticky.

Pak se vzpamatovala a předstírala, že čte pozorněji, napadlo ji totiž, že žena neumí číst.

"Aha, no jo - ano, já jim to dám," řekla a vsunula zprávu do kapsy, nebyla adresována ani jí, ani rodičům, nýbrž inspektorovi.

Domů ji dovezl sousedčin manžel. Sdělila to šetrně rodičům. Dopis si přečetla teprve sama v pokoji, který s Annou sdílela před jejím sňatkem.

Byl udáním nás všech i samotné Rachel, zahrnoval dokonce i Petru. Obviňoval nás, že jsme společně naplánovali Alanovo zavraždění, vraždu provedl jeden z nás, konkrétní osobu neuváděl.

Rachel si ho dvakrát přečetla a pak ho důkladně spálila.

Po několika dnech se napětí zmírnilo. Annina sebevražda byla tragédie, ale žádnou záhadu v ní lidé neviděli. Šlo přece o mladou, poprvé těhotnou ženu, kterou vyvedl z míry šok z manželovy smrti. Bylo to bolestné, ale pochopitelné.

Jen Alanova smrt zůstala nevysvětlena, záhadná jak pro nás, tak pro ostatní. Vyšetřováním bylo odhaleno několik osob, které ho neměly rády, ale ty neměly k vraždě dost silný motiv a nenašel se ani žádný podezřelý, který by nedokázal přesvědčivě vysvětlit své pohyby v předpokládané době vraždy.

Starý William Tay uznal šíp za svůj výrobek, ale to platilo pro většinu šípů v distriktu. Nebyl to speciální šíp pro střelecké soutěže, ani jinak identifikovatelný, ale obyčejný lovecký šíp, jaké se najdou po tuctech v každé domácnosti. Lidé samozřejmě debatovali a spekulovali. Vynořily se i klepy, že Anna nebyla tak věrná, jak se myslelo, několik posledních dnů to vypadalo, že se manžela bojí. K velkému zármutku rodičů vzklíčila z řečí báhorka, že Anna vystřelila šíp sama - buď z výčitek svědomí, nebo ze strachu z prozrazení. Ale i to utichlo, nenašel se dost silný motiv. Za pár týdnů se už mluvilo o jiných událostech. Záhadu jsme odepsali jako neřešitelnou - třeba to byla nehoda a viník se neodhodlal k přiznání...

Měli jsme i dál nastražené uši a pátrali po každé stopě podezření, které by vedlo k nám, ale nic jsme neobjevili, a jak zájem klesal, všem se nám ulevilo.

Ale i když jsme nežili v takovém napětí jako skoro po celý minulý rok, přetrvával varovný pocit, zostřené vědomí izolace, vědomí, že jeden jako druhý máme v rukou naše společné bezpečí.

Truchlili jsme pro Annu, ale uvědomovali jsme si, že jsme ji ve skutečnosti ztratili už dříve, a to náš žal trochu zmírnilo. Naši úlevu nesdílel pouze Michael. Poznamenal: "Jeden z nás neprojevil dostatek

síly..."

11

Toho roku vykázaly jarní kontroly příznivé výsledky. V celém distriktu byly k likvidaci určeny jen dva pozemky a žádný nepatřil otci nebo strýci Angusovi. Předešlé dva roky byly velmi špatné a ti, kdo zpočátku váhali s likvidací podezřelých přírůstků, museli vybižet dobytek ve druhém roce a výsledkem byl vysoký poměr normálu. Také celkový trend byl povzbudivý. Vyrůstal optimismus, lidé se chovali přátelsky, nálada byla veselejší. Koncem května se už kdekdo sázel, že dosáhneme rekordně nízkého stupně deviací. I starý Jacob musel připustit, že na nebesích dočasně projevují spokojenost se svým stádem. "Pán je milosrdný," říkal, i když s trochou nesouhlasu, "poskytl jim poslední příležitost. Doufejme, že ji využijí a polepší se, jinak to splatí příští rok. Když se to tak ale vezme, letos stejně eště nemáme vyhráno."

Zatím se ale jeho pesimismus nepotvrzoval. Pozdní zelenina i obilí vykazovaly vysoký stupeň normálu. I počasí slibovalo dobrou úrodu a inspektor trávil tolik času nečinným vysedáváním v kanceláři, že si ho lidé skoro oblíbili.

Nám i všem ostatním slibovalo léto dost práce, nám zároveň i klid, jenže díky Petře tomu bylo úplně jinak. Jednoho dne na počátku června projevila touhu po dobrodružství a vědomě porušila dva zákazy. Za prvé: ačkoliv byla sama, vyjela si na poníku mimo naše pozemky, a za druhé: nespokojila se s volnou krajinou, ale vydala se na obhlídku lesa.

Lesy kolem Waknuku jsou, jak už jsem řekl, považovány za poměrně bezpečné, ale moc se na to spoléhat nedá. Divoké kočky útočí jen ze zoufalství, jinak raději utečou. Přesto není moc chytré vcházet do lesa beze zbraně, větší zvířata se na některých místech proderou z hraniční země skoro přes celou divočinu a snadno proklouzávají z jednoho pásu lesa do druhého.

Petřin křik se ozval náhle a nečekaně jako tenkrát.

Silná, naléhavá panika jako posledně v něm sice nebyla, ale stačilo to, pro příjemce byla intenzita strachu a úzkosti nepříjemně vysoká. K tomu všemu tohle dítě nedokázalo své schopnosti vůbec ovládat. Citová pohnutí vyzařovalo prostě do prostoru s takovou mocí, že všechno ostatní splývalo v jeden rozmazaný cákanec.

Pokoušel jsem se navázat spojení s ostatními a sdělit jim, ať to nechají na mně, ale nedokázal jsem se spojit ani s Rosalindou. Takové vymazání se těžko popisuje, třeba jako když se pokoušíte překřičet hluk nebo chcete prohlédnout tou nejhustší mlhou. A tím hůře, že se nedalo poznat, co se vlastně stalo: možná - tato schopnost se rozhodně nedá vysvětlit normálními výrazy - by se to dalo nazvat hlasitým protestem beze slov. Čistý výbuch citů, bez tvaru a bez cíle, myslím, že o tom ani nevěděla, bylo to pudové... Rozeznal jsem v tom pouze úzkost a strach a že to není blízko.

Utekl jsem od práce v kovárně a sáhl po pušce - visela pořád u domovních dveří a byla vždy nabitá a připravená pro naléhavé případy. Za pár minut jsem už seděl na osedlaném koni a vyjížděl ze dvora. Tak jako síla křiku mi byl jasný i směr. Venku na stezce jsem patami pobídl koně a vyrazil tryskem k západnímu lesu.

Kéž by jen Petra na chvilku přestala se svými ohlušujícími signály - mohl bych se spojit s ostatními - všechno by pak bylo jinak - snad by ani k ničemu nedošlo, ale to ona neudělala. Pokračovala dál, jako by zatáhla oponu, a nedalo se dělat nic víc, než se co nejrychleji dostat ke zdroji.

Cesta za moc nestála. Jednou jsem spadl z koně a ztratil dost času, když jsem ho chytal. Lesem se jelo lépe, půda byla tvrdá, protože tuto stezku jsme prosekávali a často jí používali jako zkratky. Dost dlouho jsem se jí držel, až náhle jsem si uvědomil, že jedu špatně. V hustém podrostu se nedalo mířit přímo k cíli, musel jsem otočit a hledat jiný průsek. O směru jsem pochyby neměl, Petra se ozývala bez přestání. Nakonec jsem narazil na úzkou stezku, vinula se klikatě lesem, až těsně k zemi visely všude větve, pod kterými jsem se musel shýbat, jak se tudy kuň prodíral, ale směr byl správný. Konečně les prořídil a já mohl zvolit cestu sám. Asi o čtvrt míle dál jsem se prodral dalším podrostem a dostal se na mýtinu.

Petru jsem nejdřív neviděl, upozornil mě na ni teprve její poník. Ležel na opačném konci mýtiny s rozervaným hrdlem. Právě na něm hodovalo to nejpodivnější stvoření, jaké jsem kdy spatřil, a rvalo mu kusy masa ze zadní kýty tak hltavě, že si mě vůbec nevšimlo.

Bylo to rudohnědé zvíře, poseté žlutými a tmavšími hnědými skvrnami. Polštářovité tlapy byly pokryty chumáči chlupů, přední pracky mělo pokryty krví a byly vidět dlouhé, zahnuté drápy. Chlupy visely také z ocasu, vypadal jako obrovský, huňatý chochol. Zvíře mělo kulatou tvář, oči jako žlutá skla. Z hlavy visely placaté uši, nos byl ohnutý nahoru. Z dolní čelisti vyčnívaly dva velké řezáky, které to stvoření používalo společně s drápy k trhání poníka.

Když jsem sundával pušku z ramene, upoutal jsem jeho pozornost. Otočilo se ke mně, přikrčilo a zíralo na mne, na spodní části hlavy se mu leskla krev. Mávalo ocasem ze strany na stranu. Odjistil jsem pušku a namířil, když tu se mu do hrdla zabodl šíp. Vyskočilo, zkroutilo se a pak přistálo na všech čtyřech, stále tváří ke mně, žluté oči mu jiskřily. Můj kůň se polekal, vztyčil se na zadních a puška vystřelila do vzduchu, ale než mohlo zvíře vyskočit, trefily je další dva šípy, jeden do zadku, druhý do hlavy. Chvilí stálo nehnutě a pak se svalilo na zem.

Zprava přijela na paseku Rosalinda, ještě držela v ruce luk. Z druhé strany se vynořil Michael s šípem na tetivě, oči upřené na stvoření, aby se ujistil, že nežije. Byli jsme si nablízku, ale také v blízkosti Petry, která nás neustále zaplavovala signály.

"Kde je?" zeptala se Rosalinda slovy.

Rozhlíželi jsme se po okolí a posléze spatřili malou postavičku na stromě v třímetrové výšce. Seděla ve vidlici větví a svírala kmen oběma rukama. Rosalinda přijela pod strom a volala, že už může bezpečně slézt dolů. Petra se držela dál, zdálo se, že se nemůže pohnout. Seskočil jsem z koně, vyšplhal na strom a pomohl jí dolů, kde ji převzala Rosalinda. Posadila ji napříč do sedla a začala ji utišovat, ale Petra hleděla dolů na mrtvého poníka. Její úzkost byla stále silnější.

"Musíme to nějak zastavit," řekl jsem Rosalindě. "Přivolá sem všechny ostatní."

Když se Michael ujistil, že tvor už nežije, přidal se k nám. Hleděl s obavami na Petru.

"Ona vůbec netuší, co dělá. Není to rozumové, jako by uvnitř vyla strachem. Radši by to měla dělat nahlas. Musíme ji nejdříve odvést někam, kde toho poníka neuvidí."

Přestěhovali jsme se kousek za velké křovisko. Michael s ní tiše mluvil, zkoušel ji uchlácholit. Zřejmě nic nechápala a její neklid nijak neslábl.

"Co kdybychom ji zkusili uklidňovat všichni současně?" navrhl jsem. "Sympatické uklidňovací myšlenky. Připravte se."

Pokoušeli jsme se plných patnáct minut. Na chvíli jsme zaznamenali jen malou škvíru v Petřině strachu, pak nás to znovu zavalilo.

"Nezabírá to," řekla Rosalinda a uvolnila se.

Všichni tři jsme na ni bezmocně hleděli. Obrázec, který k nám přicházel, byl už trochu pozměněný, zmatek neměl tak ostré obrysy, ale úžas a úzkost stále převládaly. Rozplakala se. Rosalinda ji objala a přitiskla k sobě.

"Musí to ven, uvolní se tím napětí," řekl Michael. Zatímco jsme čekali, až se holčička uklidní, stalo se to, čeho jsem se obával. Z lesa vyjela Rachel a z druhé strany se hned nato objevil nějaký chlapec. Nikdy předtím jsem ho neviděl, ale bylo mi jasné, že je to Mark.

Jako skupina jsme se doposud takhle nesešli. Věděli jsme, že je to riskantní. Bylo skoro jisté, že zbylé dvě dívky jsou někde na cestě k nám a že dojde k setkání, ke kterému nemělo nikdy dojít.

Spěšně jsme si slovy vysvětlili, co se stalo. Naléhali jsme, aby všichni rychle odjeli a co nejrychleji se rozptýlili po okolí, aby nás nikdo neviděl pohromadě. Týkalo se to i Michaela. Já s Rosalindou zůstaneme u Petry a vynasnažíme se ji utiшит.

Zbylí tři pochopili nebezpečí a bez dlouhých řečí odjeli každý jiným směrem.

Pokračovali jsme v pokusech o utišení Petry, ale s malým úspěchem.

Asi o deset minut později se křovím prodraly Sally a Katherine. Přijely také na koních a obě měly připraveny luky. Doufali jsme, že je někdo z vracejících se potká a pošle zpět, ale všichni tři zjevně jeli jinudy.

Přijely blíž a nevěřicně hleděly na Petru. Vysvětlovali jsme jim to slovy jeden přes druhého a radili jim, aby zmizely. Zrovna obracely koně, když se z lesa vynořil statný muž na hnědé kobyle.

Zarazil koně, seděl a upřeně nás pozoroval.

"Co se to tu děje?" ptal se podezřívavě.

Neznal jsem ho, ale už od pohledu se mi nelíbil. Řekl jsem si o to, co vždycky od cizinců vyžadujeme. Netrpělivě vyndal svůj identifikační přívěsek. Značku pro tento rok tam měl. Bylo jasné, že nikdo z nás není vyhnanec.

"Tak co to znamená?" opakoval.

Byl jsem v pokušení mu říci, ať se stará o svoje, ale za těchto okolností jsem situaci nechtěl zhoršovat. Vysvětlil jsem, že poník mé sestry byl napaden a my jsme jí přišli na pomoc. Nechtělo se mu to spolknout jen tak. Upřeně si mne prohlížel, pak se otočil k Sally a Katherine.

"Snad jo. Ale co sem tak nahonem přivedlo vás dvě?" zeptal se.

"Když jsme slyšely, jak to dítě křičí, musely jsme přece přijet," řekla Sally.

"Byl jsem kousek za váma a žádný křik jsem neslyšel," prohlásil.

Sally a Katherine na sebe pohlédly. Sally pokrčila rameny.

"Ale my ano," řekla krátce.

Zdálo se, že je načase, abych zasáhl.

"Myslím, že to bylo slyšet na míle daleko," tvrdil jsem. "Chudák poník taky řičel."

Zavedl jsem ho do křoví a ukázal mu rozsápaného poníka a mrtvé zvíře. Byl překvapený, takový důkaz zřejmě nečekal, ale stále ho to neuspokojovalo. Chtěl vidět Rosalindin a Petřin přívěsek.

"K čemu je to dobré?" teď jsem se ptal já.

"Copak nevíte, že tu hraniční země má svoje špehy?" řekl.

"Ne, to jsem nevěděl," odpověděl jsem. "Copak vypadáme jako zvědové z hraniční země?"

Otázku ignoroval. "Jo, mají špehy a podle instrukcí se před nima musíme mít na pozoru.

Vyvolávají leda nesnáze a vy se radši držte dál od lesa, jestli se jim chcete vyhnout."

Ještě stále nebyl spokojen. Znovu se otočil k poníkovi, potom k Sally.

"Podle mě je to už nejmíň půl hodiny, co jste mohly slyšet toho poníka. Jak jste tohle místo našly vy dvě?"

Sally vykulila oči.

"No, šlo to z tohohle směru, a když jsme přijely blíž, slyšely jsme jakot toho děvčátka," řekla prostě.

"A dobře, že jste se tu ukázaly," přidal jsem se rychle.

"Kdybychom my dva náhodou nebyli poblíž, mohly jste jí zachránit život. Už je to dobré, naštěstí nemá žádné zranění, ale zažila strašné leknutí a radši ji hned dovedu domů. Oběma vám děkuju za ochotu."

Zachovaly se rozvážně. Pogratovaly nám k Petřinu zachránění, popřály, aby se rychle vzpamatovala; a odjely. Muž ještě váhal. Stále vypadal nespokojeně a trochu udiveně. Neměl se ovšem čeho chytit. Nakonec nám uštědřil dlouhý, tázavý pohled, chvíli se zdálo, že chce něco říci, ale rozmyslel si to. Nakonec nám znovu poradil, abychom se drželi dál od lesa, a odjel ve stopách obou dívek. Pozorovali jsme ho, jak mizí mezi stromy.

"Kdo je to?" ptala se Rosalinda znepokojeně."

Řekl jsem jí jméno, které bylo na přívěsku - Jerome Skinner, ale víc jsem o něm nevěděl. Neznal jsem ho a jemu naše jména zřejmě také nic neříkala. Byl bych se zeptal Sally, ale byla tu stále bariéra, kterou tvořila Petra. Nebylo to příjemné, asi jako když vám zavážou oči a odříznou vás od okolního světa. Říkal jsem si, jaká to musila být síla, kterou se od nás po celé měsíce izolovala Anna.

Rosalinda se vydala pěšky domů a stále přitom objímala Petru kolem ramen. Sebral jsem mrtvému poníkovi sedlo a uzdu, vytáhl z těla zvířete šípky a jel za nimi.

Doma Petru ihned uložili do postele. Později odpoledne a večer kolísalo trochu napětí v jejich myšlenkách, ale bodání v hlavě jsem cítil skoro do devíti hodin, kdy náhle zesláblo a zmizelo.

"Bohudíky konečně usnula," ozval se jeden z nás. "Kdo je to ten Skinner?" Tuhle úzkostnou otázku jsem položil zároveň s Rosalindou.

Odpověděla Sally. "Je tu nový. Otec ho zná. Jeho farma sousedí s tím lesem. Je to smůla, že nás uviděl, jasně že se divil, proč cváláme k lesu."

"Proč byl tak podezřívavý?" ptala se Rosalinda. "Ví něco o přenášení myšlenek? Myslela jsem, že to ostatní neznají."

"Ten neumí vysílat myšlenky ani je přijímat, vyzkoušela jsem ho pečlivě," sdělila jí Sally.

Ted' se objevily Michaelovy charakteristické obrazce, ptal se, o co jde. Podali jsme mu vysvětlení. Poznamenal: "Pár lidí už tuší, že to je možné - ale neznají podrobnosti - že existuje emocionální přenos myšlenkových procesů. Říkají tomu telepatie - ti, co tomu věří. Ale většinou lidé o její existenci pochybují."

"Považují to za odchylku - ti, co tomu věří?" zeptal jsem se.

"Těžko říct. Nevím, jestli to už někdo takhle formuloval. Ale čistě akademicky: když má Bůh schopnost číst lidské myšlenky, jeho pravý obraz by to měl dokázat také. Namítnete, že tuto schopnost člověk dočasně ztratil jako součást trestu, v rámci Utrpení - ale před soudním tribunálem bych tohle radši jako argument neuváděl."

"Ten člověk smrděl jako krysa," oznámila mu Rosalinda. "Byl nějaký rozruch?"

Všichni odpovíděli záporně.

"Dobrá," řekla. "Ale víckrát se to stát nesmí. David to Petře vysvětlí slovy a zkusí ji naučit trochu se kontrolovat. Jestli se zase octne v nesnázích, musejí to všichni ignorovat nebo aspoň nic nepodnikat. Nechte to na Davidovi a na mně. A kdyby to bylo tak naléhavé jako tenkrát prvně, tak ten, co se k ní dostane jako první, ji musí nějak uspat, třeba uvést do bezvědomí, a až signály ustanou, vrátí se domů a všechno co nejlépe zamaskuje. Jako skupina se už nesmíme nikdy sejít, vždycky nemusíme mít takové štěstí jako dnes. Rozumíte a souhlasíte?"

Ozval se souhlas a pak se ostatní odpojili, jen my dva jsme společně přemýšleli, jak nejlépe zařídit s Petrou.

Ráno jsem se probudil brzy a hned jsem ucítil Petřin zmatek. Ale dnes to bylo jiné, strach zeslábl a převažovala lítost nad mrtvým ponikem. Zdaleka ne tak intenzivní jako včera.

Pokoušel jsem se s ní navázat spojení, nejdřív nechápala, ale přece jsem zaregistroval v jejích myšlenkách zřetelnou pauzu a po několik vteřin jakési rozpaky. Vylezl jsem z postele a šel za ní. Z mé společnosti se radovala, při hovoru jsem cítil, jak se uklidňuje. Před odchodem jsem jí slíbil, že spolu odpoledne půjdeme na ryby.

Je velice těžké vysvětlit pomocí slov, jak se tvoří srozumitelné myšlenkové obrazce. Všichni jsme na to museli přijít sami, zpočátku to bylo jen jakési pohrávání, primitivní tápání, ale postupně jsme nabývali cviku, zvlášť když jsme se dověděli o ostatních a začali se učit praktickému použití. S Petrou to bylo jiné. Už jako šestiletá dokázala vysílat daleko kvalitnější obrazce než my a s úplně ohromující silou, ale chybělo jí uvědomění, své schopnosti neuměla ovládnout. Vší silou jsem se pokoušel jí to vysvětlit, vždyť jí bylo už osm, ale největším problémem byla nutnost používat jednoduchých slov. Seděli jsme na břehu řeky a pozorovali své splávky a ještě ani po hodině jsem se nikam nedostal. Nudila se stále víc a už se ani nesnažila pochopit, co jsem jí říkal. Musel jsem na to jinak.

"Viš co? Zahrajeme si takovou hru," navrhl jsem jí. "Zavři oči a drž je pevně zavřené. Mysli si, že se díváš do strašně hluboké studny. Vidiš jenom tmou. Je to tak?"

"Ano," řekla s pevně zavřenýma očima.

"Dobře. A teď mysli jen na tu tmou a strašně hluboké dno. Mysli na tmou a dívej se na ni. Jasně?"

"Jasně," odpověděla zase.

"A teď se dívej," řekl jsem.

Vymyslel jsem si pro ni králíka, který krčil čumák. Zachichtala se. To bylo slibné, přijímat umí. Vymazal jsem králíka a myslel na štěně, potom na kuřátka a koně zapřažené do vozíku. Za pár minut otevřela oči a byla překvapená.

"Kde jsou?" rozhlížela se kolem sebe.

"Nikde, to jsou jenom myšlenky," řekl jsem jí. "V tom je ta hra. Ted' zavřu oči já. Oba se budeme dívat do studny a myslet jen na tmou. Ted' vymyslíš obrázek na dně studny ty a já ti řeknu, jestli ho vidím."

Hrál jsem svou roli poctivě a snažil se vnímat velmi citlivě, což byla chyba. Ucítil jsem ránu a záblesk, měl jsem pocit, jako by mě zasáhl blesk. Hlava se mi točila a o nějakém obraze jsem neměl ani ponětí. Ozvali se i ostatní a živě protestovali. Vysvětlil jsem jim, co podnikám.

"Dejte si prokristapána pozor, ať už něco takového nedělá, málem jsem si zasekl sekeru do

nohy," ozval se zničeně Michael.

"A já jsem si spálila ruku o kotlík," oznámila nám Katherine.

"Utiš ji, uklidni ji nějak," radila Rosalinda.

"Vždyť není rozrušená, právě naopak, je úplně klidná. To je právě ten problém," sdělil jsem jim.

"Možná, ale tak to zůstat nemůže," odpověděl Michael. "Nějaké omezení je nutné."

"Jasně - dělám, co můžu. Tak navrhněte něco lepšího," řekl jsem.

"Aspoň nás příště varuj předem," požádala mě Rosalinda.

Vzchopil jsem se a soustředil se znovu na Petru.

"Děláš to moc hrubě," řekl jsem. "Tentokrát udělej jen takový malinkatý myšlenkový obrázek, hodně maličký a udělej ho v dálce, a maluj tlumenými barvami. Pomalu a zlehka, jakoby z pavučin."

Petra kývla a zavřela oči.

"Pozor!" varoval jsem ostatní, čekal a přál si, aby se před tím dalo schovat.

Tentokrát jsem měl pocit slabší exploze. Byla oslepující ale podobu jsem zachytil.

"Ryba!" oznámil jsem. "Ryba se svěšenou ploutví."

Petra se šťastně zahihňala.

"Nepochybně ryba," ozval se Michael. "Jde vám to pěkně. Byl bych ti vděčný, kdybys ji teď naučil používat tak jedno procento energie z posledního obrázku, než nám vypálí mozky."

"Teď zas ty," dožadovala se a já jsem pokračoval v lekci.

Druhý den jsem uspořádal další odpolední vyučování. Pro mne bylo vyčerpávající, ale pokrok byl znatelný. Petra začala chápat tvoření myšlenkových obrazů, i když jen dětským rozumem, jak se dalo očekávat, ale její obrazce měly už i přes některé deformace svou podobu. Hlavním problémem však stále zůstávalo omezení energie, jakmile ji něco vzrušilo, byli jsme jakoby omráčení úderem. Ostatní si stěžovali, že nemohou pracovat, prý jako by museli ignorovat nečekané bušení kladiva uvnitř hlavy. Ke konci lekce jsem Petře oznámil: "Teď požádám Rosalindu, aby ti poslala obrázek. Zavři znovu oči."

"Kde je Rosalinda?" rozhlížela se kolem sebe.

"Není tu, ale u myšlenkových obrázků to nevadí. Podívej se do tmy a na nic nemysli."

"A vy ostatní si dejte pohov," požádal jsem je. "Ať má Rosalinda volnou cestu, nerušte ji. Do toho, Rosalindo, silně a zřetelně."

Tiše jsme seděli a chystali se přijímat.

Rosalinda udělala rybník ověncený rákosím. Vymyslela na něm několik kachen, roztomilých, veselých kachen v různých barvách. Zaplavaly jakýsi taneček, jen jedna podsaditá snaživá nešikovná kachna byla pořád trochu pozadu. Petře se to moc líbilo. Přímou bublala nadšením. Pak náhle vybuchla radostí, všechno nám vymazala a úplně nás oslepila. Bylo to vyčerpávající, ale pokrok byl znatelný.

Při čtvrté lekci se naučila, jak si pročistit mysl bez zavírání očí, což byl další krok kupředu. Koncem týdne jsme už zřetelně pokročili. Její myšlenkové obrazce byly ještě hrubé a nestálé, ale to se bude praxí zlepšovat, jednoduché tvary přijímala dobře, jen jí zatím moc nešlo přijímání vzájemných signálů mezi ostatními.

"Rozeznat všechny najednou je moc těžké a taky moc rychlé," říkala. "Ale poznám už, jestli jsi to ty nebo Rosalinda nebo Michael nebo Sally, ale rychlost mi to zakaluje. Ti ostatní jsou rozmazaní ještě víc."

"Kteří ostatní? Katherine a Mark?" ptal jsem se.

Ale ne. Dokážu je rozeznat. Ti druzí, co jsou strašně daleko," řekla netrpělivě.

Rozhodl jsem se to brát s klidem. "Ty myslím neznám. Kdo to je?"

"Nevím," odpověděla. "Copak ty je nevidíš? Jsou tamhle ale hrozně daleko." Ukázala k jihozápadu.

Chvilí jsem o tom přemýšlel.

"Teď jsou tam taky?" zeptal jsem se.

"Ano, ale jenom trochu," řekla.

Soustředil jsem se ze všech sil, ale bezvýsledně.

"Co kdybys mi to okopírovala? Nakresli mi, co o nich víš," navrhoval jsem.

Začala. Něco se objevilo, byly tu schopnosti, jaké neměl nikdo z nás. Bylo to nesrozumitelné a

velice rozmazané - možná i proto, že Petra přenáší něco, čemu sama nerozumí, hádal jsem. Nedovedl jsem se v tom vyznat a požádal o pomoc Rosalindu, ale byla na tom stejně. Petru to očividně vyčerpávalo a tak jsme toho po chvíli nechali.

I nadále měla Petra sklon přecházet nečekaně k čemusi, co by se dalo vyjádřit slovy ohlušující rachot, ale přesto jsme pocíťovali majetnickou pýchu nad jejími pokroky. Pociť to byl vzrušující - jako když objevíte velký pěvecký talent, jenž toto nadání bylo mnohem významnější...

"Tohle bude opravdu moc zajímavé," poznamenal Michael, "za předpokladu, že nás úplně nezničí, než to dokáže ovládat."

Asi deset dní po příhodě s poníkem mě u večere strýček Axel požádal, abych mu pomohl seřadit kolo, dokud je na to ještě vidět. Zdánlivě byla prosba docela normální, ale něco v jeho očích mne upozornilo, že mám uposlechnout bez váhání. Šel jsem za ním a on mne odvedl až za hranici dřeva, kde nás nebylo vidět ani slyšet. Vzal do úst stéblo slámy a vážně mne pozoroval.

"Byl jsi neopatrný, chlapče?" zeptal se.

Neopatrný může být člověk různě, ale ze způsobu, kterým to řekl, vyplývalo jen jedno.

"Myslím, že ne," odpověděl jsem.

"Tak někdo z vás?" vyzvídal.

To jsem také popřel.

"Hm," zabručel. "Tak proč se teda na vás Joe Darley vyptává, co myslíš?"

Neměl jsem ani tušení a taky jsem to řekl. Zavrtěl hlavou.

"Nelíbí se mi to, chlapče."

"Na koho se vyptává, na mě nebo na ostatní?" zeptal jsem se.

"Na tebe - a na Rosalindu Mortonovou."

"Aha," řekl jsem rozpačitě. "Ale jestli je to jenom Joe Darley... Slyšel asi nějaké klepy a roznáší je dál."

"Může být," strýček váhavě souhlasil. "Jenže tohohle chlapíka už delší dobu používá inspektor na výzvědy. To se mi nelíbí."

Mně se to také nezamlouvalo. Ale s nikým z nás nemluvil přímo a nechápal jsem, kde jinde by se něco inkriminujícího dověděl. Nemůže nám přece přišít nic, co by nás dostalo na seznam deviací.

Strýček Axel zavrtěl hlavou. "Ty seznamy zahrnují všechno možné, nemají žádné omezení," řekl. "Ty milióny odchylek se ani zaregistrovat nedají - jenom ty nejběžnější. Ty nové, co se teprve objevují, se musejí nejdřív otestovat. To je také jeden z inspektorových úkolů, dávat pozor a zahájit vyšetřování, pokud to některá informace vyžaduje."

"Už jsme o tom přemýšleli," řekl jsem mu. "Kdyby nás vyslyšeli, nebudou vědět, co vlastně hledají. Musíme prostě předstírat ohromení, jako normální lidé. Nikdo - Joe taky ne - nemá nic než podezření, žádný důkaz není."

Nezdálo se, že by ho to uklidnilo.

"Co třeba Rachel?" uvažoval. "Smrt sestry ji šokovala, myslíš, že by -"

"Ne," řekl jsem s jistotou. "Nehleď na to, že by tím uvrhla v podezření i sebe, stejně bychom poznali, kdyby něco tajila."

"Dobrá, tak je tu ještě malá Petra," řekl.

Vyděšeně jsem na něj zíral.

"Jak víš o Petře?" ptal jsem se. "Nikdy jsem ti o ní neřekl."

Spokojeně přikývl. "Tak přece. Jen jsem hádal."

"Ale jak jsi na ni přišel?" ptal jsem se dychtivě a přemýšlel, koho ještě to mohlo napadnout. "Řekla ti to ona?"

"Ale ne, to byl jen takový nápad." Odmlčel se a pak dodal: "Vlastně to zavinila Anna. Říkal jsem ti, že není správné, když se za toho chlapíka provdá. Na světě jsou ženské, které nedají pokoj, dokud si z nich nějaký mužský neudělá otroka a rohožku u dveří, dokud je úplně neovládne. A ona byla přesně taková."

"Myslíš - chceš říct, že to Alanovi prozradila?" protestoval jsem.

"Ano," přikývl, "udělala ještě víc. Řekla mu o vás o všech."

Hleděl jsem na něj v nevíře.

"Strýčku Axeli, víš to jistě?"

"Ano, chlapče. Zpočátku to asi neměla v úmyslu. Možná mu řekla jen o sobě, jak se to někdy stane v důvěrné chvíli v posteli. Třeba z ní dostal ostatní jména násilím, ale znal je všechna. Věděl to určitě."

"Ale jestli je to pravda, jak ses to dověděl ty?" zeptal jsem se a moje úzkost rostla.

Rozpomínal se nahlas: "Kdysi bývala v Rigu u vody taková zastrčená putyka. Šéfoval v ní jakýsi Grouth, dobře vydělával. Pracovaly tam pro něj tři holky, taky dva chlapi a všichni ho poslouchali na slovo - na slovo. Kdyby se mu zachtělo prozradit, co na ně věděl, jednoho z těch mužských by hned pověsili za vzpouru na širém moři a dvě holky za vraždu. Co věděl na ty ostatní, mi není známo, ale měl je pěkně pod palcem. Jako dělané pro vydírání. Chlapi mu předávali všechny typy. A on jen dohlížel, aby holky byly milé k námořníkům, co se tam zastavili, a řekly mu všechno, co z nich dostaly. Kolikrát jsem viděl, jak s nima zacházel, jeho tvář, když je pozoroval, pásl se na nich pohledem, protože je měl v hrsti a obě strany to moc dobře věděly. Tančili, jak pískal."

Strýček Axel se zamyšleně odmlčel.

"Nikdy mě nenapadlo, že takový pohled uvidím v něčí tváři znovu - a zrovna v kostele ve Waknuku - věřil bys tomu? Bylo mi z toho divně po těle, ale mýlka byla vyloučená. Měl to v očích, když si prohlížel Rosalindu, potom Rachel, tebe a Petru. Zajímal jste ho jen vy čtyři."

"Nezmýlil ses třeba? - pouhý výraz v obličejí..." řekl jsem.

"Tenhle výraz ne, ten jsem znal, přenesl mě bleskem rovnou do té putyky v Rigu. No, a kdybych náhodou neměl pravdu, jak bych se dověděl o Petře?"

"A cos udělal?"

"Doma jsem trochu přemýšlel o Grouthovi a jeho pohodlném životě a o pár jiných věcech. Pak jsem si napnul na luk novou tětívu."

"Tak tos byl ty?" vykřikl jsem.

"Nic jiného se nedalo dělat, Davide. Věděl jsem, že Anna bude podezřívát jednoho z vás, ale nemohla vás ohlásit, prozradila by sebe i svou sestru. Musel jsem riskovat."

"To teda bylo riziko - málem to nevyšlo," řekl jsem a pověděl mu o dopise, který Anna zanechala pro inspektora.

Potřásl hlavou. "Neřekl bych, že zajde tak daleko, chudák holka," poznamenal. "Ale stát se to muselo a hodně rychle, Alan nebyl žádný blázen. Uměl se o sebe dobře postarat. Než by něco podnikl, určitě by po sobě někde nechal psanou zprávu - otevřít po mé smrti - a postaral by se, abyste to věděli. To byste byli v pěkné kaši."

Čím víc jsem o tom uvažoval, tím víc mi docházelo, jakému nebezpečí jsme unikli.

"Riskoval jsi pro nás hodně, strýčku," řekl jsem.

Pokrčil rameny.

"Ani ne - ve srovnání s vámi," odpověděl. Pak jsme se vrátili k současnému problému.

"Ale to vyptávání nemůže souviset s Alanem, to už je dávno," upozornil jsem ho.

"Tyhle ty informace by si Alan nejspíš nechal pro sebe, aby z nich těžil," připustil strýček.

"Každopádně," pokračoval, "toho zatím nevědí moc, to už by dávno zahájili šetření a k tomu potřebují pořádnou jistotu. Inspektor se nepustí na slabý led, když jde o tvého otce nebo o Anguse Mortona, když na to přijde. Ale stejně pořád nevíme, čím to začalo."

Stále se mi vnucoval nápad, že to určitě nějak souviselo s Petrou a jejím poníkem. Strýček Axel o jeho smrti věděl, ale to bylo všechno. Bylo by to znamenalo říci mu o Petře samotné a mezi námi panovala mlčenlivá dohoda, že čím méně toho o nás ví, tím méně bude muset tajit, kdyby k něčemu došlo. Teď však už o Petře věděl, a pověděl jsem mu tedy i další podrobnosti. Nepřipadalo nám to jako pravděpodobný zdroj nesnází, ale z nedostatku jiného řešení se toho jména chytil.

"Jerome Skinner," opakoval, ale moc nadějí si nedělal. "No dobrá, zkusím o něm něco zjistit."

Té noci jsme dlouho debatovali, ale nedostali jsme se nikam. Michael to shrnul: "Jestli vy dva s Rosalindou tvrdíte, že nic ve vašem distriktu nemohlo vyvolat podezření, ukazuje to jen na muže v lese." Použil k vyjádření myšlenkový obraz, bylo to jednodušší než vysílat jméno Jerome Skinner v podobě

písmen. "Je-li zdrojem informací on, určitě oznámil své podezření inspektorovi tamějšího distriktu a ten to předá obvyklým způsobem vašemu. To znamená, že se tím zabývá už několik lidí a začnou se vyptávat na Sally a Katherine. Nejhorší ale je, že teď kolují zvěsti o rozsáhlých nepokojích v hraniční zemi, a tak jsou všichni ještě nedůvěřivější. Zítra se do toho pustím a dám vám vědět."

"Ale co se dá podniknout?" ptala se Rosalinda.

"Momentálně nic," radil Michael. "Jestli jsme na správné stopě, jste rozdělení do dvou skupin, Sally a Katherine v jedné, ty, David a Petra ve druhé a zbývajících tří se to vůbec netýká. Nedělejte nic neobvyklého, jestli vzbudíte podezření, hned se na vás vrhnou. Bude-li opravdu nějaké vyšetřování, musíme blufovat a dělat nechápavé, jak jsme se dohodli. Slabinou je Petra, je moc malá a nemůže to chápat. Jestli začnou s ní a budou zkoušet nějaké triky a ona jim naletí, mohla by ji postihnout sterilizace a nás všechny vyhnanství v hraniční zemi..."

Ona je teď nejdůležitější. Nesmějí ji dostat. Možná ji zatím nikdo nepodezřívá - ale byla u toho a v podezření se může ocitnout také. Jakmile o ni někdo projeví sebemenší zájem, musíte zahájit ústup a dostat ji do bezpečí - jestli na ní zapracují, tak to z ní už nějak dostanou.

Pravděpodobně je to jen planý poplach, ale pro případ, že to začne smrdět, Davide, máš zodpovědnost ty. Je tvým úkolem zařídit, aby ji nevyslýchali - za každou cenu. Když budeš nucen zabít, neváhej. Oni by nás zabili bez váhání, kdyby měli záminku. Pamatuj, že ať podniknou cokoli, dělají to za účelem našeho vyhubení - pomalého či rychlého.

Dojde-li k nejhoršímu a ty nedokážeš Petru zachránit, bude milosrdnější ji zabít než jim dovolit, aby ji sterilizovali a poslali do vyhnanství do hraniční země - to je pro dítě ohleduplnější. Rozumíš? Ostatní souhlasí?"

Souhlasili všichni.

Když jsem si představil Petru, nahou, zmračenou a vrženou napospas strážním hraniční země, předurčenou zemřít nebo náhodně přežít, byl jsem také pro.

"Dobrá," pokračoval Michael. "Aby bylo jasno, teď by pro vás čtyři a Petru bylo nejlepší, kdybyste se připravili na okamžitý útěk, bude-li to nutné."

Pak nám dal podrobné pokyny.

Nedokážu posoudit, jestli jsme mohli jednat jinak. Jakákoli nápadná změna chování u kteréhokoli z nás by způsobila potíže všem ostatním. Měli jsme totiž smůlu, že jsme se o tom vyptávání nedověděli o dva tři dny dříve...

12

Po této debatě a Michaelově radě bylo nebezpečí odhalení daleko skutečnější a bližší než předtím, když jsem mluvil se strýčkem Axelem. Chtě nechtě jsem teď došel k poznání, že se jednoho dne ocitneme tváří v tvář skutečnému nebezpečí - žádnému malému ohýnku, který vzplane, zhasne a nikoho neohrozí. Věděl jsem o Michaelových vzrůstajících obavách v poslední době. Jako by cítil, že nám vypršela lhůta, a teď jsem měl najednou podobný pocit. Toho večera před spaním jsem dokonce začal dělat přípravy na cestu. Tedy - aspoň jsem si nachystal k ruce luk a pár šípů a nastrkal do pytle několik bochníků chleba a kus sýra. A příští den jsem měl v úmyslu sbalit trochu šatstva a bot a podobných věcí, jaké bych mohl potřebovat, chtěl jsem je ukrýt někde venku v polích, někde po ruce na suchém místě. Budu taky potřebovat nějaké šaty pro Petru a ranec příkrývek a nějakou nádrž na pitnou vodu a nesmím zapomenout ani na krabičku s troudem a ocílkou k přípravě ohně...

Byl jsem asi tak uprostřed seznamu užitečných předmětů a tu mne přepadl spánek...

Nespal jsem víc než tři hodiny, když mě probudilo cvaknutí závory. Měsíc nesvítíl, ale v záři hvězd se u dveří rýsovala postavička v bílém.

"Davide," říkala, "Rosalinda -"

Víc říkat nemusela. Vzápětí už se naléhavě ozývala Rosalinda.

"Davide," povídala, "musíme hned pryč - co nejrychleji. Sebrali Sally a Katherine -"

A už se mezi nás tlačil Michael.

"Vy dva, pospěšte si, dokud je čas. Překvapili je úmyslně. Jestli toho vědí o nás dost, jste na radě vy a taky bez varování. K Sally a Katherine vpadli skoro najednou, už je to něco přes deset minut. Hněte sebou, rychle!"

"Sejdeme se pod mlýnem. Pospěšte si," dodala Rosalinda.

Petrě jsem řekl nahlas: "Co nejrychleji se obleč. Kombinézu. A žádný hluk."

Pravděpodobně všem myšlenkovým signálům neporozuměla, ale jejich naléhavost pochopila. Beze slova přikývla a zmizela v tmavé chodbě.

Natáhl jsem si šaty a sbalil všechny peřiny a přikrývky do balíku. Potmě jsem nahmatl luk a šípy a balík s jídlem a pustil se ke dveřím.

Petra už byla skoro oblečená. Vytáhl jsem ze skříně trochu jejího šatstva a nacpal je mezi přikrývky.

"Teď se neobouvej," šeptal jsem. "Vem boty do rukou a pojď po špičkách, tiše jako kočka."

Na dvoře jsem hodil ranec a balík s jídlem na zem a oba jsme se obouvali. Petra chtěla něco říct, ale přiložil jsem prst na ústa a myšlenkami jí namaloval obrázek naší staré kobyly Sheby. Přikývla a po špičkách jsme se plížili přes dvůr. Když jsem otevřel vrata stáje, zachytil jsem v dálce nějaký zvuk. Zaposlouchal jsem se.

"To jsou koně," šeptala Petra.

Měla pravdu. Zaslechl jsem několik čtveřic kopyt a slabý cinkot postrojů.

Nebyl čas na hledání sedla a uzdy pro Shebu. Vyvedli jsme ji na ohlávce k dřevěnému špalku, vylezli naň a nasedli. Se všemi ranci nebylo pro Petru přede mnou místo. Vylezla si dozadu a držela se mě pevně kolem pasu.

Vyklouzli jsme potichu na vzdálenějším konci dvora a zamířili ke stezce u řeky. Nahoře nad domem bušila do země koňská kopyta.

"Už jsi venku?" ptal jsem se Rosalindy a pověděl jí o nás.

"Už deset minut. Já měla všechno připraveno," řekla káravě. "Všem nám dalo strašnou práci se s tebou spojit. Naštěstí se náhodou vzbudila Petra."

Petra zachytila svou vlastní myšlenkovou podobu a začala vzrušeně vyzvídat, co se děje. Bylo to jako ohňostroj.

"Jemněji, miláčku. Mnohem mírněji," protestovala Rosalinda. "Brzo se dozvíš víc." Na chvíli se odmlčela, aby se vzpamatovala z oslepení.

"Sally - Katherine -?" ptala se. Ozvaly se obě.

"Vedou nás k inspektorovi. Jsme naprosto nevinné a zmatené. Je to správně?"

Michael a Rosalinda to schválili.

Sally pokračovala. "Myslíme, že bychom se před vámi měly uzavřít. Budeme se pak moct spíš chovat normálně, když nebudem vědět, co se děje. Tak se s náma nikdo nespojuje."

"Dobrá, ale my zůstanem otevření," souhlasila Rosalinda. Pak zaměřila myšlenky ke mně. "Měli byste vyrazit, Davide. Na vaší farmě se svítí."

"Fajn, jedeme," řekl jsem jí. "V té tmě jim stejně bude chvíli trvat, než zjistí, kudy jsme jeli."

"Ale podle teploty ve stáji poznají, že nejste pryč dlouho," poznamenala.

Ohlédl jsem se zpátky směrem k domu. V jednom okně jsem viděl světlo a něčí ruka tam kývala lucernou. Slabě k nám dolehl mužský hlas. Dojeli jsme ke břehu řeky, teď už jsem mohl pobídnout Shebu do klusu. Asi po půl míli jsme přijeli k brodu a po další čtvrtině míle ke mlýnu. Z opatrnosti jsem raději sesedl a vedl kobyly pěšky kolem mlýna, co kdyby tam byl někdo vzhůru. Za zdí byl slyšet pes na řetěze, ale neštěkal. Za chvíli jsem ucítil, jak si někde vepředu Rosalinda oddechla.

Klusali jsme dál a brzy nato jsem pod stromy v úvozu zpozoroval nějaký pohyb. Obrátil jsem kobyly tím směrem a našel tam čekající Rosalindu, nejen ji, ale taky dva obří koně jejího otce. Obrovská stvoření se nad námi tyčila, obě osedlaná a na bocích dva velké proutěné koše. V jednom stála Rosalinda, vedle sebe napjatý luk, připravený k okamžitému použití.

Chvíli jsem jel vedle ní a ona se sklonila, aby si prohlédla, co jsem vzal s sebou.

"Podej mi ty přikrývky," nařídila a sáhla dolů. "Co máš v tom pytli?"

Řekl jsem jí to.

"Víc toho není?" zeptala se káravě.

"Měli jsme naspěch," odpověděl jsem.

Vystlala přikrývkami sedlo mezi koši. Zvedl jsem Petru k Rosalindiným rukám. Podepřeli jsme ji

a ona se vyškrábala nahoru a usadila na příkrývkách.

"Budeme se raději držet pohromadě," zavelela Rosalinda. "Nechala jsem ti místo v druhém koši. Budeš mít výstřel na levou stranu." Škubla malým provazovým žebříkem tak, aby visel koni zleva přes plece.

Sklouzl jsem ze Sheby, otočil ji hlavou k domovu a pobídl ji plesknutím k chůzi, pak jsem se neohrabaně vyškrábal do druhého koše. Když jsem se dostal ze stupaček, Rosalinda je vytáhla a zahákla na koňském hřbetě. Trhla otěžemi; ještě jsem se ani neusadil a už jsme se hnuli, za námi šel na vodítku druhý obří kůň.

Nějakou dobu jsme klusali po cestě a pak sešli do vody. Když se přiblížil druhý potok, odbočili jsme do menšího. Pak jsme se znovu přebrodili přes bažinatou louku do dalšího potoka. Půl míle i víc jsme se drželi jeho koryta, potom zahnuli do dalšího pruhu nerovné, bažinaté půdy, která byla postupně pevnější, až najednou zazvonila koňská kopyta o kamení. Poněkud jsme zpomalili, aby koně mohli sledovat klikatou skalní stezku. Uvědomil jsem si, že tuhle cestu Rosalinda pečlivě naplánovala tak, aby zakryla všechny stopy. Zřejmě jsem nevědomky předal své myšlenky dál, protože ona se hned chladně ozvala: "Škoda žeš místo spaní víc nepřemýšlel ty."

"Vždyť jsem už začal," protestoval jsem. "Chtěl jsem balit dnes. Nezdálo se mi to tak naléhavé."

"Jo a když jsem to s tebou chtěla prokonzultovat, tak sis, lotře, pěkně spinkal. Dobré dvě hodiny jsem s matkou chystala tyhle koše a vázala pro každý případ sedla a ty ses klidně válel."

"S matkou?" řekl jsem poplašeně. "Copak ona o tom ví?"

"Už nějakou dobu to napůl tušila. Nevím, co všechno uhádla - nikdy o tom nemluvila. Asi měla pocit, že když to nevysloví nahlas, bude to v pořádku. Když jsem jí večer řekla, že s největší pravděpodobností budu muset pryč, trochu plakala, ale nijak překvapená nebyla, nehádala se, ani mě nepřemlouvala. Zřejmě se už dávno rozhodla, že až přijde čas, tak mi pomůže. A taky to udělala."

Zamyslel jsem se. Nedokázal jsem si představit, že by moje matka pro Petru něco podobného udělala. A přece plakala kvůli tetě Harriet. Teta Harriet měla v úmyslu porušit Zákon čistoty. Sophiina matka také. Napadlo mě, kolik je mezi námi takových matek, které záměrně ignorují všechno, co není přímým prohřeškem proti Definici pravého obrazu - snad i to, co prohřeškem je, pokud se mohou vyhnout inspektorovi... Docela by mě zajímalo, jestli je matka tajně ráda, nebo zda lituje, že jsem Petru odvedl...

Pokračovali jsme v kličkování trasou, která měla podle Rosalindy zakrýt naše stopy. Překřížili jsme ještě několik kamenitých úseků a potoků, až konečně naši koně zamířili po příkrém svahu nahoru do lesa. Zanedlouho jsme narazili na používaný lesní úvoz vedoucí k jihozápadu. Abychom se vyhnuli riziku, že někdo narazí na stopy obřích koní, pokračovali jsme rovnoběžně s úvozem, dokud obloha nezačala šednout. Pak jsme se vnořili hlouběji do lesa, až jsme našli mýtinu, kde bylo dost pastvy pro koně. Svázali jsme jim přední nohy a nechali je napást.

Pojedli jsme chleba se sýrem a pak Rosalinda řekla: "Ty ses dnes vyspal víc, vezmeš si první hlídku."

Uvelebily se s Petrou v příkrývkách a brzy usnuly. Seděl jsem s lukem na kolenou, vedle sebe půl tuctu šípů zastrkaných v hlině. Kolem se ozývali jen ptáci, slyšel jsem jednotvárné přežvykování obřích koní a občas jsem spatřil nějaké malé zvíře. Slunce dosáhlo až k horním větvím a začalo hřát. Tu a tam jsem se tiše připlížil na okraj mýtiny s šípem na tětívě. Nic jsem neobjevil, ale aspoň jsem zůstal bdělý.

Za pár hodin se ozval Michael:

"Kde jste teď?" ptal se.

Jakž takž jsem objasnil naši polohu.

"Kam máte namířeno?" chtěl vědět.

"K jihozápadu," odpověděl jsem. "Chceme se pohybovat v noci a ve dne zůstat v úkrytu."

Souhlasil, ale ještě dodal: "Je to průšvih, a kvůli té panice s hraniční zemí je všude víc hlídek.

Nevím, jestli udělala Rosalinda dobře s těmi obřimi koňmi - jak je někdo zahlédne, rozlétně se to všude kolem, postačí i otisk kopyta."

"Jenže normální koně jsou rychlí jen na krátké cesty a nemají tu výdrž," poznamenal jsem.

"Jo, to se může hodit. Abych řekl pravdu, Davide, musíš vzít pořádně rozum do hrsti. Tohle není jen tak, určitě toho o vás zjistili mnohem víc, než jsme mysleli, naštěstí ještě nevědí o Markovi, o Rachel nebo o mně. Ale starosti jste jim nadělali. Chtějí za vámi poslat dobrovolné oddíly. Mám v plánu se přihlásit a namluvit jim, že vás někdo viděl mířit na jihovýchod. Když to nevyjde, povede je Mark na severozápad.

Jestli vás přesto někdo uvidí, musíte ho za každou cenu zadržet, zprávu nesmí předat dál. Ale nestřílejte. Byl vydán příkaz, aby se nepoužívalo střelných zbraní, leda v nejnutnějším případě, třeba jako signálů, každý výstřel teď přitáhne jejich pozornost."

"V pořádku. My pušku nemáme," řekl jsem.

"Tím líp. Aspoň nebudete v pokušení - ale oni si myslí, že ji máte."

Pušku jsem nebral úmyslně, částečně kvůli hluku, ale hlavně proto, že nabíjení je zdoluhavé, je těžká na nesení, a když člověku dojde střelivo, je stejně k ničemu. Šípy nemají takový dostřel, ale jsou nehlučné a dá se jich nastřílet víc než tucet za dobu, než nabijete pušku.

Připojil se Mark: "Slyšel jsem vás. Nasměřuju je k severozápadu, hned jak to bude nutné."

"Fajn, ale počkej, až ti řeknu. Rosalinda teď spí, že? Až se probudí, řekni jí, aby se se mnou spojila."

To jsem slíbil a na chvíli jsme se všichni odpojili. Držel jsem hlídku ještě několik hodin a pak jsem vzbudil Rosalindu, aby ji převzala. Petra se nepohnula. Lehl jsem si vedle ní a za minutku spal.

Bud' jsem měl lehké spaní, nebo to byla náhoda, ale náhle mě ze spánku probralo Rosalindino vzrušení.

"Zabila jsem ho, Michaeli. Je docela mrtvý..." potom se její myšlenky slily do chaotického obrazce.

Ozval se Michael, pevně a konejšivě.

"Uklidni se, Rosalindo. Tohle jsi musela udělat. Je to válka - válka mezi jejich a naší rasou. My jsme ji nevyvolali - máme stejné právo na existenci jako oni. Neboj se, má milá, musela jsi to udělat."

"Co se stalo?" zvedl jsem se ze země. Ignorovali mne, asi neměli čas si mne všímat. Rozhlédl jsem se po mýtině. Vedle ležela spící Petra, obří koně spásali nerušeně travu. Michael se ozval znovu: "Schovej ho někde, Rosalindo. Zkus najít nějakou jámu a zasypej ho listím."

mlčení. Potom zase Rosalinda, stále se stejnou úzkostí, ale už bez paniky. Přisvědčila.

Vstal jsem, vzal svůj luk a šel přes mýtinu směrem, kde jsem si byl jistý její přítomností. Byl jsem už skoro mezi stromy, když mě napadlo, že tam Petra zůstane bez ochrany, a zastavil jsem se.

Zanedlouho se zpoza křoví vynořila Rosalinda. Kráčela pomalu a po cestě čistila listím šíp.

"Co se stalo?" opakoval jsem.

Ale zřejmě už zase ztratila kontrolu nad svými myšlenkovými obrazy, byly popletené a pokřivené jejím vzrušením. Když přišla blíž, použila radši slov: "Byl tam nějaký muž. Našel stopy koní. Sledoval je. Michael povídal...proboha, nechtěla jsem, Davide, ale co jiného jsem mohla dělat?"

Oči se jí zalévaly slzami. Objal jsem ji a ona mi plakala na rameni. Moc útěchy jsem pro ni neměl. Snad jen to, co už řekl Michael, že se tomu nedalo zabránit.

Po chvíli jsme se pomalu vraceli zpět. Sedla si vedle spící Petry. Tu mě něco napadlo.

"A co jeho kůň, Rosalindo? Utekl?"

Pokrčila rameny.

"Nevím, nejspíš ano, určitě nějakého koně měl, ale když jsem ho uviděla, sledoval naši stopu pěšky."

A tak jsem se vrátil po stopách a hledal, jestli není někde nablízku přivázaný kůň. Půl míle zpět žádný nebyl, ani čerstvé koňské stopy, našel jsem jen stopy obřích koní. Když jsem se vrátil, byla už Petra vzhůru a povídala si s Rosalindou.

Den ubíhal. Od Michaela ani od ostatních jsme nic nového nezaznamenali. I přes to, co se stalo před chvílí, bylo lepší zůstat na místě, nepohybovat se za denního světla a riskovat, že nás někdo spatří. Tak jsme tedy čekali.

A odpoledne jsme se dočkali.

Nebyl to myšlenkový obrazec, nemělo to žádný útvar, zasáhl nás výbuch živočišného strachu,

který se podobal výkřiku v agonii. Petra vyjekla a s pláčem se vrhla Rosalindě do náruče. Ostrý náraz prudce zbolel. Hleděli jsme na sebe s Rosalindou s očima dokořán. Třásl se mi ruce. Šok byl tak beztvary, že se nedalo poznat, od kterého z nás přichází.

Byla to směsice bolesti a studu završená pocitem beznadějně samoty, a někde uprostřed se daly rozeznat slabé záblesky obrazců, které nepochybně patřily Katherine. Rosalinda mi pevně stiskla ruku. Společně jsme bojovali proti ostré bolesti, dokud nezeslábla a tlak nepovolil.

Pak se ozvala Sally, trhaně, cítili jsme, jak vysílá vlny lásky a sympatií ke Katherine, později se v úzkosti obrátila k nám.

"Zlomili Katherine. Zlomili ji... och, Katherine, miláčku... nedávejte jí vinu, prosím, prosím, nemůže za to. Oni ji mučí. Mohlo se to stát komukoli z nás. Ona teď nevnímá, neslyší nás... ach, Katherine, miláčku..." Z myšlenek zbyla už jen beztvará šed'.

Potom se ozval Michael, nejdřív se nemohl vzpamatovat, pak mě jeho signály dostihly tím nejostřejším způsobem, jaký jsem u něho kdy zaznamenal: "Tohle je vyhlášení války. Za to, co udělali Katherine, je jednou zabiju."

Víc než hodinu se pak nedělo nic. Dost neúspěšně jsme se pokoušeli ukonejšit Petru. Nechápala, co mezi námi probíhá, ale intenzitu našich pocitů cítila a dost ji to poděsilo.

Pak se k nám znovu vrátila Sally, otupěle, sklesle se nutila do řeči: "Katherine se ke všemu přiznala a já to potvrdila. Stejně by mě k tomu nakonec přinutili. Já -" váhala, celá se chvěla. "Nevydržela jsem to. Ne ze strachu z rozpáleného železa, ani pro to, co jim říkala. Nedokázala jsem... Odpusťte mi to, vy všichni... oběma nám odpusťte..." Nemohla dál.

Michaela to také sklíčilo, ozval se úzkostlivě: "Miláčku, Sally, vůbec vám nedáváme vinu, ani v nejmenším, my všechno chápeme. Ale musíme vědět, co jste jim řekly. Kolik toho vědí?"

"O myšlenkových signálech - a o Davidovi a Rosalindě. Věděli to skoro jistě, ale chtěli ode mě, abych jim to potvrdila."

"Mluvili jste i o Petře?"

"Ano... ach, bože..." A zase nás zasáhl beztvary nápor žalu. "Nešlo to jinak - chudáček Petra - ale už o ní věděli. Proč by ji jinak David a Rosalinda brali s sebou. Nemělo smysl lhát."

"Vědí ještě o někom?"

"Ne. Řekly jsme jim, že nás víc není. Asi tomu věří. Pořád nás vyslychají, chtějí vědět víc. Taký jak ty myšlenkové obrazy tvoříme a jaký máme dosah. Pořád lžu. Tvrdím, že nedosáhneme dál než na pět mil, namluvila jsem jim, že i tak je těžké myšlenkovým obrazům porozumět... Katherine je sotva při vědomí, nemůže vám poslat zprávu. Ale vyptávají se pořád, pořád dokola... kdybyste viděli, co jí udělali... ach, Katko, miláčku... její nohy, Michaeli - bože, její ubohé nohy..."

Sallyiny signály se začaly rozplývat a pak zmizely docela.

Nikdo jiný se neozval. Zasadili nám příliš hlubokou ránu. Když se dorozumíváte slovy, můžete si je volit a pak vyslovit, ale myšlenkové obrazce cítíte ve svém nitru...

Slunce už zapadalo a právě jsme začali sbírat věci k odjezdu, když se s námi znovu spojil Michael.

"Pozorně poslouchejte," ohlásil. "Tohle je strašně důležité. Mají z nás strach. Deviacím se obvykle povoluje odchod z distriktu. Bez prokázání totožnosti nebo důkladné prohlídky u místního inspektora se člověk nemůže nikde usadit, takže každá odchylka stejně skončí v hraniční zemi. Víte ale, proč se tak rozčilují? Na nás totiž není nic poznat. Žijeme s nimi skoro dvacet let a nevzbudili jsme podezření. Všude by nás považovali za normu. Vydali proto provolání, kde jsou vaše popisy a kde jste oficiálně klasifikováni jako odchylky. To znamená, že nejste lidmi a nemáte tedy lidská práva ani právo na ochranu lidské společnosti a každý, kdo vám jakýmkoli způsobem poskytne pomoc, páchá zločin, a jestli někdo zatají informace o vašem pobytu, má být také potrestán."

Udělali z vás opravdové psance. Kdokoli na vás smí beztrestně střilet. Pro toho, kdo ohlásí a doloží vaši smrt, vypsali menší odměnu, a mnohem větší v případě, že vás dostanou živé."

Chvíli nám trvalo, než jsme to strávili.

"Tomu nerozumím," řekla Rosalinda. "Přece když slíbíme, že se už nevrátíme -"

"Mají z nás strach. Chtějí se vás zmocnit a dovědět se víc - proto ta vysoká odměna. To není jen

otázka pravého obrazu - i když to tvrdí. Uvědomili si, že jim můžeme být opravdu nebezpeční. Představte si, že by nás bylo mnohem víc, kdo jsme schopni dorozumívat se myšlenkami, plánovat a spolupracovat bez celé té jejich mašinérie slov a vzkazů: vždycky bychom vítězili. To pomýšlení je pro ně velice nepříjemné, proto musíme být vyhlazeni dřív, než nás přibude. Chápou to jako boj o přežití, a svým způsobem mají pravdu."

"Zabijou Sally a Katherine?"

Tato neopatrná otázka vyklouzla Rosalindě. Čekali jsme, že se některá z nich ozve, ale nestalo se tak. Nevěděli jsme, čím to je, snad se znovu uzavřely nebo vyčerpáním usnuly, snad jsou již mrtvé... Ale Michael si to nemyslí.

"Když je teď mají ve své moci, nemají proč, s velkou pravděpodobností by to vzbudilo jen zlou krev. Jedna věc je odmítnout příslušnost k lidské rase právě narozenému dítěti kvůli tělesné vadě, ale tohle je mnohem choulostivější. Kdo je zná celá léta, bude se těžko smířovat s rozsudkem, že už nepatří k lidské rase. Kdyby je chtěli zabít, začala by spousta lidí nedůvěřovat autoritám - zákon by se mohl obrátit proti nim."

"Ale nás můžou zabít beztrestně," poznamenala hořce Rosalinda.

"Vy už nejste zajatci a taky nejste mezi svými. V cizím prostředí jste prostě ne-lidé, ne-lidské bytosti na útěku."

K tomu jsme neměli co dodat. Michael se ještě zeptal: "Kam se dnes v noci vydáte?"

"Pořád na jihozápad," sdělil jsem mu. "Měli jsme v úmyslu zastavit někde v divočině, ale když teď na nás může střílet každý lovec, budeme muset asi do hraniční země."

"To bude nejlepší. Jestli se budete pár dní skrývat, zkusíme jim namluvit, že jste mrtví. Já už něco vymyslím. Zítra jdu s pátrací skupinou na jihovýchod. Dám vám vědět. Jestli na někoho narazíte, musíte bezpodmínečně střílet první."

Přerušili jsme spojení, Rosalinda dokončila balení a celou výbavu jsme si přizpůsobili tak, abychom měli v koších větší pohodlí než předešlé noci. Pak jsme vyšplhali nahoru, já vlevo, Petra a Rosalinda tentokrát do koše na pravé straně. Rosalinda se natáhla dozadu, ušetřila obrovskému koni ránu do slabin a znovu jsme se těžkopádně pohnuli kupředu. Petra byla při balení neobvykle tichá, ale teď vypukla v pláč a vyzářovala úzkost.

Za ustavičného popotahování z ní vylezlo, že nechce do hraniční země, v hlavě jí strašila Stará Maggie, Chlupatý Jack a jeho rodina, a ostatní strašidelné příšery, které se tam potulují, jak jí doma často vyhrožovali.

Mohli jsme ji snadno utiшит, jenže v nás samotných přetrvávaly podobné dětské obavy a neměli jsme ani žádnou skutečnou představu o těchto končinách, která by vyvrátila jejich morbidní pověst. Jenže jsme o nich věděli právě tak málo jako většina lidí a nezbylo nám než s ní její úzkost prožívat společně. Byla teď nepochybně méně intenzivní než dříve, po mnoha zkušenostech jsme už uměli proti ní postavit bariéru, ale i tak nás to unavovalo. Nesrozumitelný povyk v Petřiných myšlenkách se Rosalindě podařilo utiшит teprve za dobrou půl hodinu. Hned pak se ozvali ostatní, Michael se rozhněvaně ptal: "Co se stalo tentokrát?"

Podali jsme mu vysvětlení.

Jeho podráždění ustalo a zaměřil se přímo na Petru. Začal jí prostými, jasnými myšlenkovými obrazy vyprávět, že hraniční země není posetá bubáky, jak se neprávem tvrdí. Většina mužů a žen, kteří tam žijí, má prostě smůlu. Odvezli je z jejich domovů, některé už v dětství, nebo ti starší museli utéct jen proto, že nevypadají jako ostatní, a musejí žít v hraniční zemi, protože jinde by je lidé nenechali na pokoji. Někteří vypadají opravdu velice podivně a směšně, ale jejich vina to není. Měli bychom je litovat, a ne se jich bát. Kdybychom my měli omylem několik prstů nebo uší navíc, taky by nás poslali do hraniční země - i kdybychom uvnitř byli stejní jako teď. Nezáleží přece na tom, jak člověk vypadá, tomu se dá přivyknout a -"

Ale v tom okamžiku ho Petra přerušila.

"Kdo je to ta druhá?" ptala se.

"Jaká druhá? Jak to myslíš?" chtěl vědět.

"Ta, co dělá obrázky, které se mi míchají do vašich," oznámila mu.

V nastalé pauze jsem svou mysl otevřel k příjmu, ale naprosto žádné myšlenkové obrazce jsem nezaregistroval. Pak se ozvalo: "Já nic necítím," to byl Michael, a také Mark a Rachel. "To musí -"

Petra náhle vyslala prudké a silné znamení. Slovy by se to dalo vyjádřit jako netrpělivé: Mlčte! Potlačili jsme své myšlenky a čekali.

Pohlédl jsem na druhý koš. Rosalinda objímala Petru kolem ramen a pozorně ji sledovala. Petra měla zavřené oči, jako by se celá soustředila na naslouchání. Pak se trochu uvolnila.

"Co se děje?" zeptala se jí Rosalinda.

Petra otevřela oči. Její odpověď byla nejasná, zmatená.

"Někdo se vyptává. Je daleko, hrozně daleko, myslím. Ona říká, že předtím zachytila můj strach. Chce vědět, kdo jsem a kde jsem. Mám jí to říct?"

Zpozorněli jsme. Pak se Michael vzrušeně zeptal, zda souhlasíme. Přisvědčili jsme.

"Tak dobrá, Petro. Dej se do toho, řekni jí o nás," svolil.

"Musím vysílat moc silně, ona je strašně daleko," varovala nás.

A udělala dobře. Kdyby se do toho pustila na plné pecky a my měli mozky nepřipravené, mohlo nás to spálit. Uzavřel jsem se a pokoušel se soustředit na cestu před sebou. Trochu to pomohlo, ale dokonalá ochrana to nebyla. Obrazy byly prosté, odpovídaly Petřině věku, ale vnímal jsem jejich jasnost a pronikavost, která mě oslepovala a ohlušovala. Když přestala, ozval se Michael: něco jako "Fjú", hned nato následovalo Petřino "mlčte". Chvilku klidu, potom další oslepující vsuvka. Když odezněla, Michael se zeptal: "Kde je?"

"Tamhle," řekla Petra.

"Proboha -."

"Ukazuje na jihozápad," vysvětloval jsem.

"Zeptala ses jí, jak se to tam jmenuje, miláčku?" zeptala se Rosalinda.

"Ano, ale nedává to smysl, akorát vím, že je to tam rozdělené na dvě části a že je tam moc vody," řekla Petra záhadně slovy. "Ona taky nerozumí, kde jsem já."

Rosalinda navrhla: "Řekni jí, ať ti namaluje písmena."

"Ale já neumím číst," namítala Petra slzavě.

"Ach bože, to je zlé," připustila Rosalinda. "Ale můžeme vysílat my. Já ti pošlu obrázky písmenek jedno po druhém a ty jí je předáš, co říkáš?"

Petra trochu pochybovačně souhlasila, že se pokusí.

"Fajn," řekla Rosalinda. "Tak pozor, všichni. Dáme se do toho."

Namalovala L. Petra ho se zničující silou předala dál. Rosalinda pokračovala písmenem A a tak dál, až bylo slovo celé. Petra řekla: "Rozumí, ale neví, kde Labrador je. Říká, že to zkusí zjistit. Chce nám taky poslat svoje písmena, ale řekla jsem jí, že to nejde."

"Ale proč by to nešlo, miláčku? Převezmeš je od ní a předáš nám - ale jasně, abychom si je mohli přečíst"

Za chvíli jsme měli první písmeno. Bylo Z. Byli jsme zklamaní.

"Co to proboha znamená?" ptali se všichni.

"Asi ho převrátila. Určitě je to S," rozhodl Michael.

"A je to Z, žádné S," dohadovala se Petra s pláčem.

"To je jedno, pokračujme," přikázala jí Rosalinda.

Sestavili jsme celé slovo.

"Ta ostatní písmena dávají smysl," připustil Michael. "Sealand - to je určitě -."

"Žádné S, ale Z," opakovala Petra tvrdohlavě.

"Podívej, miláčku, jestli je tam Z, nic to neznamená. A Sealand značí zemi v moři."

"Jestli to pomůže," ozval jsem se váhavě, "tak strýček Axel tvrdí, že na světě je daleko víc moře, než lidi vůbec považují za možné."

V tu chvíli zas všechno vymazala Petřina rozhořčená konverzace s neznámou ženou. Nakonec nám triumfálně oznámila: "Je to Z. Říká, že je jiné než S, je prý jako bzuchení včely."

"Tak dobře," usmířoval ji Michael, "ale zeptej se, jestli je to moře velké."

Petra se ozvala brzy: "Ano. Ta země má dvě části a kolem je samé moře. A tam, kde ona teď je, se dají vidět celé míle moře a ozařuje je slunce a všechno je modré -."

"Uprostřed noci?" ozval se Michael. "Copak se zbláznila?"

"Ale u nich není noc. Viděla jsem to," odpověděla Petra. "Mají tam spoustu domů, jiných než ve Waknuku, jsou o moc větší. A taky směšné vozy, jezdí po cestách a nepotřebují koně. A takové věci ve vzduchu, na vršku jim něco sviští -"

Tohle mnou otřásl. Poznal jsem neustále se vracějící obraz svých dětských snů, na které jsem už skoro zapomněl. Přerušil jsem Petru a zobrazil trochu zřetelněji to, co nám předtím ukázala - předmět, podobný rybě, celý bílý a zářící.

"Ano - vypadá tak," souhlasila.

"Tohle je velice podivné," vmísil se Michael. "Davide, jak jsi proboha věděl -?"

Přerušil jsem ho.

"Ať teď Petra zjistí všechno, co se dá," navrhoval jsem, "později si to už nějak roztřídíme."

Znovu jsme vytvořili bariéru mezi sebou a zjevně jednostrannou rozmluvou, kterou Petra vedla ve vzrušeném fortissimu.

Lesem jsme postupovali pomalu. Snažili jsme se nezanechávat stopy na stezkách a v úvozech, proto ta zdoluhavost. Šípy jsme museli mít neustále připravené a být ve střehu, aby nám nevyklouzly z rukou, když jsme uhýbali visícím větvím. Riziko, že někoho potkáme, nebylo velké, ale spíš než na lidi jsme mohli narazit na lovcí zvířata. Když jsme nějaké zaslechli, každé před námi našťěstí rychle prchalo. Snad je vystrašila velikost obřích koní: poskytovali nám aspoň tuhle výhodu ve srovnání s tím, jak zřetelnou stopu jsme za sebou nechávali.

Letní noci nejsou v těchto končinách dlouhé. Plahočili jsme se dál, dokud se neobjevily první známky svítání, a potom jsme našli další mýtinu k odpočinku. Odsedlávat koně by bylo příliš riskantní, museli bychom sundávat těžká sedla a koše pomocí řemenů přehozených přes větve a pak už by nebyla naděje na rychlý únik. Proto jsme koním pouze svázali přední nohy jako předešlého dne.

Při jídle jsem se s Petrou bavil o tom, co jí její přítelkyně ukázala. Čím víc vyprávěla, tím víc mne to vzrušovalo. Skoro všechno zapadalo do mých chlapeckých snů. Dovědět se, že to místo skutečně existuje, bylo jako zázrak. Že to nebyl jen sen o dávných lidech, že někde na světě opravdu je. Jenže Petra byla unavená, a tak jsem ji nevyzpovídal tak důkladně, jak bych si byl přál, ale nechal jsem je obě s Rosalindou usnout.

Hned po východu slunce se vzrušeně ozval Michael: "Našli vaši stopu, Davide. To ten muž, kterého zastřelila Rosalinda, vyčmuchal ho pes a narazili na stopy obřích koní. Naše parta se teď obrátí k jihozápadu, chtějí být při tom. Hněte se radši z místa. Kde jste teď?"

Mohl jsem mu říci jen svůj odhad, tou dobou jsme mohli být asi tak pár mil od divočiny.

"Tak pohyb," řekl mi. "Čím déle se zdržíte, tím spíš se jim podaří vás odříznout."

Byla to dobrá rada. Probudil jsem Rosalindu a objasnil situaci. O deset minut později jsme už byli zase na cestě, Petra napůl spící. Rychlost byla teď důležitější než ukrývání. Přidrželi jsme se prvního úvozu vedoucího k jihu a pobídli koně do nemotorného klusu.

Cesta se klikatila podle nerovností terénu, ale směr jsme vcelku drželi. Bez jakýchkoliv potíží jsme ujeli plných deset mil, když jsme se náhle za ohybem cesty octli přímo na dohled jezdce na koni. Byl vzdálen asi padesát yardů a cválal přímo k nám.

13

Ten muž neměl zcela jistě žádné pochyby o naší totožnosti, protože jakmile nás spatřil, pustil otěže a sundal z ramene luk. Vystřelili jsme dřív, než ho stačil napnout.

Nezvyklí pohybům obřích koní jsme ho oba minuli. Mířil líp. Jeho šíp proletěl mezi námi a škrábl koně na hlavě. I po druhé jsem minul, ale Rosalindin druhý výstřel skončil v hrudi jeho koně. Ten se postavil na zadní, téměř vyhodil jezdce ze sedla, otočil se a vyrazil pryč od nás. Poslal jsem za ním ještě jeden šíp a trefil ho do zadku. Uskočil, svrhl muže do křoví a pádil úvozem jak nejrychleji mohl.

U shozeného muže jsme nezastavili. Jen se schoulil, když mu kolem hlavy dusala obrovská kopyta. V zatáčce jsme se ohlédlí a viděli ho zvedat se ze země a ohmatávat si modřiny. Nejhorší ovšem bylo, že teď před námi zděšeně pádí zraněný kůň bez jezdce.

O pár mil dál lesní výběžek náhle končil a ocitli jsme se nad úzkým obdělávaným údolím. Mezi dvěma výběžky lesa byly necelé dvě míle otevřené krajiny. Většinou ohrazené a oplocené pastviny s ovci a skotem. Nalevo jsme měli jeden z mála obdělávaných pozemků. Mladé osení připomínalo oves, ale bylo silně postiženo nějakou deviací, u nás doma by ho už dávno spálili.

Tento pohled nám dodal odvahy, mohlo to znamenat jenom jedno, že jsme totiž dosáhli divočiny, kde se nic živého nedá uchovat bez poskvrny.

Cesta vedla po mírném svahu dolů k farmě, což byl tak nanejvýš jakýsi shluk chatrčí a kůlen. Prostor uprostřed byl asi dvorek, právě se tu shlukli čtyři, pět mužů a žen kolem koně. Prohlíželi si ho a my hned věděli, co je to za koně. Asi zrovna přiběhl a teď se o něm dohadovali. Rozhodli jsme, že pojedeme dál a nedáme jim možnost, aby se ozbrojili a začali nás sledovat.

Byli tak zabraní do svých dohadů, že si nás všimli, až když jsme ujeli polovinu vzdálenosti mezi pásy stromů. Jeden vzhlédl, pak ostatní. Určitě ještě nikdy neviděli obří koně a pohled na dva takové, kteří k nim s hromovým rachotem klusali, je na chvíli úplně zmrazil. Jejich nehybnost přerušil kůň v jejich středu, vzepjal se, zaržal a dal se na útěk. Všichni se rozutekli.

Ani jsme nemuseli střílet. Poschovávali se do různých úkrytů a kolem dvora jsme předusali úplně nerušeně.

Cesta zahýbala doleva, ale Rosalinda vedla obřího koně přímo vpřed k dalšímu lesnímu výběžku. Příčky plotu kolem nás létaly jako třísky a my jsme se valili nemotorně dál přes pole a nechávali za sebou povalené ploty.

Na okraji lesa jsem se ohlédl. Lidé z farmy se už vynořili ze svých úkrytů, hleděli za námi a gestikulovali. O několik mil dál jsme zase vyjeli do otevřené krajiny, ale tato se nepodobala ničemu známému. Byla poseta keři, kapradím a houštinami. Rostla tu většinou jen divoká tráva s ohromnými listy, místy přímo nestvůrně veliká, a vyrůstala do gigantických chomáčů, ostrých jako nože a vysokých osm až deset stop.

Projížděli jsme tudy po několik hodin a drželi se stále jihozápadním směrem. Pak jsme se dostali do nižšího porostu podivných, ale skoro normálně vysokých stromů. Nabízely nám dobrý úkryt a bylo tu několik mýtin, kde rostla téměř normální tráva a mohla snad poskytnout pastvu koním. Tady jsme si chtěli odpočinout a prospat se.

Svázal jsem koním nohy a Rosalinda mezitím rozbalila příkrývky a hned jsme se hladově vrhli na jídlo. Užívali jsme klidu, když tu se náhle Petra pustila do jednoho ze svých oslepujících rozhovorů tak nečekaně, že jsem se kousl do jazyka.

Rosalinda zakoulela očima a sáhla si na hlavu.

"Proboha, dítě," protestovala.

"Promiň, já zapomněla," poznamenala Petra ledabyle. Seděla chvíli s hlavou na stranu a pak řekla: "Chce mluvit s některým z vás. Říká, že se máte snažit ji uslyšet, bude to dělat co nejhlasitěji."

"Dobrá," souhlasili jsme, "ale ty buď zticha, jinak nás oslepiš."

Snažil jsem se ze všech sil, napjal smysly na nejvyšší možnou míru, ale nezachytil jsem nic - jen cosi slabého, jako když se před očima zachvěje horký vzduch. Zase jsme se uvolnili.

"Není to k ničemu," řekl jsem, "budeš jí muset říct, že k ní nedosáhneme. A vy ostatní - mějte se na pozoru."

Následující výměnu informací jsme tlumili podle svých sil, pak nás Petra přestala oslepovat intenzitou svých signálů a začala překládat, co sama přijímala. Musely to být jednoduché signály, aby nám dokázala zprostředkovat i to, čemu nerozuměla, a tak k nám přicházely v podobě dětského žvatlání, něco musela zopakovat i vícekrát. Způsob, jakým to celé probíhalo, se nedá vyjádřit slovy, ale stačilo získat aspoň povšechnou představu a ta byla jasná.

Druhá strana obzvlášť zdůrazňovala Petřinu důležitost, na nás tolik nezáleželo, protože ona musí být chráněna za každou cenu. Její schopnosti jsou vskutku neslýchané, takového kontaktu bylo doposud dosaženo jen po speciálním výcviku a ona je tedy tím nejvýznamnějším objevem. Pomoc se už blíží, ale než k nám dorazí, musíme za každou cenu bojovat o čas a bezpečí - o Petřino bezpečí, o naše zřejmě tolik nejde.

Dost toho bylo nejasného, ale v hlavní věci jsme se nemohli mýlit.

"Zachytili jste to?" zeptal jsem se nakonec ostatních. Potvrdili příjem. Pak zareagoval Michael: "Je to zamotané. Petra má bezpochyby pozoruhodnou sílu projekce, ale řekl bych, že ta žena je moc překvapená, že se s tím setkává u primitivů, všimli jste si? Myslela snad nás?"

"To určitě," ujistila ho Rosalinda. "Vůbec o tom nepochybuju."

"Nějaké nedorozumění," poznamenal jsem. "Petra v ní asi vzbudila dojem, že patříme do hraniční země. A co se -"

Petrin rozhořčený protest mě na chvíli úplně vymazal. Přesto jsem se snažil pokračovat:

"A co se týká té pomoci, to bude nejspíš také omyl. Je přece někde na jihozápad a všichni víme, že tam jsou celé míle pustiny. A jestli má i nějaký konec, jak nám může z druhé strany pustiny pomoci?"

O tom se Rosalinda nechtěla přít.

"Počkáme a uvidíme," prohlásila. "Teď mám tak akorát chuť se trochu prospat."

Cítil jsem totéž, a protože Petra většinu času prospala v koši, přikázali jsme jí, aby měla oči na stopkách a vzbudila nás hned, jakmile zpozoruje něco podezřelého. V mžiku jsme oba usnuli.

Probudila mne Petra, třásla mi ramenem a já jsem viděl, že slunce už zapadá.

"Je tu Michael," vysvětlovala.

Připravil jsem se na příjem.

"Zas našli vaši stopu. U nějaké malé farmy na pokraji divočiny. Pamatuješ se, jestli jste tam tudy projeli?"

Vzpomněl jsem si. Michael pokračoval: "Už se tam vydala jedna skupina. Půjdou po vašich stopách, jakmile se rozední. Vyrazte raději na cestu. Nevím, jak to vypadá před vámi, ale budou se nejspíš snažit odříznout vás od západu. Řekl bych, že se budou držet v malých skupinkách, řetěz jednotlivých stráží nemůžou riskovat, moc dobře vědí o průzkumných hlídkách z hraniční země. S trochou štěstí se tudy třeba dostanete."

"Dobrá," unaveně jsem souhlasil. A ještě na něco jsem si vzpomněl.

"Co je se Sally a Katherine?"

"Nevím, neodpovídají. Už jsme od nich dost daleko. Ví někdo víc?"

Ozvala se Rachel, na tu dálku dost slabě.

"Katherine byla v bezvědomí. Od té doby žádný srozumitelný signál nepřišel. Mark a já se bojíme -, " zaváhala, bála se dokončit větu.

"Tak dál," naléhal Michael.

"Katherine je už tak dlouho v bezvědomí, že máme strach, jestli není mrtvá."

"A Sally?"

Tentokrát byl odpor ještě silnější.

"Myslíme - bojíme se, že má něco s mozkiem... Zachytili jsme jen šmouhy. Byly moc slabé, nic rozumného, a máme strach ..., " nešťastně se odmlčela.

Po menší přestávce začal Michael vysílat silné, ostré obrazy.

"Davide, chápeš, co to znamená? Bojí se nás. Chtějí nás zlomit, aby se dověděli víc- až se nás zmocní. Nesmíš připustit, aby dostali Rosalindu nebo Petru - radši je zabij. Je to jasné?"

Vedle mne ležela Rosalinda. Pohlédl jsem na její vlasy, na nichž se odráželo rudé zapadající slunce, a vzpomněl si na muka, která vyzařovala z Katherine. Při představě, že by tak trpěla ona nebo Petra, jsem se zachvěl.

"Ano," řekl jsem Michaelovi a ostatním. "Rozumím dobře."

Chvíli mě utěšovalo jejich povzbuzení a sympatie, a pak se odpojili.

Petra na mě hleděla spíš s údivem než se strachem.

Ptala se vážně slovy: "Proč říkal, že nás s Rosalindou musíš zabít?"

Rychle jsem se vzpamatoval.

"Jenom jestli nás chytí," odpověděl jsem a snažil se, aby to vypadalo jako nevyhnutelný postup.

Zvažovala to, pak se zeptala:

"Proč?"

"Víš přece," začal jsem, "že jsme jiní, protože oni nedovedou vytvářet myšlenkové obrazy a

obyčejní lidé se těch odlišných bojí -"

"Proč by se nás měli bát? Vždyť jim neublížíme, ne?" přerušila mne.

"Vlastně ani nevím," odpověděl jsem. "Ale bojí se. Ani si to neuvědomují, možná je to pudové. A čím jsou hloupější, tím víc chtějí rozhodovat, jací mají být ti ostatní. A když dostanou strach, začnou být krutí a chtějí ublížit těm, co se odlišují -"

"Proč?" tázala se Petra.

"Prostě to tak je. Kdyby nás chytli, moc by nám ublížili."

"Stejně to nechápu," trvala Petra na svém.

"Tak už to na světě chodí. Svět je složitý a dost ošklivý," sdělil jsem jí. "Až budeš starší, pochopíš to. Ale teď hlavně nechceme, aby někdo ublížil tobě a Rosalindě. Pamatuješ, jak sis polila nohu vařící vodou? Tohle by bylo mnohem horší. Lepší je být mrtvý - to potom spíš tak tvrdě, že ti nikdo nemůže ublížit."

Díval jsem se, jak Rosalinda ve spánku zhluboka oddychuje. Na tvář se jí zatoulala kadeř, zlehka jsem ji odfoukl a jemně ji políbil, aby se nevbudila.

Po chvíli se zas ozvala Petra: "Davide, až nás obě zabiješ -"

Objal jsem ji. "Tiše, miláčku. Nic takového se nestane, protože se nedáme chytit. Teď probudíme Rosalindu, ale o tomhle jí neřeknem. Dělal by si starosti a bude to naše tajemství, souhlasíš?"

"Dobře," Petra přisvědčila.

Zatahala Rosalindu jemně za vlasy.

Chtěli jsme teď znovu něco sníst a cestovat dál, až bude trochu větší tma, abychom se mohli řídit podle hvězd. Při jídle byla Petra neobvykle tichá. Nejdřív jsem myslel, že dumá nad naší nedávnou diskusí, ale jak se ukázalo, mýlil jsem se: brzy se probrala ze zadumání a pronesla: "V Zealandu to ale musí být divné. Každý tam umí dělat myšlenkové obrázky - skoro všichni to dovedou - a nikdo kvůli tomu druhým neublíží."

"Aha, ty sis s nimi povídala, když jsme spali, co?" poznamenala Rosalinda. "Musím přiznat, že tak je to pro nás mnohem příjemnější."

Petra to ignorovala. Pokračovala v úvahách: "Nejsou ale všichni stejně dobří - většinou jen jako ty nebo David," oznámila nám laskavě. "Ale ona to umí líp než většina a má dvě děti a myslí si, že budou taky dobré, jenže jsou ještě malinké. Ale myslí, že tak dobré jako já nebudou. Říká, že já umím dělat silnější myšlenkové obrázky než všichni u nich," zakončila spokojeně.

"To mě vůbec nepřekvapuje," řekla jí Rosalinda. "Teď se musíš ještě naučit dělat dobré myšlenkové obrazy místo těch hlučných," dodala káravě.

Petry se to nijak nedotklo. "Říká, že když to budu cvičit, tak se ještě zlepším, a až vyrostu, musím mít taky děti, které budou umět dělat silné obrázky."

"Skutečně?" řekla Rosalinda. "A proč? Mám pocit, že s myšlenkovými obrazy má člověk jenom problémy."

"V Zealandu ne," Petra zavrtěla hlavou. "Ona říká, že tam o to každý stojí a lidé, kteří to nedovedou, moc trénují, aby se zlepšili."

To už stálo za úvahu. Připomněl jsem si vyprávění strýčka Axela o místech za Černým pobřežím, kde si odchylky myslí, že pravým obrazem jsou oni a všechno ostatní mutanti.

"Říká," rozváděla dál Petra, "že lidem, co se domlouvají jen slovy, něco chybí. Prý bychom je měli litovat, protože i když zestárnou, nebudou si nikdy lépe rozumět. Vždycky budou osamělí, nebudou schopni myšlenkové komunikace."

"Zrovna teď je ani moc nelituju," poznamenal jsem.

"No jo, ale máme je litovat, protože ve srovnání s lidmi, co umějí myslet společně, je jejich život nudný a hloupý," řekla trochu moralisticky Petra.

Nechali jsme ji žvatlat. Občas něco nedávalo smysl, možná ani všechno nechápala, ale jedna skutečnost tu přímo vynikala nad ostatními, totiž že tihle Zealandané, ať už je to kdokoliv a kdekoliv se nalézají, se skromným míněním o sobě samých nevyznačují. S největší pravděpodobností se Rosalinda nemýlila, když vztáhla zmínku o "primitivech" na prosté labradorské obyvatele.

Za jasného svitu hvězd jsme zas vyrazili na cestu, která se stále vinula mezi křovinami a houštím k jihozápadu. Uposlechli jsme Michaelova varování a cestovali co nejtíšeji, oči a uši na stopkách a pátrali po jakémkoliv podezřelém zvuku. Po několik mil jsme slyšeli jen pravidelný tlumený dusot kopyt obřích koní, slabé vrzání popruhů a košů, občas před námi prchalo nějaké zvíře.

Asi tak po třech hodinách jsme vepředu zahlédli neztetelnou tmavou hradbu a pak se náhle jako černá zeď vynořil okraj dalšího lesa.

Hustota lesa se v přítomnosti nedala rozeznat. Považovali jsme za nejlepší držet se rovně, dokud nevjedeme dovnitř, a jestli se tudy nedá projet, budeme pokračovat po okraji, dokud nenajdeme místo, kudy se do něho dá vjet.

Právě jsme vyrazili a ujeli asi sto yardů, když zasvištěla kulka, jak po nás zezadu někdo nečekaně vypálil.

Oba koně se vyděsili a vyrazili kupředu. Málem jsem vyletěl z koše. Když se koně vzepjali, přetrhli olověné lano. Druhý kůň prchal přímo k lesu, pak si to rozmyslel a zahrnul doleva. Náš se pustil za ním. Nezbyvalo nám, než se zaklínit v koši a pevně se držet, zatímco jsme se prodírali deštěm větví a kamení, které vyhazovala do vzduchu kopyta předního koně.

Někde zezadu se ozval další výstřel a my jsme ještě zrychlili...

Těžkopádně jsme se řítili vpřed a zem se pod námi otřásala. Vlevo napříč se něco zablesklo. Při zvuku výstřelu uskočil náš kůň stranou, zahrnul doprava a pádil do lesa. Krčili jsme se v koších a prodírali se namáhavě mezi stromy.

Šťastnou náhodou jsme dovnitř vjeli v místě, kde byly velké kmeny dál od sebe, ale byla to jízda mezi přízraky, jak nám větve bušily do košů a zavěšovaly se na ně. Obří kůň skoro vyorával půdu pod sebou, větším stromům se vyhýbal, prodíral se vpřed a drtil všechno svou vahou a větve a mladé stromky při tom náporu praskaly a pukaly.

Nakonec musel zpomalit, ale panický úprk před výstřely ještě nepolevil. Musel jsem se v koši vzepřít rukama, nohama a celým tělem, aby mě nárazy nerozmlátily na kousky, ze strachu, aby mi některá větev neusekla hlavu, jsem se ani neodvažoval vykouknout.

Nedalo se poznat, jestli nás ještě někdo pronásleduje, ale nebylo to pravděpodobné. Pod stromy byla tma, a kdyby nás normálně vzrostlý kůň chtěl sledovat přes vyvrácené kmeny, které za námi čněly jako ostré kůly, nejspíš by mu rozpáraly břicho.

Kůň se začal uklidňovat, jeho zděšení sláblo, teď už si cestu vybíral, místo aby se jen řítil vpřed. Po levici les náhle zřídil. Rosalinda se vyklonila z koše, sáhla znovu po otěžích a navedla koně tím směrem. Vyjeli jsme šikmo do úzké otevřené mýtiny a znovu uviděli nad hlavami hvězdy. V jejich slabém světle se nedalo poznat, zda mýtinu vytvořili lidé nebo příroda. Chvilí jsme uvažovali, zda si tam můžeme troufnout, a rozhodli jsme se, že snadnější průchod je teď důležitější než usnadněné pronásledování, a pustili jsme se tedy směrem k jihu. Když po jedné straně náhle zapraskaly větve, připravili jsme si šípy, ale byl to jen náš druhý obří kůň. Vyklusl ze stínu stromů s radostným zaržáním a přidal se k nám, jako by byl stále připoután lanem.

Terén byl stále hrbolatější. Stezka se klikatila kolem skal, svažovala dolů roklí a křižovala potoky. Někdy jsme měli nad hlavou nebe, jinde se nad námi zavíraly stromy. Dalo se postupovat jen pomalu.

Odhadovali jsme, že tohle je už opravdu hraniční země. Nevěděli jsme, zda budou naši pronásledovatelé riskovat postup až sem. Chtěli jsme se poradit s Michaelem, ale neodpovídal a nás napadlo, že spí. Nedokázali jsme se rozhodnout, zda už přišel čas zbavit se svých nápadných koní - snad bychom je měli pustit po stezce a sami se dát jinudy pěšky. Bez dalších informací bylo rozhodování těžké. Dokud nevíme, jestli si naši pronásledovatelé troufnou do hraniční země za námi, by bylo jen hloupé zbavit se zvířat; ale jestli ano - snadno nás dostihnou, mohou se za denního světla pohybovat daleko rychleji než my teď. Navíc jsme už byli unaveni a vyhlídka na pěší putování nás nelákala. Znovu jsme se marně pokusili o kontakt s Michaelem, ale o chvílku později rozhodl někdo za nás.

Zrovna jsme se pohybovali v úseku, kde nad námi stromy tvořily temný tunel a koně si pomalu a pracně razili cestu, když tu náhle na mě něco padlo a přimáčklo mě to do koše. Došlo k tomu naprosto bez varování, ani jsem nestačil sáhnout po zbrani. Nějaká těžká váha ze mě vyrazila dech, v hlavě mi

zajiskřilo a já ztratil vědomí.

14

Probíral jsem se pozvolna, stále jen napůl při vědomí.

Volala mě Rosalinda, ta skutečná, která se ukrývala uvnitř a projevovala se jen zřídka. Ta druhá, praktická a schopná dívka, byla jen vnějšková, nacvičená podoba. Vznik tohoto druhého já jsem sledoval už dlouho, od doby, kdy ještě byla jemným, ustrašeným, ale přesto odhodlaným děvčátkem. Nepřátelský svět kolem si uvědomovala snad dřív než ostatní a připravovala se s rozmyslem na boj. Své brnění sestavovala plát po plátu. Pozoroval jsem, jak si vyhledává zbraně a učí se s nimi zacházet, jak si utváří podobu a srůstá s ní tak dokonale, že někdy oklamala i sebe samu.

Miloval jsem dívku, kterou znali všichni. Zbožňoval jsem její vysokou, štíhlou postavu, hrdě pozvednutou hlavu, malá pevná ňadra, dlouhé, štíhlé nohy, způsob, jakým se pohybovala, jisté ruce i její rty, když se usmívala. Miloval jsem její zlaté vlasy a jejich hedvábnou tíhu, sametově hebká ramena a tváře, teplo těla a vůni dechu.

Bylo to snadné, všechno na ní bylo k pomilování, každý ji musel mít rád.

Ale beze zbraní se neobešla, ty její zahrnovaly také krunýř ukutý z nezávislosti a lhostejnosti, vždy působila dojmem jistoty a spolehlivosti, ale i nezájmu a odstupu. Neměla v úmyslu si těmito vlastnostmi získávat oblibu a občas jimi i zraňovala, ale kdo znal všechna proč a proti, je mohl obdivovat, třeba i jako triumf umu nad přírodou.

Ted' tu ale byla ta skrytá Rosalinda, právě odhodila brnění, obnažila srdce a jemně a zoufale mne volala. Slovy se to vyjádřit nedá.

Jsou snad taková, kterými básníci nejasně, bezbarvě opěvují tělesnou lásku, ale jinde selhávají. Z nás obou vyšlehl příval lásky. Ta moje jako hojivá úleva, její byla pohlazením. Vzdálenost i rozdíl mezi námi se rozplývaly a mizely. Setkali jsme se, prostoupili a splynuli. Už jsme neexistovali odděleně, na čas jsme byli jedinou bytostí. Unikli jsme své osamělosti, splynutí bylo dokonalé a sdíleli jsme celý svět...

Skrytou Rosalindu jsem znal jenom já. Michael i ostatní zachytili jen záblesky. Nevěděli, jakou cenu zaplatila za svou vnější podobu. Nikdo z nich neznal mou milovanou, něžnou Rosalindu, toužící po úniku, něze a lásce; tu, která se ted' bála svého vlastního výtvoru, tak jako se bála žít bez brnění.

Délka pocitu nic neznamená. Snad jsme spolu byli jen na okamžik. Důležitá byla pouze jeho existence, vždyť nemá žádné rozměry.

A pak jsme znovu byli sami sebou a já si uvědomil okolní svět: temnou šedivou oblohu, značně nepohodlí a pojednou i Michaelovy dotazy, úzkostlivě se vyptával, co se stalo. S velkým úsilím jsem se vzpamatovával.

"Nevím - něco mě udeřilo do hlavy," ohlásil jsem mu, "ale už jsem myslím v pořádku - jen mě bolí hlava a cítím se hrozně nepohodlně."

Vzápětí jsem si uvědomil příčinu nepohodlí - byl jsem v koši, ale nějak podivně poskládaný a koš byl stále v pohybu.

Michael z toho nebyl moc moudrý. Obrátil se na Rosalindu.

"Seskočili na nás z větví, bylo jich pět nebo čtyři. Jeden přistál Davidovi přímo na hlavě," vysvětlovala.

"Ale kdo?" ptal se Michael.

"Lidé z hraniční země," řekla.

Ulevilo se mi. Nejdřív jsem si myslel, že se nás zmocnili naši pronásledovatelé. Zrovna jsem chtěl požádat o další informace, když se Michael zeptal: "To po vás se v noci střílelo?"

Připustil jsem to, ale možná se střílelo i někde jinde.

"Ne, jiné střelení nebylo," řekl zklamaně. "Doufal jsem, že se mýlili a jsou na falešné stopě. Jsme ted' všichni pohromadě. Oni si myslí, že postupovat do hraniční země v malých skupinkách je moc velké riziko. Máme se tu shromáždit k výpadu asi tak za čtyři hodiny. Odhadem tak stovka lidí. Usnesli se, že lidé z hraniční země si zaslouží preventivně pořádný výprask, jestli na ně opravdu narazíme. Radši se zbavte obřích koní - jejich stopy se nedají zamaskovat."

"Na to je ted' trochu pozdě," řekla mu Rosalinda. "Věším v koši na prvním koni se svázanýma rukama a David na druhém ve stejné pozici."

"Kde je Petra?" zeptal se Michael s obavami.

"Ach, ta je v pořádku. Jede na koni se mnou, sedí ve druhém koši a bratříčkuje se se svým hlídačem."

"Co se přesně stalo?" chtěl vědět Michael.

"No, nejdřív nás zneškodnili, a pak se z lesa vynořili další a zadrželi naše koně. Přinutili nás sestoupit, Davida taky sundali dolů. Debatovali o tom a rozhodli se, že se nás zbaví. Naložili nás do košů, na každého koně se posadil jeden a vyrazili jsme stejným směrem."

"Dál do hraniční země?"

"Ano."

"No, aspoň jedete správným směrem," konstatoval Michael. "Chovají se výhružně?"

"Ale kdepak. Dávají jen pozor, abychom neutekli. Nejspíš tuší, kdo jsme, ale ještě neví, co si s námi počnou. Nejdřív se nemohli dohodnout, ale nejvíc se asi zajímají o naše obří koně. Muž na tomto koni je úplně neškodný. Velice vážně si povídá s Petrou - vypadá jako prost'áček."

"Nemůžeš zjistit jejich úmysly?"

"Ptala jsem se ho, ale asi to neví. Má prostě za úkol nás někam dopravit."

"Takže -" Michael byl výjimečně v rozpacích. "Tedy - myslím, že vám zbývá jen vyčkávat - ale nemůže být na škodu, když bude vědět, že vás sledujeme."

A tak to zůstalo.

Kroutil jsem se a vrtěl a po jistých potížích se mi podařilo postavit se ve zmítajícím se koši na nohy. Muž na druhé straně se ke mně přátelsky natočil.

"Pr, ty tam!" zavolal na koně a přitáhl opratě. Sundal z ramene koženou láhev a přehodil ji přivázanou na řemeni na druhou stranu. Odzátkoval jsem ji, vděčně se napil a hodil zpět. Jeli jsme dál.

Mohl jsem teď pozorovat okolí. Krajina byla těžce postižená, už ne hustý les, i když porostu tu bylo hodně, ale na první pohled mi bylo jasné, že otcova slova o paskvilu přírody jsou pravdivá. Stromy jsem nedokázal pojmenovat. Některé kmeny byly povědomé, ale končily úplně nesprávnou korunou; známé tvary větví vyrůstaly zase z nesprávných kmenů a listí mělo nepatřičné tvary. Výhled vlevo jsem měl na chvíli zakrytý fantasticky tvarovaným plotem ohromných ostružiníků s trny velikosti lopaty. Jinde se zase táhl pruh země, který připomínal říční koryto plné velkých balvanů jenže to byly kulovité houby, které rostly těsně na sobě. Rostly tam stromy s tak měkkými kmeny, že nemohly stát rovně, skácely se a plazily se po zemi. Tu a tam se vyskytovaly skupinky stromečků, byly scvrklé, sukovité a vypadaly strašně staře.

Pokradmu jsem pohlédl na muže v druhé košatině. Zdál se celkem normální, byl jen hrozně špinavý, šaty měl rozedrané a z klobouku zbyly jen trosky. Zachytil můj pohled.

"Tys ještě nikdy nebyl v hraniční zemi, chlapče?" zeptal se.

"Ne," odpověděl jsem. "Je to takové všude?"

Zašklebil se a zavrtěl hlavou.

"Dvě stejná místa tu nenajdeš - proto se tomu říká hraniční země. Žádná poctivá rasa - zatím."

"Zatím?" opakoval jsem.

"Jo, za čas se to ustálí. Divočina byla kdysi taky hraniční zemí, ale je už stálejší, jako váš kraj. Počítám, že Bůh nejspíš zkouší naši trpělivost, ale dává si načas."

"Bůh?" řekl jsem pochybovačně. "Učili jsme se, že v hraniční zemi vládne ďábel."

Zavrtěl hlavou.

"U vás se to tak říká, ale je to jinak, chlapče. Ďábel panuje u vás, tam má své království. U vás jsou lidi domýšliví - s tím svým pravým obrazem - cha - chtějí být jako dávní lidé. Z Utrpení se nepoučili..."

Dávní lidé si taky mysleli, že oni jsou nejlepší, vrcholný výtvar. A co ty jejich ideály, to oni prý vědí nejlíp, jak se má svět řídit. A jejich úmysly prý byly lepší než záměry samého Boha."

Zavrtěl hlavou.

"Jenže to nefungovalo, chlapče. Ani nemohlo. Nebyli konečným a vrcholným božím výtvozem, Bůh přece nikdy neříká poslední slovo. Kdyby to udělal, byl by mrtvý, ale On není mrtvý, On se mění a zdokonaluje jako všechno živé. A jak se tak snažili všechno uspořádat podle věčného pravzoru, který

vymyslí jen pro vlastní potřeby, Bůh na ně seslal Utrpení, aby je zničil a připomněl jim, že život je změna. A viděl, že lidi nezvolili správnou cestu, proto zamíchal karty, aby zjistil, jestli nebude rozdání příště lepší."

Chvíli o tom uvažoval a pak pokračoval: "Ale asi málo míchal. Zdá se, že na některých místech dostali stejné karty. Třeba tam, odkud přicházíte vy. Tam si pořád postaru myslí, že jsou posledním Božím výtvozem, své názory prosazují za každou cenu, chtějí to zaonačit ke stejným koncům, co posledně přivolaly Utrpení. A jednoho dne toho bude mít Bůh dost, jak se lidi pořád nedokážou poučit, a ukáže jim zas pár figlů."

"Aha," řekl jsem neurčitě, abych ho nepopudil. Pomyslel jsem si, jak je podivné, kolik lidí má přesné informace o Božích úmyslech.

Ale tento muž své přesvědčování ještě nepovažoval za ukončené. Mávl rukou ke zruďné krajině okolo a tu jsem si všiml jeho vady: na pravé ruce mu chyběly tři prsty.

"Jednoho dne," kázal dál, "tu vznikne něco nového. Nové rostliny a nové bytosti. Utrpení byl otřes a zároveň nový začátek."

"Ale aby dosáhli dokonalosti, ničí všechny odchylky," připomněl jsem.

"Jo, zkoušejí to, myslí, že to jde," souhlasil. "Jsou to zabeďněnci, chtějí se udržet na úrovni dávných lidí - ale copak to jde? Z čeho usuzují, že jejich obilí a ovoce a zelenina jsou stejné? A nehádají se snad pořád kvůli tomu? A nakonec vyhraje ten, kdo má vyšší výnosy. Kříží dobytek, aby dosáhli odolnosti a lepší dojivosti a výnosů masa. Jasně, zřejmých odchylek se dokážou zbavit, ale kdo ví, jestli by dávní lidé dnešní plodiny vůbec poznali. Určitě ne. Víš, ono se to nedá zastavit. Můžeš jim bránit a ničit a můžeš to zpomalit a přizpůsobit si to, ale děje se to dál. Jen se podívej na tyhle koně."

"Vláda je schválila," řekl jsem mu.

"Jasně. To jsem zrovna myslel," odpověděl.

"Ale jestli se to děje dál, tak proč vlastně muselo přijít Utrpení?" namítl jsem.

"U některých forem to jde dál," řekl, "ale u člověka ne, ani u takových, jako byli dávní lidé a ti, co k nim patříš ty, takoví se pořád brání. Nepřipustí žádnou změnu, zaklapnou petlici a všechno udržují při starém, protože se drze považují za dokonalé. Spočítali si, že pravým obrazem jsou jen oni. Z toho jim plyne, že sami můžou reprezentovat Boha a mají tak právo rozhodovat: „Až sem, a dál ne.“ A to je jejich velký hřích: chtějí potlačit, co je v životě poctivé."

Poslední věty byly poněkud v rozporu s dřívějšími, něco v nich ve mně vzbudilo podezření, že jsem se s podobným vyznáním víry už někde setkal. Chtěl jsem rozmluvu dovést k praktičtějším tématům a zeptal jsem se, proč nás zajali.

Nic určitého nevěďěl, jen mě ujistil, že se to tak v hraniční zemi dělá s vetřelci vždycky.

Po chvíli uvažování jsem se opět spojil s Michaellem.

"Co jim podle tebe máme pověďet?" ptal jsem se. "Počítám s výsledkem. Až zjistí, že po tělesné stránce jsme normální, budeme muset nějak odůvodnit, proč jsme na útěku."

"Nejlepší bude přiznat pravdu, ale jen to nejněnutnější. Zahraj to podobně jako Sally a Katherine. Poskytni jim jen povšechnou představu," navrhol.

"Dobrá," souhlasil jsem. "Petro, ty všemu rozumíš? Řekni jim, že můžeš vysílat myšlenkové obrazy Rosalindě a mně. Nemluv vůbec o Michaellovi nebo lidech ze Zealandu."

"Ze Zealandu nám jdou na pomoc. Už nejsou tak daleko jako předtím," řekla důvěřivě.

Michael to bral skepticky. "To je všechno moc hezké - jestli to dokážou. Ale nezmiňuj se o nich."

"Dobře," souhlasila Petra.

Uvažovali jsme, jestli máme informovat své dva strážce o zamýšleném pronásledování, a rozhodli se, že to nemůže být na škodu.

Muže ve druhém koši to nepřekvapilo.

"Fajn, to se nám hodí," prohlásil. Víc nevysvětlil a plahočili jsme se dál.

Petra se dala znovu do rozhovoru se svou vzdálenou přítelkyní a teď už nebylo pochyb, že vzdálenost je menší, k navázání spojení nepotřebovala zničující sílu a já jsem poprvé - s jistým úsilím - dokázal zachytit kousky konverzace i z druhé strany. I Rosalindě se to podařilo. Položila otázku jak nejsilněji mohla. Neznámá zesílila projekci a zachytili jsme ji zřetelně, porozuměli, jak ji těší náš kontakt i

to, že jí můžeme dát víc informací než doposud Petra.

Rosalinda vše obsírně vysvětlila, také že nejsme v bezprostředním nebezpečí. Z druhé strany nám radili: "Buďte opatrní. Se vším souhlaste, snažte se získat čas. Zveličujte nebezpečí, které vám hrozí od vlastních lidí. Těžko radit, když neznáme váš rod. Některé deviační rody vykazují jistou dávku normalnosti. Neuškodí trochu přehánět vaši vnitřní odlišnost. Nejdůležitější je ovšem to děvče. Uchraňte ji za každou cenu. Takovou schopnost projekce jsme u tak mladého člověka ještě nikdy nezaznamenali. Jak se jmenuje?"

Rosalinda zobrazila písmena. Pak se zeptala: "Ale vy jste kdo? Co je to ten Zealand?"

"My jsme noví lidé - podobní vám. Lidé, kteří dovedou komunikovat myšlenkami. Chceme vytvořit nový svět - ne jako svět dávných lidí a divochů."

"Jako to zamýšlel Bůh?" zeptal jsem se s pocitem, že tady jsem na známé půdě.

"To nevím. Ví to vůbec někdo? Ale jsem si jistá, že dokážeme vytvořit lepší svět, než měli dávní lidé. To byli jen inteligentní pololidé, trochu lepší než divoši, odříznutí jeden od druhého, spojovala je jen nicneřikající slova. Často je odlišovala i rozdílná řeč a rozdílná víra. Někteří dovedli přemýšlet, ale museli existovat jen jako jedinci. Občas dokázali sdílet emoce, ale kolektivně myslet neuměli. Dokud žili v primitivních podmínkách, přežívali jako všichni živočichové, ale když učinili svůj svět složitějším, nedokázali ho ovládat, nebyla jim dopřána shoda názorů. V malých jednotkách se naučili spolupracovat konstruktivně, ale ve velkých celcích jen destruktivně. Mířili příliš vysoko, ale za své činy pak nechtěli nést zodpovědnost. Způsobili obrovské problémy a strčili pak slepě hlavy do písku. Víš, chyběla jim schopnost dorozumění i pochopení. V nejlepším případě mohli být pouze nedokonalými živočichy.

Nemohli nikdy uspět. Kdyby byli nezpůsobili Utrpení, které je skoro zničilo, byli by se vyvíjeli s bezohledností zvířat a skončili v bídě a nedostatku a nakonec smrtí hladem jako barbaři. V každém případě byli předem odsouzeni k zániku, protože to byl nevyhovující lidský druh."

Znovu mne napadlo, že tihle Zealandané tedy opravdu netrpí komplexem méněcennosti. Mé vychování takovou neúctou k dávným lidem nedovolovalo. Zatímco jsem s tím zápolil, zeptala se Rosalinda: "Ale co vy? Odkud pocházíte?"

"Naši předkové se naštěstí narodili na ostrově - vlastně na dvou oddělených. Utrpení a jeho následkům neunikli, i když to tam nebylo tak zlé jako jinde, ale byli odříznuti od světa a klesli skoro k barbarství. Pak se náhle objevili lidé, kteří dokázali navzájem sdílet myšlenky. Ti, co to uměli nejlépe, vypátrali jiné, kteří nebyli tak dobří, a učili je to rozvíjet. Lidé schopní přenosu myšlenek spolu přirozeně uzavírali sňatky, a tak tento povahový rys stále sílil.

Později nacházeli tvůrce myšlenkových obrazů také jinde. Tehdy už si začínali uvědomovat svůj šťastný osud, zjistili totiž, že lidé schopní myšlenkové komunikace jsou obvykle pronásledováni i tam, kde tělesná deviace moc neznamená.

Lidem v těchto krajích se dlouho nedalo nijak pomoci - někteří se pokoušeli přeplavit na Zealand v kanoích, občas se tam i dostali - ale později jsme už měli dopravní prostředky a některé se nám podařilo dostat do bezpečí. Teď se o to pokoušíme vždycky, když navážeme kontakt - ale takovou vzdálenost jsme zatím ještě nepřekonávali. I tak je to pro mě dost velké vypětí. Brzy to bude snadnější, ale teď budu muset končit. O to děvčátko pečujte. Má unikátní schopnosti a to je strašně důležité. Chraňte ji za každou cenu."

Myšlenkové obrazy zesláblly a chvíli se nedělo nic. Pak se ozvala Petra. Většina promluvy jí asi ušla, ale konec zachytila docela dobře.

"To bylo o mně," ohlásila s uspokojením a nežádoucím nadšením.

Zapotáceli jsme se a znovu se vzpomínali.

"Dávej přece pozor, ty domýšlivé děcko. Zatím jsme ještě nenarazili na Chlupatého Jacka," Rosalinda se ji pokoušela umírnit. "Michaeli," ptala se dál, "dosáhlo to až k tobě?"

"Ano," Michael odpovídal zdrženlivě. "Jako by poučovala malé děti. Ale dálka to teda je pořádná. Nechápu, jak nám můžou přijít dost rychle na pomoc. My za vámi vyrazíme za pár minut."

Obří koně se s dupotem valili dál. Krajina tu byla stále podivná a děsivá, zvlášť pro toho, kdo byl vychován v respektu k patřičným tvarům. Ne vše bylo ovšem tak fantastické jako na jihu, jak líčil strýček Axel, na druhé straně prakticky nic tu nepřipomínalo důvěrně známé věci, nic nebylo podle

pravidel. Ve zdejšímu chaosu už vůbec nehrálo roli, je-li ten který strom anomálie nebo jen směsina, a přece se nám ulevilo, když jsme načas z lesa vyjeli do volné krajiny - i tady byly ovšem křoviny nestejnorodé, nepojmenovatelné a také tráva byla prapodivná.

Udělal jsem jen jednu zastávku na občerstvení a za necelou půlhodinu jsme byli už zase na cestě. Opět jsme projeli několika pruhy lesa a asi za dvě hodiny dorazili k nevelké řece. Na naší straně se půda svažovala a tvořila příkrý břeh, na druhé straně byl pás nízkých, načervenalých skal.

Obrátili jsme dolů po proudu a drželi se nahoře na břehu. O čtvrt míle dál rostl znetvořený strom ve tvaru obrovské dřevěné hrušky a větve z něho vyrůstaly v jednom velkém chumáči a tady tvořilo říční koryto ve břehu zářez, kterým se naši koně dostali dolů k vodě. Přebrodili jsme řeku a zamířili do průrvy mezi útesy. Ukázalo se, že je to jen pouhá rozsedlina, místy tak úzká, že se koše odíraly o stěny, jen ztěžka jsme se tudy protlačili. O sto yardů dál se cesta rozšířila a začala šikmo stoupat do krajiny.

Tam, kde se z útesů staly jen pouhé říční břehy, postavilo se nám do cesty sedm, osm mužů s luky v rukou. Nevěřicně si prohlíželi obří koně a byli napůl přichystáni k útěku. Zastavili jsme těsně u nich.

Muž v druhém koši škul hlavou.

"Tak dolů, chlapče," řekl.

Z prvního koně už slézaly Petra a Rosalinda. Jakmile jsem sestoupil, muž popohnal koně a ti se těžkopádně pohnuli vpřed. Petra mě nervózně chytila za ruku, ale otrhaní, ošuntělí lučištníci se teď víc zajímali o koně než o nás.

Na skupince nebylo nic děsivého. Jedna ruka s lukem měla šest prstů, jeden muž měl hlavu jako vyleštěné hnědé vejce bez jediného vlásku či vousu, další měl neobyčejně velké nohy a ruce a ostatní měli asi své odlišnosti skryty pod hadry.

Rosalinda i já jsme pocítili úlevu nad tím, že nevidíme groteskní zrůdy, jak jsme napůl očekávali. Zjištění, že tu nikdo neodpovídá tradičnímu popisu Chlupatého Jacka, dodalo odvahy i Petře. Po chvíli zmizeli koně na stezce mezi stromy a muži se obrátili k nám. Několik z nich jsme měli následovat, zbytek jich zůstal na místě.

Vyšlapaná stezka vedla pár set yardů dolů mezi stromy a pak jsme se octli na mýtině. Po pravé straně jsme znovu měli hradbu červenavých skalisek asi čtyřicet stop vysokých. Bylo jasné, že jsme teď na odvrácené straně hřebenu, který zadržoval řeku, a celá plocha skály byla poseta otvory a k nejhořejším vedly nahrubo posplétané žebříky z větví.

Na plošině vpředu stály halabala rozestavěné chatrče a stany. Mezi nimi kouřilo pár ohňů. Bezcičně se tam potulovalo několik otrhaných mužů a o dost větší počet ucouraných žen.

Kličkovali jsme mezi chatrčemi a hromadami odpadků až k největšímu stanu. Při pohledu zblízka to byla stará plachta na zakrývání stohu - zřejmě kořist z loupežné výpravy - a byla připevněná na rámu ze svázaných tyčí. Ve vchodu seděla na židličce nějaká postava. Při našem příchodu člověk vzhlédl. Při pohledu na jeho tvář mě zachvátila panika - strašně se podobal otcí. Pak jsem ho poznal - byl to onen "pavoučí muž", kterého jsem před sedmi, osmi lety poznal jako zajatce ve Waknuku.

Naši dva průvodci nás postrčili dopředu před něj. Všechny tři si nás prohlédl. Oči mu jezdily po Rosalindině štíhlé postavě způsobem, který se mi nelíbil - a jí také ne. Pak si ještě pozorněji prohlédl mne a s jistým uspokojením pokývl hlavou.

"Pamatuješ si mne?" ptal se.

"Ano," odpověděl jsem.

Odvrátil pohled od mé tváře. Přelétl očima změt chatrčí a baráků a znovu se na mne zahleděl.

"Waknuku se to tu moc nepodobá," poznamenal.

"Moc ne," souhlasil jsem.

Dost dlouho uvažoval. Pak se ozval znovu.

"Víš, kdo jsem?" ptal se.

"Myslím, že vím. Asi jsem to uhodl," odpověděl jsem.

Pozvedl tázavě obočí.

"Otec měl staršího bratra," řekl jsem. "Až do tří nebo čtyř let ho považovali za normálního.

Potom zrušili certifikát a poslali ho pryč."

Pomalu přikývl.

"Není to celá pravda," řekl. "Jeho matka ho milovala. I jeho chuť. Takže když si pro něj přišli, byl už pryč - ale to se samozřejmě ututlalo. Prostě to ututlali, jako by se nestalo vůbec nic." Znovu se zamyslel. Pak dodal: "Nejstarší syn. Dědic. Waknuk měl být můj - nebýt tohoto." Natáhl dlouhou paží a nějakou dobu ji pozoroval. Pak ji spustil a znovu si mne prohlížel.

"Znáš správnou délku lidské paže?"

"Ne," přiznal jsem.

"Já taky ne, ale někdo v Rigu ji zná, nějaký expert na pravou podobu. Waknuk není pro mě - musím žít jako divoch mezi divochy. Ty jsi nejstarší syn?"

"Jediný syn," informoval jsem ho. "Byl ještě mladší, ale -"

"Bez certifikátu, co?"

Přisvědčil jsem.

"Tak ty jsi také přišel o Waknuk?"

Tohle mě nikdy netrápilo. Vlastně jsem ani nepředpokládal, že mi Waknuk připadne. Žil jsem vždycky v pocitu nejistoty - očekávání, téměř v jistotě, že mne jednoho dne odhalí. Už jsem s tím žil příliš dlouho, a nesdílel jsem tedy jeho zášť ani hořkost. Bylo už rozhodnuto a byl jsem rád, že jsem odtamtud pryč, a to jsem mu také řekl. Nijak jsem ho tím nepotěšil. Zamyšleně mne pozoroval.

"Nemáš odvalu bojovat za svá práva?" provokoval.

"Když máte na Waknuk právo vy, nemůže patřit mně," upozornil jsem ho. "Ale chtěl jsem vlastně říci, že už mám utajovaného života dost."

"Tady tak žijeme všichni," řekl.

"Možná," prohlásil jsem, "ale můžete žít vlastními životy. Nemusíte nic předstírat. Nemusíte pořád pozorovat své chování a rozmýšlet se, než něco řeknete."

Pomalu přikývl.

"My o vás víme. Máme svoje cestičky," řekl, "ale nechápu, proč vás pronásledují v takovém množství."

"Asi to bude tím," vysvětloval jsem, "že jim děláme větší starosti než ostatní odlišní tvorové, protože naše odchylka se nedá poznat na první pohled. Myslím, že mají podezření, že je nás daleko víc, než zatím zjistili, a potřebují to z nás dostat."

"Další pádný důvod nedat se chytit," prohlásil.

Uvědomoval jsem si, že se ozývá Michael a Rosalinda mu odpovídá, ale nebyl bych zvládl dva rozhovory najednou a nechal jsem to tedy na ní.

"Tak oni za váma táhnou rovnou do hraniční země? Kolik jich je?" vyzvídal.

"Přesně to nevím," řekl jsem a uvažoval, co bude výhodnější.

"Prý to můžete zjistit," řekl.

Ptal jsem se sám sebe, co všechno o nás vědí a jestli vědí i o Michaelovi - ale nebylo to pravděpodobné. Přimhouřil oči a pokračoval: "Neměl by sis s námi zahrávat, chlapče. Oni jdou po vás a teď jste svoje problémy zatáhli až sem. Myslíš, že nám na vás záleží? Klidně jim můžeme některého z vás předhodit."

Petra zachytila hrozbu a zpanikařila.

"Je jich přes sto," řekla.

Zamyšleně na ni pohlédl.

"Takže tam máte svého člověka, skoro jsem si to myslel," poznamenal. Znovu pokývl. "Sto mužů na tři - není to trochu moc? Příliš mnoho ...aha..." obrátil se ke mně. "Asi se v poslední době roznesly řeči o potížích v hraniční zemi."

"Ano," potvrdil jsem.

Zašklebil se.

"To se nám hodí. Poprvé se rozhodli, že zaútočí první. Napadnou nás a budou chtít dostat i vás. Určitě sledují vaše stopy. Kam už došli?"

Po konzultaci s Michaellem jsem zjistil, že hlavní skupina má před sebou ještě několik mil, než se připojí k té, co na nás střílela a vyplašila obří koně. Teď jsem to musel nějakým srozumitelným způsobem

oznámít muži před sebou. Přijal informace s povděkem a celkem s klidem.

"Je s nimi tvůj otec?" zeptal se.

Na tohle jsem se dosud Michaela neodvážil zeptat. Ani teď ne. Jen jsem se na chvíli odmlčel a pak řekl: "Ne." Koutkem oka jsem zahlédl, jak se Petra pokusila promluvit a Rosalinda ji rychle umlčela.

"Škoda," řekl pavoučí muž. "Už dlouho doufám, že se s ním jednou setkám za výhodnějších podmínek. Hádal jsem, že s nima bude. Asi to není tak udatný obránce pravého obrazu, jak se tvrdí." Upřeně a pronikavě na mne hleděl. Ucítíl jsem Rosalindiny sympatie. Vědomí, že porozuměla, proč jsem se na otce Michaela nezeptal, působilo jako stisk ruky.

Potom náhle muž ode mne odvrátil pozornost a začal si prohlížet Rosalindu. Oplatila mu pohled. Stála tam vzpřímená, důvěřivá, dlouhé vteřiny na něj hleděla klidně, chladnokrevně. Náhle se k mému překvapení zlomila. Sklopila oči a zčervenala. Tiše se zasmál...

Ale mýlil se. Tohle nebyla kapitulace před silnější osobností, před dobyvatelem. Její vnitřní síly zlomila nenávist a odpor. V mysli jsem jí zahlédl jeho obraz - hrozivě přehnaný. V Rosalindě propukl strach, který tak dobře skrývala, byla vyděšená ne jako žena, přemožená mužem, ale jako dítě, které se polekalo zrůdy. Tento mimovolný obraz zachytila i Petra a úlekem vykřikla. Skočil jsem na něho, převrhl stoličku a poválil ho na zem. Zezadu na mě skočili dva muži, ale stačil jsem mu uštedřit alespoň jednu přesnou ránu, než mne odtáhli pryč.

Pavoučí muž se pomalu zvedl a třel si tvář. Nevesele se mračil.

"Odvalu máš," připustil, "ale víckrát to nedělej." Postavil se na své klátivé nohy. "Naše ženské sis moc neprohlédl, co, chlapče? Po cestě se na ně podívej. Možná pak leccos pochopíš. A navíc - tahle může mít děti. Toužím už dlouho po dětech - i kdyby třeba náhodou byly trochu po tátovi."

Znovu se zašklebil a pak se na mne zamračil. "Ber to, jak to je, chlapče. Buď rozumný, druhou šanci už ti nedám."

Pohlédl na muže, kteří mě drželi.

"Odved'te ho," přikázal jim. "A jestli nepochopí, že se má držet zpátky, zastřelte ho."

Ti dva mnou neurvale škubli a táhli mě za sebou. Na konci mýtiny mi jeden z nich nohou pomohl na stezku.

"A nezastavuj se," řekl.

Vstal jsem a otočil se, ale muž na mne mířil šípem a posunky mě vybízel k odchodu. Poslechl jsem a šel dál, dokud mě neskryly stromy, pak jsem se začal plížit zpět.

Přesně tohle čekali. Ale nezastřelili mne, dostal jsem jenom výprask a pak mne hodili do houští. Pamatuju si, jak jsem letěl vzduchem, ale na dopad si nevzpomínám.

15

Někdo mě táhl po zemi. Pod rameny jsem cítil ruce, tělem jsem rozhrmoval větvičky a ty mne šlehalý po tváři.

"Ššš -" šeptal tichý hlas za mými zády.

"Za minutku budu v pořádku," zašeptal jsem také. Tah ustal. Ležel jsem a sbíral síly, a pak jsem se převalil na břicho. Předě mnou seděla na patách velmi mladá žena a prohlížela si mne.

Slunce už bylo nízko a pod stromy bylo šero. Neviděl jsem ji zřetelně. Po obou stranách opálené tváře jí visely tmavé vlasy a z tváře zářily vážné, temné oči. Na sobě měla rozedrané, poskvrněné šaty v nepopsatelném žlutohnědém odstínu. Byly bez rukávů, ale největším překvapením pro mě byla nepřítomnost kříže. Nikdy předtím jsem se nesetkal se ženou, které by na oděvu chyběl ochranný kříž. Vypadalo to podivně, skoro neslušně. Po několik vteřin jsme si hleděli do tváře:

"Tys mě nepoznal, Davide," řekla smutně.

Měla pravdu. Upomenul jsem se, až když vyslovila mé jméno.

"Sophie," řekl jsem, "ach, Sophie..."

Usmála se.

"Můj milý Davide," řekla. "Ublížili ti moc?"

Zkoušel jsem pohybovat rukama a nohama. Byly ztuhlé a na několika místech to bolelo, právě tak i hlava a tělo. Na levé tváři jsem měl zaschlou krev, ale cítil jsem, že nic zlomeného nemám. Chtěl jsem se zvednout, ale ona vztáhla ruku a chytila mne za paži.

"Ne, ještě ne. Počkej, až bude tma." Stále na mne hleděla. "Viděla jsem, když tě přivedli. Tebe a to malé děvče a tu druhou dívku - kdo je to, Davide?"

To mne vzburcovalo. Zoufale jsem zatoužil po Rosalindě a Petře, a nemohl jsem navázat spojení. Mou paniku ucítil Michael a hned se ozval. Bylo to konejšivé a mně se ulevilo.

"Bohudík, vyděsil jsi nás k smrti. Buď klidný, obě jsou v pořádku, jsou unavené a vyčerpané, teď spí."

"Je Rosalinda -?"

"Vždyť ti povídám, že je v pořádku. Co je s tebou?"

Všechno jsem mu pověděl, trvalo to jen pár vteřin, ale dost dlouho na to, aby to vzbudilo Sophiinu pozornost a zvědavost.

"Kdo je ta dívka, Davide?" opakovala.

Vysvětlil jsem jí, že Rosalinda je moje sestřenice. Při řeči mne pozorovala a potom pomalu přikývla.

"On o ni stojí, že?" ptala se s přízvukem na slově "on".

"Řekl to tak," připustil jsem zachmuřeně.

"Mohla by mu dát děti?" naléhala.

"Co máš v úmyslu?" zeptal jsem se.

"Jsi do ní zamilovaný?" pokračovala.

Slova, pouhá slova. Když se myšlenky dokážou nerozlučně smísit, když už žádná není pouhým soukromým vlastnictvím a každý jednotlivec převezme z toho druhého tolik, že už nikdy nemůže být osamělý, když člověk začne vidět společným pohledem, když dva milují jedním srdcem a sdílejí spolu každou radost a prožívají chvíle dokonalého splynutí a rozdělit je může jen vzájemná tělesná touha - co pak znamenají slova? Jsou zcela nedostačující.

"Naše láska je vzájemná," řekl jsem.

Sophie přisvědčila. Zvedla pár proutků a lámala je s očima upřenými na své hnědé prsty. Pak řekla: "Odešel - tam, co se bojuje. Ona je teď v bezpečí."

"Spí," oznámil jsem jí. "Spí teď obě."

Udiveně ke mně vzhledla.

"Jak to víš?"

Krátce a jednoduše jsem jí to objasnil. Poslouchala a dál přelamovala proutky. Potom přikývla.

"Vzpomínám si. Matka říkala, že v tobě je něco... někdy se jí zdálo, že jí rozumíš dřív, než promluví. Je to tak?"

"Asi ano. Tvoje matka to asi také trochu uměla, snad o tom ani nevěděla," řekl jsem.

"To musí být nádherná vlastnost," řekla skoro toužebně. "Něco jako další oči - uvnitř těla."

"Něco podobného," připustil jsem. "Těžko se to vysvětluje. Ale pořád to nádherné není, někdy to může dost bolet."

"Každá devíci působí bolest - neustálou bolest," řekla. Seděla pořád na patách a hleděla na ruce v klíně nevidoucima očima.

"Kdyby mu dala děti, už by mě nechtěl," řekla nakonec.

Nebyla tak velká tma, abych neviděl záblesk na její tváři.

"Sophie, moje milá," řekl jsem, "ty ho máš ráda - toho pavoučího muže?"

"Ne, tak mu neříkej - prosím - my za svou podobu nemůžeme. Jmenuje se Gordon. Je ke mně laskavý, Davide. Má mě rád. Kdybys měl tak málo jako já, pochopil bys to líp. Nikdy jsi osamělost nepoznal. Nemůžeš chápat tu hroznou prázdnotu, která tu na každého číhá. Ráda bych mu dala děti, kdybych mohla... Já - ach, proč nám to dělají? Proč mě nezabili? To by nebylo tak kruté..."

Seděla mlčky. Pod stisknutými víčky jí vytryskly slzy a stékaly jí po tváři. Vzal jsem její ruku do svých. Znovu se mi připomněl ten den. Viděl jsem muže, zavěšeného do ženy, na hřbetě soumara malou postavičku, která mi mávala, mizejíc mezi stromy. Vzpomněl jsem si na svou samotu, mokrou pusku na tváři a kadeř na žluté stužce v dlani. Díval jsem se na Sophii a srdce mě bolelo.

"Sophie," řekl jsem, "miláčku, k tomu nedojde. Rozumíš? Nesmí se to stát. Rosalinda to nedovolí, dobře to vím."

Znovu otevřela oči a hleděla na mne závojem slz.

"To o nikom jiném nemůžeš vědět. Jenom se pokoušíš -"

"Kdepak, Sophie, já to vím. Ty a já se známe jen málo, ale s Rosalindou to je jiné, je to součást toho, čemu se říká společné myšlení."

S pochybami mě pozorovala.

"Opravdu? Nechápu -"

"Ani nemůžeš. Ale je to pravda. Věděl jsem, co si myslí o tom pavou - o tom muži."

Ještě stále trochu pochybovala.

"Ale moje myšlenky nemůžeš znát, že ne?" ptala se dychtivě.

"Jen tak jako ty moje," ujistil jsem ji. "To není vyzvídání. Spíš jako když umíš mluvit pomocí myšlenek, když chceš, nebo je nepoužívat, když je chceš mít jen pro sebe."

Jí se to vysvětlovalo hůře než strýčku Axelovi, ale dalo mi tolik práce hledání jednoduchých výrazů, že jsem náhle zjistil, že se setmělo a já mluvím k někomu skoro neviditelnému. Umlkl jsem.

"Je už dost tma?"

"Ano. Když si dáme pozor, nebude to nebezpečné. Můžeš jít? Není to daleko."

Když jsem se zvedal, uvědomil jsem si svou ztuhlost i modřiny, ale šlo to celkem slušně. Viděla zřejmě v šeru lépe než já, vzala mne za ruku a určovala směr. Drželi jsme se mezi stromy, ale vlevo probleskovaly ohně a já jsem si uvědomil, že se pohybujeme v blízkosti tábořiště. Obešli jsme ho až k nízkému útesu, který ho uzavíral na severozápadě, a šli pak ve stínu jeho úpatí ještě asi padesát yardů. Tam zastavila a položila mi ruku na jeden z hrubých žebříků, které bylo vidět na skále.

"Pojď za mnou," zašeptala a náhle zmizela směrem nahoru.

Šplhal jsem opatrněji, dokud jsem nevylezl po žebříku až nahoru do místa, kde byl připevněný ke skalní římsě. Vztáhla ruku a pomohla mi dovnitř.

"Posaď se," řekla mi.

Světlejší otvor, kterým jsem prolezl, teď zmizel. Pohybovala se, jako by něco hledala. Náhle jsem uviděl jiskry vykřesané ocílkou. Rozfoukala je a zapálila dvě svíčky. Byly krátké, tlusté a poseté stopami kouře a ohavně páchly, ale bylo při nich vidět, kde jsme.

Jeskyň měla asi patnáct stop do hloubky a devět do šířky a byla vytesána v písčité skále. Vchod zakrýval kožený závěs, pověšený na háku. V jednom rohu byla ve stropě trhlina, kterou asi ve vteřinových intervalech nepřetržitě kapala voda. Padala do dřevěného vědra a odtud odtékala stružkou po celé délce jeskyně a východem ven. V druhém rohu byla jakási matrace z drobných větviček, pokrytá kůžemi a otrhanou přikrývkou. Byla tam trocha kuchyňského nádobí a několik hrnců. Sazemi znečištěný otvor blízko vchodu, teď prázdného, ukazoval důmyslný větrák, vedoucí z jeskyně ven. Z výklenků ve zdech vyčnívaly rukojeti několika nožů a jiných nástrojů. Blízko proutěné matrace ležel oštěp, šíp a kožený toulec s tuctem šípů. To bylo asi tak celé vybavení jeskyně.

Vzpomněl jsem si na kuchyni v domku Wenderových. Čistý, světlý pokoj, který působil tak přátelsky, protože na stěnách nebyly žádné průpovídky. Blikající svíčky vysílaly ke stropu mastný kouř a páchly.

Sophie ponořila misku do džberu, vyhrabala z výklenku poměrně čistý hadr a přinesla mi ho. Smyla mi krev z tváře a vlasů a zkoumala ránu.

"Je to jen škrábanec a není hluboký," řekla konejšivě.

Umyl jsem si v misce ruce. Vylila vodu do odpadní stružky, vypláchla misku a odložila ji.

"Davide, máš hlad?" ptala se.

"Pořádný," řekl jsem. Nejedl jsem celý den, vyjma jedné krátké zastávky.

"Zůstaň tu, hned se vrátím," nabádala mne a protáhla se pod koženým závěsem.

Seděl jsem a pozoroval stíny, které tančily po skalních stěnách, a poslouchal kapání vody. Tohle je na hraniční zemi nejspíš hotový přepych, říkal jsem si. "Musel bys mít tak málo jako já..." řekla Sophie, ale materiální hodnoty tím nemyslela. Abych unikl pocitu osamění a špinavosti, vyhledal jsem Michaelovu společnost.

"Kde jste? Informuj mě o situaci," žádal jsem ho.

"Utábořili jsme se na noc," sdělil mi. "Potmě je postup příliš nebezpečný." Pokusil se mi vyličít

krajinu, kterou viděl před západem slunce, ale mohli být na kterémkoliv z tuctu míst podél naší cesty. "Celý den byl postup dost pomalý a taky únavný. Tihle lidé z hraniční země své lesy dobře znají. Pořád čekáme pořádné přepadení ze zálohy, ale je to jen samé záškodnictví a drobné nepokoje. Máme tři mrtvé a sedm raněných - jen dva vážně."

"Ale stále postupujete?"

"Ano. Převládá mínění, že když už jsme se dostali tak daleko, máme příležitost dát celé hraniční zemi pořádně na pamětnou. A navíc vás tři chtějí rozhodně polapit. Proslýchá se, že je vás po Waknuku a okolních distriktech roztroušených několik tuctů - možná víc a vy musíte být přinuceni k návratu, abyste je identifikovali." Tady se odmlčel, a pak nešťastně, ustaraně pokračoval: "Vlastně, Davide, mám strach - hrozně se bojím, že už zbývá jen jeden, vlastně jedna."

"Jak to?"

"Rachel se podařilo se mnou spojit, bylo to skoro na hranici jejich možností, spojení bylo slabé. Říká, že se něco stalo Markovi."

"Dostali ho?"

"Ne, asi ne. To by jí oznámil. Prostě zmlkl. Už přes čtyřicet hodin o sobě nedal vědět."

"Neměl nehodu? Vzpomeň na Waltera Brenta - toho chlapce, co ho zabil strom. Ten zmlkl zrovna tak."

"Možné to je. Rachel nic neví. Poděsilo ji to, zůstala teď sama. Spojení bylo na hranici jejich možností a mých také. Když postoupíme o dvě, tři míle, budeme úplně z dosahu."

"Připadá mi divné, že jsem ten rozhovor neregistroval aspoň z tvé strany," řekl jsem.

"Třeba jsi byl zrovna v bezvědomí," namítl.

"No, až se vzbudí Petra, určitě dosáhne až k Rachel," připomněl jsem mu. "Ta zřejmě žádné hranice nezná."

"Jistě, na to jsem zapomněl," souhlasil. "To jí trochu pomůže."

O chvíli později se pod závěsem objevila ruka, která prostrčila ústím jeskyně dřevěnou mísu. Za ní prolezla Sophie a podala mi ji. Odpudivě svíčky trochu přistříhla a usadila se pak na kůži nějakého neidentifikovatelného zvířete, zatímco já jsem se krmil dřevěnou lžící. Jídlo bylo podivné, chutnalo po rostlinných výhoncích, byly v něm kousky nakrájeného masa a drobečky starého chleba, ale nebylo vůbec špatné a já ho moc uvítal. Vychutnával jsem ho skoro do posledního sousta, když mě náhle zasáhla taková smrt, že jsem si upustil plnou lžici pokrmu na košili. To se probudila Petra.

Ihned jsem odpověděl. Petra rychle zaměnila zděšení za pouhé rozrušení. To mě sice potěšilo, ale bolest se zmenšila jen málo. Zřejmě probudila i Rosalindu, poznal jsem totiž také její obrazce v celém tom zmatku, kdy se Michael vyptával "co k čertu..." a do toho energicky protestovala Petřina zealandská přítelkyně.

Konečně se Petra ovládla a vřava se utišila. Všichni zúčastnění se opatrně uvolňovali.

"Už jste ji pacifikovali? A k čemu všechny ty hromy a blesky?" ptal se Michael.

Se zřetelným úsilím o klid to Petra vysvětlila: "My jsme myslely, že David nežije. Myslely jsme, že ho zabili."

Teď už jsem začal vnímat i Rosalindiny myšlenky, přestávaly vířit a dostávaly srozumitelnou podobu. Současně jsem cítil pokoru, bezmoc, štěstí a úzkost. Nijak zřetelnější odpověď jsem jí dát nemohl, ať jsem se snažil sebevíc. Konec tomu udělal Michael.

"Takhle se odhalovat není k ostatním moc slušné," poznamenal. "Až se dokážete ovládnout, musíme prodiskutovat další záležitosti." Odmlčel se. "A teď," pokračoval, "potřebuji znát vaši situaci."

Rozvažovali jsme. Rosalinda i Petra byly stále ve stanu, kde jsem je viděl naposled. Pavoučí muž odešel a nechal u nich na stráž velkého muže s bílými vlasy a růžovými očima. Sdělil jsem to Michaelovi.

"Dobrá," odpověděl, "říkáš, že pavoučí muž je něco jako jejich vůdce a je pro otevřený boj. Nemáš představu, jestli se chce zúčastnit také nebo jen připravuje taktiku? V druhém případě to znamená, že se může každou chvíli vrátit."

"Nemám ponětí," řekl jsem.

Náhle se ozvala Rosalinda, ještě nikdy nebyla tak blízko hysterii.

"Mám z něho strach. Není jako my, je jiný. Vůbec se nám nepodobá. Bylo by to odporné - je jako zvíře. Nikdy bych nemohla... Jestli se mě zkusí dotknout, zabiju se..."

Michael ji ihned zchladil jako vědrem ledové vody.

"Nic tak hloupého neuděláš. Jestli to bude nutné, zabiješ ty jeho." Tím to pro něho končilo a on obrátil pozornost jinam. Se vši energií nasměroval otázku Petřině přítelkyni.

"Ještě si stále myslíte, že se k nám dostanete?"

Odpověď se donesla sice dosud z veliké dálky, ale byla zcela zřetelná a přijali jsme ji už bez námahy. Klidné, sebejisté "ano".

"Kdy?" zeptal se Michael.

Nastala pauza, asi se s někým domlouvala, a pak oznámila: "Od této chvíle maximálně za šestnáct hodin," řekla s jistotou. Michaelova skepse slábla. Poprvé si dovolil připustit možnost, že nám pomohou.

"Problém je v tom, zda se podaří udržet vás tři na tu dobu v bezpečí," spekuloval.

"Počkej chvíli, zůstaň na příjmu," řekl jsem mu. Pohlédl jsem na Sophii. Ve světle svíček jsem viděl, jak pozorně, i když trochu zmateně sleduje mou tvář.

"Ty jsi s tou dívkou mluvil?" řekla.

"I se sestrou. Jsou obě vzhůru," oznámil jsem jí. "Jsou ve stanu, hlídá je nějaký albín. To je zvláštní."

"Proč?" ptala se.

"No člověk by čekal, že je spíš bude hlídat žena..."

"Tady jsi v hraniční zemi," hořce připomněla.

"Aha, no jo," byl jsem v rozpacích. "Podívej, potřebuju vědět, jestli se odtamtud dají nějak dostat, než se vrátí on. Třeba je k tomu teď zrovna vhodná doba. Jakmile se vrátí..., " pokrčil jsem rameny a upřeně ji pozoroval.

Odvrátila hlavu a chvíli zamyšleně pozorovala svíčky. Potom přikývla.

"Ano. Bylo by to nejlepší pro všechny - pro nás - jen pro něho ne," dodala posmutněle. "Ano, myslím, že se to dá provést."

"Teď hned?"

Znovu pokývla. Zvedl jsem oštěp, který ležel u postele a potěžkával jej v ruce. Byl poněkud lehký, ale dobře vyvážený. Pohlédla na něj a zavrtěla hlavou.

"Ty musíš zůstat tady, Davide," řekla.

"Ale -, " začal jsem.

"Ne, kdyby tě někdo uviděl, vypukne poplach. Když půjdu do jeho stanu já, nebude to nikomu nápadné."

Na tom něco bylo. Jen nerad jsem oštěp odložil.

"A dokážeš -?"

"Ano," řekla odhodlaně.

Vstala a přistoupila k jednomu výklenku. Vytáhla odsud nůž. Široké ostří se lesklo a zářilo. Nůž patřil asi k výbavě kuchyně některé přepadené farmy. Zasunula si jej do sukně tak, že jí v pase vykukovala jen tmavá rukojeť. Pak se obrátila a dlouho mě pozorovala.

"Davide," začala zkusmo.

"Co je?" ptal jsem se.

Rozmyslela se jinak. Změnila tón.

"Pověz jim, že nesmějí dělat hluk. Ať se děje cokoliv, nesmějí vydat ani hlásek. Řekni jim, aby šly se mnou a měly po ruce něco tmavého přes sebe. Tohle všechno jim musíš objasnit, dokážeš to?"

"Ano," odpověděl jsem, "ale proč nenecháš mě..."

Zavrtěla hlavou a přerušila mne.

"Ne, jen by se tím zvýšilo riziko. Ty se tam nevyznáš."

Zaštípla svíčku a odhrnula závěs. Chvilí jsem viděl na pozadí temného otvoru její siluetu, potom zmizela.

Předal jsem instrukce Rosalindě a patřičně zdůraznil Petře nutnost být zticha. Teď už jsem mohl jen čekat a naslouchat, jak ve tmě padají kapky.

Dlouho jsem nedokázal sedět potichu. Šel jsem ke vchodu a vystrčil hlavu do noci. Mezi chatrčemi svítilo do tmy jen několik ohňů, lidé si připravovali jídlo a pohybovali se asi po okolí, protože jejich postavy občas zastínily oheň. Slyšel jsem slabé hlasy, vnímal drobné pohyby, opodál se ozvalo zaskřehotání nočního ptáka, zvuk vzdáleného zvířete, nic víc.

Všichni jsme čekali. Od Petry jsem ucítil beztvarý příliv vzrušení, ale nikdo to nekomentoval.

Od Rosalindy jsem zaznamenal "všechno v pořádku", ale přesto jsem nebyl ani trochu klidný. Považoval jsem za rozumnější nerozptylovat ji dotazy.

Naslouchal jsem. Žádný poplach nevypukl, noční šelesty se nijak nezměnily. Teprve za dlouho, jak se mi zdálo, jsem přímo pod sebou uslyšel křupání šterku. Příčky žebříku se pod něčí váhou třely o skálu. Ustoupil jsem z cesty. Rosalinda se tiše, nejistě ptala: "Jsme tu dobře? Davide, jsi tam?"

"Ano. Pojd' nahoru," řekl jsem.

V otvoru se matně rýsovala postava, potom druhá menší, pak třetí. Otvor se uzavřel a brzy se objevilo světlo svíček.

Rosalinda i Petra pozorovaly tiše a s hrůzným zaujetím, jak Sophie nabrala ze džberu plnou mísu vody, aby smyla z rukou krev a očistila nůž.

16

Obě dívky se ostražitě a zvědavě prohlížely. Sophie jezdila očima po Rosalindě oblečené v rudohnědých vlněných šatech, na nichž byl přišit hnědý kříž, a oči jí utkvěly na jejích kožených střevících. Pak pohlédla na vlastní mokasíny a krátkou, otrhanou sukni. Při tomto zkoumání objevila nové skvrny, které ještě před půlhodinou na živůtku nebyly. Bez sebemenších rozpaků si tento kus oděvu sundala a začala skvrny máčet ve studené vodě. Rosalindě řekla: "Toho kříže se musíš zbavit. Ona taky," dodala s pohledem na Petru. "Je to moc nápadné. My ženy z hraniční země ho nepovažujeme za užitečný. I mužům je to protivné. Tu máš." Z výklenku vyndala malý nožík s tenkou čepelí a podala jí ho.

Rosalinda po něm s pochybami sáhla. Pohlédla naň, pak na kříž, kterým byly doposud označeny všechny šaty, které nosila. Sophie ji sledovala.

"Taky jsem to kdysi nosila," řekla, "a stejně to nebylo k ničemu."

Rosalinda ke mně stále ještě v pochybách vzhledla. Přikývl jsem.

"Tady se nikomu nezamlouvá prosazování pravého obrazu. Nejspíš je to nebezpečné." Pohlédl jsem na Sophii.

"Ano, je," potvrdila, "není to jen identifikační znamení, je to výzva."

Rosalinda zvedla nůž a začala váhavě párat stehy. Oslovil jsem Sophii: "Co uděláme teď? Neměli bychom se pokusit rychle zmizet, než bude světlo?"

Sophie se ještě zabývala živůtkem. Teď zavrtěla hlavou.

"Ne. Každou chvíli ho můžou najít. Začnou hned pátrat. Pomyslí si, žeš ho zabil ty a odvedl ostatní do lesa. Nenapadne je hledat vás tady, proč taky? Ale celé okolí kvůli vám důkladně prohledají."

"Máme tu teda zůstat?" zeptal jsem se. Přisvědčila.

"Tak dva tři dny. Vyvedu vás, až odvolají pátrání"

Rosalinda k ní od své práce zamyšleně vzhledla.

"Proč to vlastně pro nás děláš?" zeptala se.

Pověděl jsem jí o svém vztahu k Sophii a taky o pavoučím muži daleko rychleji, než bych to dokázal slovy. Asi jí to dost neuspokojilo. Obě se ostražitě pozorovaly v blikajícím světle svíček.

Sophie upustila živůtek do vody. Žbluňklo to. Pomalu se napřímila. Natočila se k Rosalindě, místo očí měla úzké šterbiny, přes nahá prsa jí padaly prameny tmavých vlasů.

"Jdi k čertu," řekla divoce. "Krucí, dej mi pokoj."

Rosalinda se celá napjala, připravená vyrazit. Postavil jsem se tak, abych v případě potřeby mohl zasáhnout. Napětí trvalo dlouhé vteřiny. Stála tu zanedbaná Sophie, polonahá, v otrhané sukni, nebezpečně naježená a Rosalinda v hnědých šatech, ze kterých visel napůl odpáraný kříž, rudohnědé vlasy jí zářily ve světle svíček, jemné rysy zhrubly, oči ve střehu. Po chvíli krize minula, napětí povolilo. Ze Sophiiniých očí zmizela hrozba násilí, ale dívka se nepohnula. Jen se trochu chvěla a ústa se jí křivila.

Pak tvrdě a hořce řekla: "Běž k čertu," opakovala. "Jen se mi posmívej dál, vem tě čert i s tou hezkou tvářičkou. Jsem ti k smíchu, protože o něho stojím - zrovna já!" Podivně, přidušeně se zasmála. "A k čemu mi to je? K čemu proboha? Kdyby nemiloval tebe, nač bych mu byla dobrá - takhle?"

Přitiskla si ruce na tvář, stála tam a celá se třásla, pak se otočila a vrhla se na lůžko z proutí.

Hleděli jsme do tmavého rohu jeskyně. Jeden mokasín jí sklouzl z nohy. Ukázala se hnědá, špinavá šlapka, na které se rýsovalo šest prstů. Obrátil jsem se k Rosalindě. Zděšeně a lítostivě na mě pohlédla. Začala se zvedat. Zavrtěl jsem hlavou a ona váhavě klesla zpět.

V jeskyni se ozývalo jen zoufalé, usedavé vzlykání a pleskání vodních kapek.

Petra pohlédla na nás, pak na postavu na lůžku a znovu na nás. Čekala, co uděláme. Když jsme se nehýbali, dospěla k názoru, že musí převzít iniciativu sama. Přešla k posteli a klekla si účastně vedle Sophie. Opatrně položila ruku na tmavé vlasy.

"Neplač," řekla, "prosím tě, neplač."

Sophie se trochu zajíkla. A pak se k Petřiným ramenům vztáhla snědá ruka. Vzlykání už neznělo tak opuštěně... už tolik nerozdíralo srdce.

Ze spánku jsem se probíral jen neochotně, celý strnulý ležením na studené zemi.

Skoro okamžitě se ozval Michael:

"Chcete snad spát celý den?"

Vzhlédl jsem a za závěsem u vchodu uviděl záblesk denního světla.

"Kolik je hodin?" zeptal jsem se.

"Odhadem tak osm. Už tři hodiny je světlo a my jsme vybojovali bitvu."

"Co se stalo?" zajímalo mě.

"Zvěřili jsme léčku, a poslali na ně oddíl z boku. Srazil se s jejich záložní jednotkou. Zřejmě si mysleli, že je to naše hlavní síla, ale rozdrtili jsme je, máme jen pár raněných."

"Takže pořád postupujete?"

"Ano. Asi se teď někde dávají dohromady, ale zatím jsou rozprášeni a nikdo nám neklade odpor."

To bylo naprosto nežádoucí. Vysvětlil jsem mu, v jakém jsme postavení, že se nám nejspíš nepodaří dostat se za denního světla z jeskyně. Jestli tu ovšem zůstaneme a tohoto místa bude dobyto, útočníci to tu jistě prohledají a najdou nás.

"A co Petřina zealandská přítelkyně?" ptal se Michael. "Myslíš, že se na ni můžeme doopravdy spolehnout?"

Petřina přítelkyně se promptně ozvala, byla trochu uražená.

"Rozhodně můžete."

"Odhadli jste čas správně?" ptal se Michael. "Nic vás nezdrželo?"

"Odhad je správný," ujistila nás. "Odted' přibližně osm a půl hodiny." Nedůtklivost v jejím tónu náhle vystřídal úděs.

"Tato země je skutečně hrozná. Pustina nám není neznámá, ale takovéhle strašné věci jsme si nikdy nedovedli představit. Celé míle půdy tu jsou jakoby přetavené na černé sklo, nic než oceán černé skloviny - potom pruhy pustiny - a zas další černá sklovitá záplava. Táhne se to do strašné dálky... Co tady prováděli? Jak jen mohli způsobit něco tak děsivého? Není divu, že jsme tu nikdy dřív nebyli. Jako konec světa nebo předpekli... Úplně beznadějná krajina, tady už po celé věky nemůže vzniknout žádný život... Ale proč? proč? proč? Víme, že se božská moc dostala do rukou dětem, ale copak ty děti byly šílené?... Místo hor struska, místo rovin černá sklovina... Ještě po staletích! Je to deprimující... Bezútěšné... Nestvůrné šílenství... Kdybychom nevěděli, že na druhé straně jste vy, obrátili bychom se a prchli zpět -"

Tu ji náhle odřízla Petra a zaplavila nás všechny strachem. Nevěděli jsme, že se probudila. Nevím, kolik toho pochopila, ale porozuměla zmínce o návratu zpět. Hned jsem se pustil do uklidňování a za chvíli se nám zase podařilo navázat se ženou ze Zealandu spojení a utiřit ji společně. Panika poklesla a Petra se vzpamatovala.

Michael vznesl dotaz: "Davide, co je s Rachel?" Vzpomněl jsem si na jeho včerejší znepokojení.

"Petro, miláčku," řekl jsem, "my už nedosáhneme k Rachel. Zeptala by ses jí na něco?" Petra

přikývla.

"Potřebujeme vědět, jestli ví něco nového o Markovi, od té doby, co mluvila s Michaellem."

Petra předala otázku, potom zavrtěla hlavou.

"Ne," řekla. "Neví o něm. Myslím, že je moc nešťastná. Chce vědět, jestli je Michael v pořádku."

"Řekni jí, že ano - že se nikomu nic nestalo. Řekni jí, že ji máme moc rádi, že je nám líto, že je sama, ale musí teď být statečná - a opatrná. Nikdo nesmí poznat, že má nějaké starosti."

"Ona to chápe. Povídala, že to zkusí," hlásila Petra.

Na chvíli se zamyslela. Pak mi řekla slovy: "Rachel má strach. Pláče uvnitř. Chce Michaela."

"To ti řekla?" ptal jsem se.

Zavrtěla hlavou. "Ne, byly to skryté myšlenky, ale já jsem je přečetla."

"O tomhle budeme radši mlčet," rozhodl jsem. "To se nás netýká. O skrytých myšlenkách nemá nikdo vědět a my budeme dělat, že jsme si jich nevšimli."

"Dobře," souhlasila Petra nevzrušeně.

Snad to nebylo nic vážného. Při bližším zkoumání se mi ta věc se "skrytými myšlenkami" nijak nezamlouvala. Vzpomněl jsem si na vlastní zkušenosti a měl jsem trochu nepříjemný pocit...

O pár minut později se probudila Sophie. Zdála se klidná, už zase rozumná, noční bouři už zřejmě odvál vítr. Poslala nás do zadní části jeskyně, poodhrnula závěs a vpustila dovnitř denní světlo. V jednom dolíku rozdělala oheň. Větší část kouře odcházela vstupním otvorem, zbylý čmoud se rozptýlil po celé jeskyni a bránil pohledu dovnitř. Z několika vaků párkrát nabrala cosi do železného kotlíku, přidala vodu a postavila nádobu na oheň.

"Dávejte na to pozor," přikázala Rosalindě a zmizela dolů po vnějším žebříku.

Asi o dvacet minut později se znovu objevila její hlava. Vhodila přes práh pár okrouhlých skýv tvrdého chleba a vyšplhala za nimi. Došla ke kotlíku, zamíchala a přivoněla.

"Jsou nějaké potíže?" zeptal jsem se.

"Ani ne," odpověděla. "Už ho našli. Myslí, žeš to udělal ty. Dnes brzo ráno už po tobě pátrali. Ale mají málo lidí - jinak by to bylo důkladnější, a mají teď jiné starosti. Někteří se pomalu vracejí z boje - po dvou, po třech. Víš, jak to vypadalo?"

Pověděl jsem jí o nepovedeném přepadení ze zálohy a že to znamenalo konec odporu.

"Jak daleko se dostali?" chtěla vědět.

Zeptal jsem se Michaela.

"Konečně jsme se vymotali z lesa do jakési zarostlé krajiny," oznámil.

Předal jsem informaci Sophii. Přikývla. "Je to tak tři hodiny, možná míň, od břehu řeky," řekla.

Nabrala do misek hmotu, která se podobala kaši. Chut' byla lepší než vzhled. S chlebem to bylo horší. Roztloukla skývu kamenem a museli jsme kusy chleba máčet ve vodě, aby se vůbec daly kousat. Petra reptala, že doma by dostala lepší jídlo. To jí něco připomnělo. V nestřeženém okamžiku vyslala otázku: "Michaeli, je s váma můj otec?"

Zaskočila ho. "Ano" se vytvořilo ještě dřív, než tomu mohl zabránit.

Pohlédl jsem na Petru s nadějí, že jí význam sdělení ušel. Naštěstí ano. Rosalinda odložila misku a upřeně do ní hleděla.

Je zvláštní, jak málo je člověk chráněn před šokem z jistoty, i když měl už dlouho podezření. Snadno se mi vybavil otcův hlas a jeho nemilosrdná dogmata. Už předem jsem znal výraz jeho tváře, jako by stál přede mnou.

"Dítě - dítě..., kterému je dovoleno vyrůst a dál se množit, roznáší nákazu všude kolem nás, až tu budou jen mutanti a zrůdy. Tak tomu bylo na místech, kde byla slabá vůle a víra, ale u nás to nikdy nepřipustíme."

A slyšel jsem i tetu Harriet: "Budu se modlit k Bohu, aby na tento hrůzný svět seslal milosrdenství..."

Ubohá teta, její modlitby ani její naděje se nikdy nesplnily.

Co je to za svět, v němž sám člověk dokáže zorganizovat takovou štvanici? A co je to za člověka? Rosalinda se dotkla mé paže. Sophie vzhledla. Při pohledu na mou tvář se jí obličej protáhl.

"Co se stalo?" ptala se.

Rosalinda jí to sdělila. Úděsem vytřeštila oči. Hleděla na mne, na Petru a znovu otupěle na mne. Chtěla promluvit, ale nakonec sklopila oči a myšlenku nevyřkla. Také jsem se podíval na Petru, pak na Sophii, na hadry, které měla na sobě a na jeskyni kolem nás...

"Dokonalá čistota..." řekl jsem. "Boží vůle. Cti otce svého... Co se ode mě čeká? Že mu odpustím? Nebo že se pokusím ho zabít?"

S úlekem jsem zaznamenal odpověď. Nevědomky jsem své myšlenky nezadržel.

"Nech ho být," to ke mně dorazily strohé, jasné obrazy ženy ze Zealandu. "Ted' máte za úkol starat se o vlastní přežití. Jeho rasa a způsob myšlení i tak nepřetrvají dlouho. Jsou korunou tvorstva, jimi bylo stvoření završeno - žádná budoucnost je nečeká. Ale život podléhá změnám, to ho odlišuje od kamení, a změna je podstatou přírody. Co tedy dalo nedávným vládcům tvorstva právo očekávat, že jich se změna netýká?"

Nynější biologický druh vzdoruje evoluci na vlastní riziko, jestliže se nepřizpůsobí, zanikne. Teze o dokonalosti člověka je vrcholem domýšlivosti: konečná podoba je svatokrádež.

Dávni lidé přivolali Utrpení a byli jím zcela rozmetáni. Tvůj otec a jemu podobní jsou pouze částecami zlomků. Nevědomují si, že jsou jen historickým přežitkem. Stále jsou přesvědčeni, že musí hájit jakousi definitivní podobu: chtějí, aby to tak zůstalo, a brzy se jim toho dostane, jenže podle zásluh - zaujmou totiž místo mezi zkamenělinami..."

Ted' už nevysílala tak rozhodně a ostře, byla laskavější, zjemnila kontury obrazů, ale ještě stále měla potřebu věšteckého vyjadřování, které pokračovalo ve stejném stylu.

"U matčina prsu se dítě utiší, ale jednou musí být odstaveno. Musí získat nezávislost, přetnout pouta, je to postup pro obě strany smutný, ale nevyhnutelný, jakkoliv se mu vzpírají a navzájem si ho zazlívají. Z druhé strany už vaše pouto přet'ali, a je tedy na vás, abyste i vy tuto zbytečnou překážku odstranili.

A at' už je nelitostná bezohlednost a zatvrzelá morální bezúhonnost výzbrojí proti strachu a zklamání či slavnostním katovským hávem, udržují nepříteli na uzdě. Odlišnost druhu může být překlenuta jen obětmi: to oni se musejí obětovat, vaše oběť by nikam nevedla. Musí dojít k vzájemnému odloučení. My dobýváme nový svět: jejich případ je už teď odsouzen k neúspěchu."

Po této tirádě jsem se cítil poněkud otupělý. I Rosalinda to zřejmě musela polykat pomalu. Petra se očividně nudila.

Sophie nás zvědavě pozorovala, a pak řekla: "Z vás musí mít nezasvěcený dost divný pocit. Je něco z toho pro mě?"

"Víš," začal jsem, a nevěděl, jak jí to podat.

"Ona říkala, že si nemáme dělat starosti s otcem, protože to nechápe - myslím," poznamenala Petra. Vystihla to docela slušně.

"Jaká ona?"

Uvědomil jsem si, že neví o lidech ze Zealandu.

"Ale jedna Petřina přítelkyně," řekl jsem neurčitě.

Sophie seděla u vchodu do jeskyně, my ostatní trochu z dohledu. Za chvíli vyhlédla ven.

"Hodně už se jich vrátilo - asi skoro všichni. Někteří se shromáždili u Gordonova stanu, ostatní tam míří také. Už je tam určitě i on."

Dojídala zbytek jídla v misce a současně pozorovala, co se děje venku. Pak mísu odložila vedle sebe.

"Podívám se, co se dá zjistit," řekla a zmizela dolů po žebříku.

Byla pryč celou hodinu. Riskoval jsem několik rychlých pohledů z jeskyně a viděl pavoučího muže před stanem: Zdálo se, že rozděluje muže do skupinek. Maloval do hlíny před sebou, zřejmě jim dával instrukce.

"Co se děje?" zeptal jsem se Sophie, když se vrátila. "Jaký plán mají?"

Zaváhala.

"Prokristapána," řekl jsem, "chceme přece, aby vyhráli vaši lidé. Ale jestli to půjde, chceme aspoň zabránit Michaelovu zranění."

"Napadneme je ze zálohy na této straně řeky," oznámila.

"Necháte je přejít?"

"Na druhé straně není vhodný terén," vysvětlovala.

Navrhl jsem Michaelovi, aby se zdržoval na druhém říčním břehu, a kdyby to nešlo, ať se od nich při přechodu odtrhne a nechá se nést dolů po proudu. Odpověděl, že to bude mít na paměti, ale chtěl se pokusit o zdržení nějakým lepším způsobem.

O pár minut později volal zezdola někdo Sophii. Zašeptala: "Držte se vzadu. To je on," a spěchala k němu dolů po žebříku.

Pak se dobrou hodinu nedělo nic, až se náhle ozvala žena ze Zealandu.

"Odpovězte, prosím. Potřebujeme si vás teď přesněji zaměřit. Vysílejte čísla."

Petra reagovala energicky, asi si připadala v poslední době zanedbávaná.

"Stačí," řekla žena. "Chvilí počkej." Pak dodala: "Je to lepší, než jsme doufali. Jsme teď odhadem asi hodinu cesty od vás."

Uplynula další půlhodina. Párkrát jsem opatrně vykoukl ven. Tábořiště bylo skoro opuštěné. Mezi chatrčemi bylo vidět jen několik stařen.

"Řeku máme na dohled," ohlásil Michael.

Uběhlo patnáct, dvacet minut. Pak se Michael ozval znovu: "Ti hlupáci to zpackali. Zahlédli jsme jich pár na útesech. Ne že by v tom byl nějaký rozdíl - ta úžina je nepřehlédnutelná past. Teď se sejde válečná rada."

Zřejmě se dlouho neradili. Za necelých deset minut už tu byl zas: "Mají tento plán. Ustoupíme do úkrytu hned naproti úžině. Je tam trhlina, necháme tudy přebíhat půl tuctu mužů sem a tam, aby vyvolali dojem, že je nás víc, a na důkaz, že se tam chceme nějakou dobu zdržet, zapálíme ohně. Zbytek se rozdělí a přejdou řeku na dvou místech, jedna skupina nahoře a druhá dole po proudu. Za úžinou provedeme obchvat. Jestli můžete, buďte se mnou neustále ve styku. Dodávejte informace."

Tábořiště nebylo nijak daleko od říčních útesů. Klidně nás mohli sevřít do kleští. Když je tu teď tak málo lidí, a pokud jsem viděl, jsou to samé ženy, mohli bychom snad bezpečně přeběhnout až mezi stromy... Ale nedostali bychom se tím spíš do rukou jedné obchvatné skupiny? Znovu jsem vyhlédl, prozkoumal okolí a do očí mi padl tucet žen, nosily luky a šípy a zastrkávaly je do hlíny, aby byly po ruce. Zavrhl jsem plán s útekem přes tábor.

Dodávejte informace - žádal Michael. Dobrý nápad, ale jak ho provést? I kdybych si troufl opustit Rosalindu a Petru, měl bych jen malou naději, že bych vůbec mohl informace předat. Pavoučí muž vydal přece rozkaz, aby po mně stříleli. Navíc bylo jasné i na dálku, že do hraniční země nepatřím, což by za těchto okolností bylo zcela dostačujícím důvodem pro střelbu.

Moc jsem toužil po Sophiině návratu a tak tomu bylo ještě dobrou hodinu.

"Přešli jsme řeku, dolů po proudu směrem od vás," ohlásil Michael.

Čekali jsme dál.

Někde vlevo v lese vystřelil náhle někdo z pušky. Následovaly další tři, čtyři výstřely a po chvíli ticha ještě dva.

O pár minut později se z lesa přihnal zástup otrhaných mužů a žen, utíkali z místa plánovaného přepadení a hnali se ve směru výstřelů. Byl to ubohý, zbědovaný zástup, někteří zřetelně deviantní, ale většinou to byly prostě lidské trosky. Celkem jsem zahlédl snad tři, čtyři pušky. Ostatní měli luky a jistý počet krátké oštěpy, připevněné na zádech. V jejich středu stál pavoučí muž, všechny je převyšoval a těsně vedle něho s lukem v ruce Sophie. Po jejich předešlé organizovanosti, pokud nějakou měli, nebylo ani stopy.

"Co se děje?" zeptal jsem se Michaela. "To jste stříleli vy?"

"Ne, druhá skupina. Chtějí vylákat lidi z hraniční země na druhou stranu, abychom je mohli napadnout zezadu."

"Postupují," hlásil jsem mu.

Ze stejného směru jako předtím se ozvala další palba. Propukli v křik a rámus. Vlevo dopadaly na mýtinu vystřelené šípy. Za nimi přiběhlo z lesa několik mužů.

Náhle se ozvala silná, velmi zřetelná otázka: "Stále jste v bezpečí?"

Leželi jsme teď všichni tři na zemi v přední části jeskyně. Měli jsme dobrý výhled ven a byla jen malá pravděpodobnost, že si našich hlav někdo všimne, a i kdyby, nebude mít na nás čas. Situaci si už uvědomovala i Petra. Vyslala naléhavý, vzrušený záblesk.

"Klid, dítě, klid! Blížíme se k vám," napomenula ji žena ze Zealandu.

Vlevo na mýtinu dopadaly další šípy a objevily se otrhané postavy na rychlém ústupu. Utíkaly, kličkovaly a ukrývaly se mezi chajdami a stany. Přibíhali stále další uprchlíci a za nimi svištěly z lesa šípy. Muži z hraniční země se krčili v úkrytech, tu a tam vystrčili hlavy a rychle pálili po postavách sotva viditelných mezi stromy.

Z druhého konce mýtiny se náhle snesl déšť šípů. Otrhaní muži i ženy se octli mezi dvěma ohni a zpanikařili. Většinou vyskakovali a běželi se skrýt do jeskyní. Přichystal jsem se vytáhnout žebřík rychle nahoru, kdyby někdo chtěl vyšplhat k nám.

Z lesa vpravo se vyřítilo půl tuctu jezdců. Povšiml jsem si pavoučího muže. Stál u svého stanu s lukem v ruce a pozoroval jezdce. Vedle stojící Sophie ho tahala za otrhanou kazajku a nutila ho, aby se schoval v jeskyni. Odstrčil ji dlouhou pravicí a nespouštěl oči z vynořujících se jezdců. Pravou rukou sáhl znovu po těživě a držel luk napůl napjatý. Pátral dál pohledem mezi jezdci.

Náhle strnul. Jako blesk zvedl naplno napjatý luk.

Vystřelil. Šíp zasáhl otce vlevo do hrudi. Škubl sebou a padl Shebě na zadek. Pak sklouzl stranou a sjel k zemi, pravá noha ještě vězela ve třmeni.

Pavoučí muž strhl luk z ramene a otočil se. Svými dlouhými rukama popadl Sophii a rozběhl se. Jeho pavoučí nohy udělaly jen tři ohromné kroky, když ho současně do zad a do boku zasáhlo několik šípů a on upadl.

Sophie se vyškřábala na nohy a běžela dál sama. Jeden šíp se jí zabodl do paže, ale nechala ho tam a utíkala dál. Pak zezadu přiletěl další šíp a zabodl se jí do krku. V pülce kroku upadla a tělo se zhroutilo do prachu...

Petra to nezpозorovala. Zmateně se rozhlížela kolem sebe.

"Co to je?" ptala se. "Co je to za divný hluk?"

Ihned se ozvala žena ze Zealandu, klidně, povzbudivě.

"Nebojte se. Blížíme se k vám. Je to v pořádku. Jen zůstaňte na místě."

Teď jsem to uslyšel jasně. Podivný vrčivý zvuk postupně sílil. Nedokázal jsem jej umístit, jako by byl všude a přicházel z neznáma.

Z lesa se vynořovali další muži, většinou byli na koních. Mnohé z nich jsem poznával, lidé, které jsem znal po celý život, teď jednotni ve štvanci na nás. Většina obyvatelů hraniční země se ukryla v jeskyních a stříleli o něco úspěšněji ze svých úkrytů.

Jeden jezdec náhle vykřikl a ukazoval vzhůru. Vzhlédl jsem. Obloha už nebyla čistá. Něco viselo nad námi, jakýsi zákal, ale byl poset měňavými záblesky. Nahoře nad závojem jsem rozeznal jeden z těch podivných předmětů rybiho tvaru, o jakých jsem sníval v dětství. Visel na obloze. V zákalu jsem neviděl detaily, ale to, co jsem rozeznal, se shodovalo s mými vzpomínkami: bílý blyštivý trup a nahoře svištělo něco, co se nedalo rozeznat. Při klesání byl celý předmět ještě mohutnější a vydával stále větší hluk.

Když jsem se zas podíval dolů, uviděl jsem kolem vchodu do jeskyně vznášející se blýskavá vlákna, podobná pavučinám. Bylo jich stále víc a při poletování vydávaly světelné záblesky.

Střelba utichla. Po celé mýtině spouštěli muži luky a pušky k zemi a třeštili oči k obloze. Oči jim vylézaly z důlků, vlevo už vyskakovali na nohy se zděšenými výkřiky a chystali se prchat. Za pár vteřin vládl všude zmatek. Prchající lidé do sebe naráželi, vylekaní koně dupali po ubohých chatrčích, podtrhávali stanové provazy a přes hlavy jim padali jezdci.

Hledal jsem Michaela.

"Tady jsme," řekl jsem mu. "Tudy."

"Už jdu," oznámil.

Spatřil jsem ho, jak se zrovna zvedal za jedním na zemi nataženým koněm, který divoce kopal kolem sebe. Vzhlédl k jeskyni, uviděl nás a zamával. Obrátil se ke stroji ve vzduchu. Ten ještě pomalu klesal k zemi, byl teď pár set stop nad námi. Pod ním vířila podivná mlha.

"Už jdu," opakoval Michael.

Otočil se a vyběhl. Pak se zastavil a sáhl si na paži. Ruka tam ulpěla.

"To je divné," sdělil nám. "Je to jako pavučina, ale lepkavá. Nemůžu ruku..." Náhle začal v myšlenkách panikařit. "Je přilepená. Nemůžu jí hýbat!"

Žena ze Zealandu ho chladně poučila: "Nezkoušej to. Jen se vyčerpáš. Lehni si, jestli můžeš. Zachovej klid. Nehýbej se, jen čekej. Zůstaň tiše na zemi, aby tě to neomotalo."

Michael uposlechl její rady, i když z něj stále vyzařovala nedůvěra. Tu jsem zpozoroval, že po celé mýtině po sobě lidé sahali, aby vlákno odlepili, ale všude, kde se ho dotkli, se jim přilepily ruce. Zápasili jako mouchy v pavučině a po celou dobu k nim připlouvala další vlákna. Většina pár vteřin zápolila a pak se pokoušeli ukrýt mezi stromy. Uběhli pár kroků, ale nohy se jim přilepily k sobě a oni padali k zemi. Vlákna, která tam ležela, je připoutala ještě víc. Stále zápasili a trhali sebou. Vzduchem připlouvaly další pavučiny, až se pojednou přestali úplně pohybovat. Koně na tom nebyli o nic lépe. Jednoho jsem zahlédl padnout do křoví. Když se chtěl vyprostit, vytrhl keř i s kořeny. Keř za ním vlál a dotkl se druhé zadní nohy. Obě teď držely pohromadě. Kůň upadl a ještě chvíli kolem sebe kopal.

Nad mou rukou zavlálo jedno padající vlákno. Poslal jsem Rosalindu a Petru dozadu do jeskyně. Hleděl jsem na vlákno a neodvažoval se ho dotknout. Pomalu jsem převrátil ruku a zkoušel tu věc seškrábnout se skály, ale nebyl jsem dost opatrný. Můj pohyb vlákno rozhoupal, a jak se přiblížila další, přilepila mi ruku na skálu.

"Už jsou tady," vykřikla Petra, slovy i myšlenkami současně.

Vzhledl jsem a uviděl zářivou rybu, jak se snáší doprostřed mýtiny. Její sestup rozvířil vznášející se okolní vlákna a přihnál závan vzduchu. Některá se zavlnila kolem ústí jeskyně. Bezděky jsem zavřel oči. Na tváři jsem ucítil jemný dotek. Když jsem chtěl zas oči otevřít, už to nešlo.

17

Potřebujete moc odhodlání, když musíte ležet úplně nehybně a cítíte přitom, jak vám na tváři ulpívají stále nová padající vlákna a usazují se vám i na rukou: navíc si začnete uvědomovat, jak se ta první tisknou na kůži jako pevné provazy a jemně pulsuji.

Zachytil jsem Michaelův údiv a obavy, jestli to není nějaká past, jestli neměl raději utéct. Ještě než jsem mu mohl odpovědět, ozvala se znovu žena ze Zealandu a ujistila nás, že musíme zachovat klid a trpělivost. Rosalinda to důrazně připomněla Petře.

"Také vás to zachytilo?" ptal jsem se Rosalindy.

"Ano," odpověděla. "Z toho stroje vane vítr a zavál to přímo do jeskyně - Petro, zlatíčko, vždyť víš, co říkala. Zkus se nehýbat."

Jak stroj zpomaloval chod, utichal i hukot a víření, které doposud naplňovaly okolí. Pak se všecko utišilo. Bylo to téměř ohlušující ticho. Ozvalo se jen pár tlumených, přidušených výkřiků, pak už nic. Důvod jsem znal. I moje ústa spoutala vlákna. Nemohl bych je otevřít k výkřiku, i kdybych chtěl.

Čekání bylo nekonečné. Pod dotykem vláken jsem cítil mravenčení a jejich stisk začínal bolet.

Ozvala se žena ze Zealandu: "Michaeli? Říkej čísla, potřebuju tě najít."

Michael začal s vysíláním číselných obrazů. Nejdřív byly jasné, až náhle se jednička a dvojka z číslice dvanáct rozplynuly a ustoupily pocitu úlevy a vděčnosti. V následném tichu jsem uslyšel hlasitá slova: "Jsou tamhle v jeskyni."

Zaskřípal žebřík, přičky se otřely o skálu a po chvíli jsem uslyšel syčení. Na tvář a ruce se mi sneslo něco vlhkého a svíravost pokožky zvolna ustupovala. Znovu jsem zkusil otevřít oči; ještě vzdorovaly, a pak se pomalu poddaly. Když jsem zvedal víčka, byla ještě lepkavá.

Těsně přede mnou stála na horní příčce žebříku postava, celá zahalená v leslém, bílém oděvu. Nakláněla se dovnitř. Ve vzduchu líně poletovala vlákna, ale když padla na hlavu nebo ramena bílého oděvu, nepřilepila se. Sklouzla dolů a zlehka se vlnila. Majitelku obleku jsem neviděl, jen malými průhlednými okénky na mne zářily její oči. Ruka v bílé rukavici držela kovovou láhev, ze které vycházelo syčení.

"Otáčeš se," dostihla mne ženina myšlenka. Uposlechl jsem a ona mi přejela rozprašovačem přes šaty. Potom vyšplhala po posledních příčkách žebříku, překročila mne a vydala se do jeskyně k Rosalindě a Petře a po cestě všechno kolem postříkovala. Nad římsou se objevila Michaelova hlava a ramena. Byl také pokropen a ještě se na něm blýskalo pár zatoulaných vláken, pak se rozpustily. Posadil

jsem se a pohlédl za něho.

Uprostřed mýtiny spočíval bílý stroj. Zařízení na jeho vrcholku se už neotáčelo a bylo vidět, že je to jakási kónická spirála sestavená z několika rozsáhlých částí ze skoro průhledného materiálu. Po straně rybího těla byla zasklená okna, dveře zely dokořán.

Prostor kolem vypadal, jako by tam ze všech sil své sítě spřádala nesmírná spousta pavouků. Plocha byla poseta vlákny: už nebyla lesklá, ale matně bílá: po chvíli pozorování jste nabyli dojmu, že tu něco nesedí, až jste si uvědomili, že se ve větru na rozdíl od pavučin vůbec nehýbají. I všechno v okolí bylo nehybné, zkamenělé.

Mezi chatrčemi byly po zemi roztroušeny lidské postavy, viděl jsem i koně. Byli právě tak nehybní. Zprava se ozvalo ostré zapraskání. Pohlédl jsem tam a uviděl, jak k zemi právě padá strom, vyrvaný z kořenů. Pak jsem koutkem oka zachytil jiný pohyb - to se pomalu skláněl k zemi keř. Zahlédli jsem kořeny. Potom se pohnul další keř. Jedna chatrč jako by se začala scvrkávat, pak se sesypala a za ní další... Působilo to zlověstně a děsivě...

Vzadu v jeskyni s úlevou vydechla Rosalinda. Šel jsem za ní. Michael mne následoval. Ozvala se Petra, ohlásila mírně a poněkud káravě: "To bylo ale hodně ošklivé."

Tázavě a zvědavě spočinula očima na postavě v bílém. Žena ještě několikrát přejela všechno kolem svým rozprašovačem, pak stáhla rukavice a zvedla kuklu. Pozorovala nás: my na ni prostě zírali.

Oči měla velké, zorničky spíše hnědé než zelené, lemovaly je dlouhé, sytě zlatavé řasy. Nos byl rovný, chrípí jako by vytvořil nejlepší sochař. Ústa snad trochu široká, brada kulatá, ale nepůsobila změkčile. Vlasy měla jen o poznání tmavší než Rosalinda a na ženu překvapivě krátké. Byly uštěřeny asi v úrovni brady.

Ale nejvíc nás zarazila její světlá pleť. Nebyla bledá, ale světle krémová jako čerstvá smetana a tváře jako by jí poprášili růžovými okvětními plátky. Byla to zářivost bez kazu, svěží a dokonalá, jako by se jí nikdy nedotkl vítr ani déšť. Bylo k nevíře, že je skutečná, tak nedotčená a bez poskvrny.

Nebyla to žádná nevinná dívka v rozpuku, tohle byla nepochybně zralá žena - snad třicetiletá, přesněji to odhadnout nedokážu. Plna vnitřní jistoty, s klidným sebevědomím, proti němuž Rosalindina sebestjistota působila skoro vychloubačně.

Když nás vzala na vědomí, upřela pozornost k Petře. Usmála se na ni a její dokonalé bílé zuby se zablýskly. Ve všezahrnujícím obrazci její mysli jsem zaznamenal potěšení, uspokojení, radost, úlevu, souhlas a také něco překvapujícího, totiž skoro posvátnou bázeň. Směsice pocitů byla pro Petru příliš rafinovaná, ale i to, co zachytila, v ní vzbudilo neobvyklou vážnost, když široce rozevřenýma očima hleděla několik vteřin do ženiny tváře; jako by svým způsobem neuvědoměle chápala, že to jsou rozhodující chvíle jejího života.

Po chvíli se uvolnila, usmála a zachichotala. Zřejmě mezi nimi přeskočila nějaká jiskra, ale komunikace se odehrála na takové úrovni, že šla úplně mimo mě. Zachytil jsem Rosalindin pohled, zavrtěla hlavou a dál je pozorovala.

Žena ze Zealandu se sklonila a zvedla Petru k sobě.

Hleděly si zblízka do tváří. Petra pozvedla ruku a opatrně se dotkla ženina obličeje, snad se chtěla ujistit, že je skutečná. Žena se zasmála, políbila ji a zase ji postavila. Pomalu vrtěla hlavou, ještě tomu nevěřila.

"Nebylo to zbytečné," řekla nahlas, ale vyslovovala tak divně, že jsem jí zpočátku skoro nerozuměl. "Ano, rozhodně to stálo za to."

A znovu přešla do řeči myšlenek, ta se sledovala snadněji než její slova.

"Povolení k cestě jsme získávali těžko. Je to sem úžasně daleko: doposud jsme zdolávali jen asi poloviční vzdálenost. Vyslat plavidlo je velice nákladné: nikdo nevěřil, že se to vyplatí. Ale je to tak..." A znovu s údivem pohlédla na Petru. "V jejím věku, bez výcviku - a přece dokáže vyslat myšlenky přes celou polovinu světa!" Ještě jednou zavrtěla hlavou, jako kdyby tomu stále nemohla uvěřit. Pak se otočila ke mně.

"Musí se ještě hodně učit, ale u nás bude mít ty nejlepší učitele a jednoho dne je bude učit ona."

Posadila se na Sophiino lůžko z větví a kůží. Její krásná hlava vypadala na pozadí spuštěné bílé kapuce jako orámovaná svatozáří. Postupně si nás rozvážně prohlížela a zdála se spokojená. Přikývla.

"Díky vzájemné pomoci jste také dokázali ujít pěkný kus cesty, ale uvidíte, že u nás se můžete ještě mnohemu přiučit." Uchopila Petřinu ruku. "Nemáte s sebou celkem co stěhovat a nemusíme se tedy zdržovat, co kdybychom hned vyrazili?"

"Do Waknuku?" zeptal se Michael.

Touto otázkou i konstatováním zároveň ji zarazil při zvedání z lůžka a ona na něj zvědavě pohlédla.

"Zůstala tam ještě Rachel," vysvětloval.

"Nevím určitě - počkej chvíli," řekla mu.

Zřejmě se domlouvala s někým na palubě stroje venku takovou rychlostí a na takové úrovni, že jsem z toho nic neměl. Pak lítostivě zavrtěla hlavou.

"Toho jsem se bála," řekla. "Bohužel ji nemůžeme přibrat"

"Netrvalo by to dlouho, není to daleko - pro váš létající stroj," naléhal Michael.

"Je mi líto," opakovala. "Kdyby to šlo, rádi bychom to udělali, ale je to technický problém. Víte, tak dlouhou cestu jsme nepředpokládali. Některé zlé úseky jsme si netroufali přeletět ani v největší výšce, museli jsme dělat velké okliky. A vývoj událostí tady nás také přinutil zvýšit rychlost." Tady se odmlčela, asi ji napadlo, jestli bude její vysvětlení srozumitelné pro takové primitivy jako my. "Náš stroj," říkala, "pohání palivo. Čím větší zatížení nese a čím vyšší je cestovní rychlost, tím vyšší je spotřeba paliva, a i při opatrném letu máme už jen na cestu zpět. Kdybychom museli doletět do Waknuku, přistát a zase vzlétnout a k tomu měli ještě na palubě vás čtyři a Petru, spotřebovali bychom všechno palivo ještě před návratem domů. A to by znamenalo pád do moře a utonutí. Bezpečně můžeme přepravit jen tři osoby; čtyři lidé a k tomu mimořádné přistání jsou už moc."

Zvažovali jsme situaci. Když vše dostatečně objasnila, znovu se posadila, nehybná postava v zářivě bílém oděvu si objala kolena a čekala účastně, jak to přijmeme.

V nastalé pauze jsme si uvědomili zlověstné ticho všude okolo. Neozval se ani hlásek. Nic se nepohnulo. Nešustilo ani listí na stromech. Rosalinda náhle pochopila příčinu a v šoku vyjekla: "Přece nejsou - všichni mrtví? Nechápala jsem - myslela jsem..."

"Ano, jsou všichni mrtví," odpověděla žena stručně. "Plastická vlákna schnou a smršťují se. Kdo s nimi zápolí, zamotá se a ztratí vědomí. Je to milosrdnější smrt než vašimi šípky a oštěpy."

Rosalinda se zachvěla. Já asi také. Pohled byl deprimující - žádná porážka ve vyrovnaném boji, ani jako když čtete seznam padlých v normální bitvě. Hádanku představovala i žena ze Zealandu, chyběla jí jak necitelnost, tak osobní účast; v její mysli jsem zaznamenal jen slabý odpor proti nevyhnutelné, ale v podstatě běžné nezbytnosti. Povšimla si našich rozpaků a nesouhlasně zavrtěla hlavou.

"Žádné zabíjení není příjemné," souhlasila, "ale předstírat, že se bez toho dá žít, by byl sebeklam. Maso potřebuje člověk k jídlu, všechna zelenina nemůže vykvést, všechna semena vzklíčit, v zájmu lidského koloběhu musí být někdy obětován i celý cyklus mikroorganismů. Tak tomu musí být a není to ani ostudné, ani šokující: je to prostě součást velikého otáčivého soukolí přírodního řádu. A tak jako se musíme udržovat naživu my, stejně tak jsme povinni ochranou vlastní rasy proti jiným, které by ji rády zničily - jinak nesplníme svěřený úkol."

Ty nešťastníky z hraniční země neuvrhl do špíny a bídy žádný jejich vlastní čin - prostě před sebou neměli budoucnost. A pokud se týká viníků - hm, i tady to probíhá podle zvyklostí. O pánech tvorstva něco víte. Slyšeli jste kdy o velkých ještěrech? Přišel čas a oni museli uvolnit cestu nové rase.

Jednou nastane den, kdy my sami budeme muset své místo přenechat něčemu novému. Proti jistému osudu budeme určitě bojovat stejně jako tyto pozůstatky dávných lidí. Budeme se snažit ze všech sil potlačit vše nové, vše co se vyvíjí, protože zrada na vlastním druhu vždy vypadá jako hřích. Budeme od nich vyžadovat, aby své právo na život prokázali, a jestli to udělají, uvolníme jim cestu, tak jak ji teď uvolňují tihleti.

V loajalitě svému biologickému druhu nemohou náš vzestup tolerovat, tak jako my nemůžeme připustit, aby nám stáli v cestě.

Tento přírodní zákon vás možná šokuje, ale to jen proto, poněvadž nejste schopni ustoupit vývoji, při vědomí vlastní totožnosti nedokážete rozpoznat význam nové rasy. Jste poznamenáni rodinnými pouty a výchovou: stále se k nim ještě počítáte. Z toho pramení i váš šok. A také jsou ve

výhodě, protože oni zábrany nemají. Jsou ve střehu, společně si uvědomují nebezpečí, které hrozí celému jejich rodu. Moc dobře chápou, že chtějí-li přežít, musejí se chránit nejen před degenerací, ale před mnohem větší hrozbou, kterou pro ně představuje nadřazená rasa.

My jim totiž jsme nadřazení a to jsme teprve na počátku dráhy. Ovládáme společné myšlení, navzájem si rozumíme jako nikdy dřív; začínáme se učit týmové práci při řešení problémů - a dosud nikdo neví, kam až nás tato schopnost jednoho dne vynesou. Nežijeme v těsných klecích, z nichž bychom mohli uniknout pouze pomocí nicneříkajících slov. A díky vzájemnému porozumění nejsme tak odkázáni na zákony, které s lidskými bytostmi zacházejí jako s nerozlišitelnými stavebními dílci; nikdy se nesnížíme k představě, že bychom navzájem splývali jako čerstvě ražené mince; nepokoušíme se nikoho naházet do škatulek podle šablony společenské nebo politické filozofie, nepředkládáme Bohu dogmata, podle kterých má řídit svět.

Podstatou života je žít, základem je změna, změna znamená vývoj a my jsme jeho součástí.

Nepřítelem života je neměnnost, je protipólem změny a je našim nesmiřitelným nepřítelem. Cítíte-li stále šok nebo pochyby, pomyslete jen na některé hříchy, kterých se na vás dopustili lidé, kteří vás naučili považovat je za své bližní. O vašem životě toho moc nevím, ale schéma je vždy stejné, kdykoliv některý izolovaný, vymírající lidský druh zápasí o přežití. A nezapomeňte, jaké s vámi měli plány a z jakých důvodů..."

Její nadnesený přednes mě i tentokrát trochu ohlušoval, ale vcelku jsem ji dokázal sledovat. Chyběla mi objektivita pohledu, která by mi umožnila nezaújatě se považovat za odlišný biologický druh, nejsem si tím ani teď ještě jistý. Podle mého názoru jsme prostě jen nepříjemnou, bezvýznamnou variantou, ale uměl jsem se ohlédnout a přemýšlet, proč jsme byli přinuceni k útěku...

Pohlédl jsem na Petru. Seděla tam řádně znechucena celým tím dlouhým ospravedlňováním a pozorovala ženinu krásnou tvář s roztouženým údivem. Oslepily mě vzpomínky - tvář tety Harriet ve vodě, vlasy jí jemně splývaly s proudem; Anna - zplihlá postava, visící u stropu; Sally lomící rukama v obavách o Katherine a strachu o sebe; Sophie - degradovaná na divošku, klesající do prachu s šípem v hrdle...

Cokoliv z toho by příště mohlo postihnout Petru... Přesunul jsem se k ní a objal ji okolo ramen.

Při ženině dlouhém rozkladu vyhlížel Michael z jeskyně a oči mu skoro žádostivě jezdily po stroji na mýtině. Když skončila, ještě si ho minutu nebo dvě prohlížel, pak si povzdechl a odvrátil se. Nějakou dobu hleděl upřeně na skálu pod nohama. Pak vzhlédl.

"Petro," ptal se, "myslíš, že by ses kvůli mně mohla spojit s Rachel?"

Petra se jako obvykle vrhla energicky do práce.

"Ano. Mám ji. Chce vědět, co se děje," ohlásila.

"Nejdřív jí řekni, že ať uslyší cokoliv, jsme všichni naživu a naprosto v pořádku."

"Ano," řekla Petra za okamžik, "rozumí."

"A teď bys jí měla oznámit tohle," pokračoval Michael, volil pečlivě slova. "Musí teď být statečná - a velice opatrná - a za krátký čas - za tři nebo čtyři dny - za ní přijdu a odvedu ji pryč. Řekneš jí to?"

Petra předala štafetu energicky a přesně a vsedě čekala na odpověď. Mračila se čím dál víc.

"No ne," řekla trochu znechuceně. "Je jakási popletená, už zase brečí. Nebrečí nějak často? Nevím proč. Tentokrát nejsou její skryté myšlenky vůbec nešťastné, myslím, že brečí štěstím, není to směšné?"

Všichni jsme se bez komentáře podívali na Michaela.

"Vy dva tam přece nemůžete jít," řekl jakoby v obraně, "prohlásili vás za psance."

"Ale Michaelo," začala Rosalinda.

"Je docela sama" řekl Michael. "Nechala bys tam Davida samotného nebo on tebe?"

Na to se nedalo odpovědět.

"Říkal jsi, že ji odvedeš," poznamenala Rosalinda.

"Taky jsem to tak myslel. Nějaký čas bychom snad mohli ve Waknuku zůstat a čekat na den, až nás nebo naše děti odhalí... To by nebylo k ničemu..."

"Nebo můžeme jít do hraniční země." S nechutí se rozhlédl po jeskyni a po mýtině. "To ale taky nikam nevede."

"Rachel si zaslouží totéž, co ostatní. Tak dobře, když vy ji do toho stroje vzít nemůžete, musí se o ni postarat někdo jiný."

Žena ze Zealandu se naklonila dopředu a pozorovala ho. V očích měla sympatie a obdiv, ale jemně zavrtěla hlavou.

"Je to moc daleko - a co ta hrozná, neproniknutelná krajina?" připomínala.

"Já vím," uznal Michael. "Ale země je kulatá a určitě se tam dá dojít i jinudy."

"Bude to obtížné - a určitě i nebezpečné," varovala ho.

"O nic nebezpečnější než ve Waknuku. A navíc, teď už bychom tam stejně nevydrželi, když víme, že lidé jako my mají kam jít."

Tohle vědomí všechno mění. Vědomí, že nejsme jen nesmyslné zrůdy - pár vyděšených deviantů, kteří doufají v záchranu holého života. Je velký rozdíl pokoušet se prostě udržet naživu nebo mít pro co žít."

Žena se Zealandu se zamyslela, pak zvedla hlavu a znovu mu pohlédla do očí.

"Až k nám dorazíte, Michaeli," oznámila mu, "budete mít místo mezi námi jisté."

Dveře se zabouchly. Stroj se začal otřásat a rozvál po mýtině silný, prašný vítr. Okny jsme viděli, jak se proti němu Michael vzeprl, šaty na něm vlály. I znetvořené stromy kolem mýtiny pohybovaly svými pavučinovými hávy.

Podlaha se pod námi naklonila. Trochu to s námi trhlo, pak nám země začala mizet pod nohama a stále rychleji jsme stoupali k večerní obloze. Brzy se stroj vyrovnal a zamířil na jihozápad.

Petra byla nadmíru vzrušená.

"Je to strašně krásné," oznámila, "vidím celé míle do dálky. Ach, Michaeli, dole vypadáš strašně mrňavý!"

Osamělá, malinká postava dole na mýtině zamávala.

"Teď zrovna," dostihla nás Michaelova myšlenka, "si tu taky připadám směšně mrňavý, milá Petro. Ale to přejde. Přijdeme za vámi."

Bylo to přesně takové, jak jsem to vídal ve snách. Široký, modrý záliv, ve kterém pomalu připlouvaly ke břehu velké vlny s bílými čepičkami, ozařovalo jasnější slunce, než jsem kdy poznal. Do přístavu, posetého plavidly, mířily malé čluny, některé měly barevné plachty, jiné bez plachet. Město se shluklo podél pobřeží a směrem k pahorkům v okolí řídlo, město bílých domů, usazených v zeleni parků a zahrad. Rozeznával jsem dokonce malá vozidla, která se pohybovala širokými ulicemi, lemovanými stromy. Malá oáza klidu, vedle zelený čtverec, z majáku zablikalo jasné světlo a náš stroj - létající ryba se snášel k zemi.

Bylo mi to tak povědomé, že jsem znejistěl. Na prchavý okamžik jsem si představil, že bych se mohl probudit ve své posteli ve Waknuku. Hledal jsem jistotu ve stisku Rosalindiny ruky.

"Je to skutečné? Vidíš to taky?" zeptal jsem se jí.

"Je to překrásné, Davide. Nikdy mě nenapadlo, že by na světě mohla být taková nádhera... A ještě něco tu je, o tom jsi mi nikdy nepověděl."

"O čem?" ptal jsem se.

"Poslouchej... Copak to necítíš? Otevři víc mysl... Petro, miláčku, mohla bys laskavě na chvíli přestat šveholit...?"

Uposlechl jsem. Uvědomil jsem si, že se velitel našeho stroje domlouvá s někým dole, ale v pozadí za hovorem bylo něco nového a neznámého. Ve zvukové kategorii bych to nazval bzučením úlu, ve světelné termínem zářivý příliv.

"Co je to?" ptal jsem se udiveně.

"Copak to neuhádneš, Davide? Lidé. Spousta lidí jako my."

Vlastně měla pravdu a já jsem se hned zaposlouchal - dokud zas Petru neovládlo rozčilení a musel jsem se chránit. Byli jsme teď nad pevninou a shlíželi dolů na město, které nám šlo vstříc.

"Konečně začínám věřit, že je to pravda," řekl jsem Rosalindě. "Ty jsi tehdy se mnou nikdy nebyla."

Otočila ke mně hlavu. V její tváři jsem spatřil tu skrytou Rosalindu, usmívala se a oči jí zářily.

Brnění zmizelo, dovolila mi podívat se za něj. Jako když se rozevívá růže...

"Davide, tentokrát -" začala.

Náhle všechno zaplavil velký cákanec. Zapotáceli jsme se a zvedli ruce k hlavě. I podlaha pod námi zakolísala.

Ze všech stran se ozvaly rozčilené protesty.

"Jé, promiňte," Petra se omlouvala posádce a vlastně celému městu, "ale je to strašně vzrušující."

"Tentokrát ti, holčičko, odpouštíme," řekla jí Rosalinda. "Vzrušující to tedy opravdu je."